

Универзитет у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ УСТАНОВЕ
за школску 2021/22, 2022/23 и 2023/24

Косовска Митровица, 2025. година

УВОД

Извештај о самовредновању Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (у даљем тексту: Правни факултет у Приштини, Правни факултет, Факултет) сачињен је у складу са одредбама Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“ бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 - др. закон, 6/2020 - др. закон, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 - др. закон, 67/2021, 76/2023 и 19/2025), Статута и других општинских аката Правног факултета¹ и Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици,² Правилника о стандардима и поступку за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и Упутства за припрему извештаја о самовредновању високошколских установа Националног тела са акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (у даљем тексту: НАТ).³

Имајући у виду да су студијски програми на свим нивоима студија реакредитовани 2021. године, као и чињеницу да је реализација започета школске 2021/2022 године, Извештај о самовредновању установе односи се на претходне три школске године, односно школску 2021/2022, 2022/2023 и 2023/2024. Анализа свих стандарда и праћење система обезбеђења, контроле и унапређења квалитета рада установе представљена у овом Извештају надовезује се на претходне извештаје о самовредновању који су јавно доступни на интернет страници Правног факултета.⁴

Поступак самовредновања спровео је Одбор за квалитет Правног факултета, као и сви други субјекти надлежни за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета – управа Факултета, стручни органи, службе Факултета, надлежне комисије, тела и студенти. Унапред утврђене методологије и стрикте примене нормативног оквира, посебно Стратегије управљања квалитетом и акционих планова за спровођење Стратегије, сви субјекти управљања и контроле квалитета су у складу са надлежностима и овлашћењима допринели анализи свих стандарда предвиђених Упутством за самовредновање, као и утврђивањем предлога за побољшање квалитета рада Правног факултета као наставно-образовне и научно-истраживачке установе.

Прва фаза припреме Извештаја обухватала је дефинисање методологије за прикупљање података - изворе, инструменте за прикупљање података и индикаторе, а затим и начин анализе квантитативних и квалитативних података, механизме за анализу снага, слабости, претњи и могућности за сваки појединачни стандард самовредновања, као и индикаторе за унапређење квалитета појединачних аспеката контроле и рада установе. Друга фаза подразумевала је анализу појединачних стандарда, опис стања, SWOT анализу и препоруке за побољшање квалитета према сваком од стандарда. Трећа фаза обухватала је израду Извештаја, као и његово разматрање и усвајање од стране надлежних органа и тела.

Према форми, Извештај је сачињен у складу са Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколских установа НАТ-а, и, поред уводног, садржи два основна

---

¹ https://pravni.pr.ac.rs/fakultet/pravna_akta/

² <https://pr.ac.rs/univerzitet/propisi-i-dokumenta/>

³ <https://www.nat.rs/pravilnici-uputstva-i-tabele/>

⁴ <https://pravni.pr.ac.rs/fakultet/samovrednovanje/>

дела. У првом делу се представљају општи подаци о Правном факултету, историјат, начин функционисања и рада у савременим условима, студијским програмима који се реализују, наставном и ненаставном особљу и студентима. Други део Извештаја садржи анализу стандарда, опис, предности и слабости, као и предлоге за унапређење квалитета по појединачним стандардима. Анализа свих стандарда према објективним факторима пружа основу за контролу, обезбеђивање и унапређивање свих области квалитета рада на Факултету и чини базни документ за планирање и развој Правног факултета као високошколске установе у будућем периоду.

ПРВИ ДЕО

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Назив високошколске установе:

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ – ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Назив високошколске установе на енглеском:

UNIVERSITY OF PRIŠTINA IN KOSOVSKA MITROVICA - FACULTY OF LAW

Адреса седишта:

ул. Цара Душана 52, Приштина

Адреса привременог седишта:

ул. Лоле Рибара 29, 38220 Косовска Митровица

Интернет адреса:

www.pra.pr.ac.rs

Образовно-научно поље:

Друштвено-хуманистичке науке

Правни факултет Универзитета у Приштини је самостална високошколска установа са својством правног лица у саставу Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. У складу са правима и обавезама које проистичу из статуса, Факултет организује и реализује акредитоване студијске програме на основним академским студијама права, мастер академским студијама права, докторским академским студијама права, као и на основним струковним студијама права. У три претходна акредитациона циклуса, 2008, 2014. и 2021. године, Правни факултет је успешно спровео поступак акредитације студијских програма на свим нивоима студија, док је 2019. године реакредитован као научно-истраживачка организација. Унапређени студијски програми који се реализују свим нивоима студија компатибилни су са студијским програмима других правних факултета у Републици Србији, уједно и конкуретни студијским програмима који се спроводе и у ширем, регионалном и европском, образовном простору.

Правни факултет, као наставно-образовна и научно-истраживачка установа, обједињује наставно-образовни, научно-истраживачки и стручни рад, компоненте јединственог процеса високог образовања у области правних, правно-историјских, правно-економских, правно-политичких и правно-социолошких наука, обавља научно-истраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, као и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет обављања основне делатности.

Факултет је регистрован код Трговинског суда у Приштини са седиштем у Краљеву, [решењем Fi.240/01 од 03.12.2001. године](#).

Матични број јединственог регистра је 09018425.

2. ОСВРТ НА ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ФАКУЛТЕТА

Планом развоја виших и високих школа на подручју Аутономне области Косова и Метохије (у даљем тексту: АОКМ), за период 1961-1965 године, између осталог, било је предвиђено и оснивање Правно-економског факултета у Приштини. Потреба за оснивањем ове високошколске установе била је условљена недостатком правника и економиста на простору АП Косово и Метохија. Извршно веће Народне скупштине НР Србије доставило је 13. јуна 1961. године предлог Закона о оснивању Правно-економског факултета у Приштини председнику Народне скупштине НР Србије. Оснивање Правно-економског факултета у Приштини, уз свестрано ангажовање шире заједнице, требало је да допринесе систематском решавању растућих потреба за стручним кадровима које су биле последица интензивног привредног развитка и великих инвестиционих улагања у неразвијену привреду и културно заосталу средину. [Републичко веће Народне скупштине НР Србије усвојило је 23. јуна 1961. године Закон о оснивању Правно-економског факултета у Приштини. Закон је објављен у „Службеном гласнику НР Србије“ бр. 28 од 8. јула 1961. године.](#)⁵

Извршно веће Народне скупштине НР Србије дана 13. јула 1961. године именовало је чланове Савета Факултета. Након конституисања Савета Правно-економског факултета, 7. октобра 1961. године, потврђивања избора наставника и сарадника, одржана је прва седница факултетске управе. На предлог др Димитрија Мишића, тајним гласањем за првог декана Правно-економског факултета изабаран је др Јовица Патрногић, ванредни професор, а за продекана др Марк Краснићи, ванредни професор. Конституисањем факултетске управе, Савета Факултета и избором декана и продекана, Матичарска комисија је престала са радом.

Конкурс за упис студената на прву годину студија, који је расписан под истим условима из општег конкурса за упис нових студената на све факултете Београдског Универзитета, није био ограничен у погледу броја студената. Поред кандидата који су испуњавали услове конкурса у погледу стручне спреме, могућност уписа имали су и кандидати без прописане школске спреме ако положе пријемни испит. Упис у први семестар извршен је од 1. до 31. октобра 1961. године. На Правном одсеку уписано је укупно 290

---

⁵ На основу овлашћења из члана 8. Закона о оснивању Правно-економског факултета у Приштини, Универзитетски Савет Универзитета у Београду образовао је Матичарску комисију са задатком да изврши припреме за почетак рада Факултета. За чланове комисије именовани су: др Борислав Благојевић, ректор Универзитета у Београду, др Димитрије Мишић, декан Економског факултета у Београду, др Радивоје Давидовић, редовни професор Економског факултета у Београду, др Павле Димитријевић, ванредни професор Правног факултета у Београду и др Зоран Пјанић, ванредни професор Економског факултета у Београду. Матичарска комисија одржала је три седнице. На првој седници одржаној 28. јуна 1961. године у Приштини, за председника Матичарске комисије изабран је др Димитрије Мишић, а за секретара је постављен Драгољуб Баралић, правни саветник Универзитета у Београду. На овој седници донета је одлука о расписивању конкурса за избор наставника и сарадника за све предмете по наставним плановима из статута Правног, односно Економског факултета у Београду. Такође, донета је и одлука о расписивању конкурса за упис студената у први семестар на начин и под условима из општег конкурса за упис нових студената на Правни и Економски факултет у Београду. На другој седници, 14. септембра 1961. године, Матичарска комисија извршила је избор првих наставника и сарадника Правно-економског факултета. На овој седници је закључено да до конституисања Савета Факултета сви чланови Матичарске комисије уђу у састав Савета, као и да настава на првој години оба одсека почне 9. октобра 1961. године. Последња седница Матичарске комисије одржана је 7. октобра 1961. године.

студената, од којих 63 редовних и 227 ванредних. Број студената по националној структури био је следећи: срба и црногораца 181 (32 редовних и 149 ванредних), 95 албанаца (30 редовних и 65 ванредних), и осталих 14 (1 редовни и 13 ванредних). Почетком 1971. године завршена је изградња дела нове зграде Факултета са амфитеатрима, читаоницом и салом за седнице, а убрзо је изграђен и кабинетски део за наставнике и асистенте и организационе јединице Факултета. На тај начин створени су оптимални услови за остваривање делатности Факултета, која се у тој згради одвијала до краја 1998. године.

Број уписаних студената повећавао се из године у годину - школске 1970/71 године на све четири године било укупно 3117 уписаних студената, од којих 1649 редовних и 1528 ванредних, а 1985/86 године на Факултету је студирало 4567 студената, од којих 1381 редован и 3186 ванредних студената. У оквиру тог броја, број студената Срба и Црногораца износио је око 25%. Од 1986. године број новоуписаних студената постепено се смањивао, нарочито на настави на српском језику, па је крајем 80-тих година тај број износио 80 редовних и 90 ванредних студената.

Од 1962. године настава се изводила у згради Правно-економског факултета чија је корисна површина износила 3.250 м², а након изградње анекса зграде са амфитеатрима, читаоницама, салом за седнице, кабинетским делом за наставнике и асистенте, савременом библиотеком створени су оптимални услови за остваривање делатности Факултета у више од 8.000 м² простора. Зграда и све просторије коришћене су до 1998. године и договора "Комисије 3+3" од поделе простора Универзитета између наставе на српском и албанском језику, односно 1999. године и периода НАТО агресије на Савезну Републику Југославију.

Правни факултет је непрестано обављао редовну делатност и у тешким условима током НАТО агресије. Након доношења Резолуције бр. 1244 Савета безбедности Уједињених Нација и доласка цивилне и војне мисије на простор АП Косово и Метохија, уместо успостављања реда, владавине права и омогућавања нормалног и безбедног живота за све становнике, наступа период систематског насиља албанских терориста и екстремиста и масовни прогон српског и неалбанског становништва. Посебна мета организованих напада, током којих је страдало више наставника и запослених на Универзитету у Приштини, био је Универзитетски центар. Око 1.500 наставника, сарадника и запослених на Универзитету у Приштини, заједно са 16.000 студената који су наставу похађали на српском језику, протерано је са факултета и узурпирана је целокупна имовина Универзитета. Правни факултет поделио је трагичну судбину Универзитета и свих факултета у његовом саставу. Наставници, сарадници и административно особље Правног факултета, заједно са 2.000 активних студената, протерани су са Факултета, својих станова, кућа и студентског смештаја. Узурпирана имовина Правног факултета, укључујући целокупну документацију и архиву, као и богат библиотечки фонд, до данашњег дана није враћена, нити није је омогућен повратак у седиште Факултета у Приштини.

Након бруталног прогона из Приштине Факултет је септембра месеца 1999. године одлуком Владе Републике Србије, наставу за школску 1999/2000 и 2000/2001 године организовао у просторијама Више техничке школе у Врању (зграде Академије струковно-техничких и васпитачких студија Ниш, одсек Врање) у коме се данас налази акредитована високошколска јединица Правног факултета у Врању.

Од 2001. године, а на основу одлуке Владе Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“ бр. 60/01) привремено седиште Правног факултета је у Косовској Митровици, поново, након три године, на простору АП Косово и Метохија.

Привремено седиште Правног факултета налази су у просторијама Техничке школе „Михајло Петровић Алас“, ул. Лоле Рибара бр. 29 у Косовској Митровици. Правни факултет данас представља значајан ослонац и допринос српској заједници на простору АП Косова и Метохије, и један је од главних стубова опстанка српског народа на овим просторима.

Правни факултет данас, у привременом седишту у Косовској Митровици и акредитованој високошколској јединици у Врању, реализује студијске програме на основним струковним и академским студијама права, мастер академским студијама права и докторским академским студијама права, примењујући основне принципе Болоњске декларације. Акредитовани студијски програми на свим нивоима студија су реформисани и осавремењени, компатибилни и конкурентни другим правним факултетима у Републици Србији, региону и ширем европском образовном простору. На Правном факултету је данас нешто више од 1.000 активних студената на свим студијским програмима који се реализују.

Правни факултет је успешно окончао три циклуса акредитације студијских програма, и, редовно спроводи унутрашњу проверу квалитета и испуњености стандарда.

Правни факултет је акредитована научно-истраживачка организација која значајну пажњу посвећује развоју правне науке. Наставници и сарадници у својству истраживача укључени су у више научно-истраживачких и стручних пројеката и редовно учествују на конкурсима за финансирање научних истраживања у Републици Србији и иностранству. Правни факултет самостално организује и реализује научно-истраживачке пројекте, научне скупове националног и међународног карактера које се финансирају од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација и Министарства просвете Владе Републике Србије. Поред тога, наставници и сарадници објављују резултате својих истраживања у реномираним међународним или домаћим часописима и представљају своје резултате на међународним и домаћим научним скуповима у земљи и иностранству.

Издавачка делатност Правног факултета укључује објављивање два научна часописа категорисана од стране надлежног министарства – Зборник радова Правног факултета у Приштини и Српска правна мисао (саиздавач Правни факултет Универзитета у Бања Луци), више тематских зборника радова са националних и међународних научних скупова на годишњем нивоу, као и издавање уџбеника, монографија, практикума и других дидактичких средстава чији су аутори наставници Правног факултета.

Правни факултет, односно запослени наставници и сарадници, део су система Е-науке путем којег се прати развој научно-истраживачке делатности и појединачни научни резултати истраживача. Сви истраживачи уређују профиле на глобалној платформи ORCID чиме се омогућује боља прегледност научних резултата, повезивање са истраживачима из иностранства, али и омогућава валидација научних резултата у систему Е-наука. Отворена наука (енг. open science), успостављена са циљем остваривања видљивости, доступности и размене савремених научних достигнућа и резултата, захтева додатну активност Правног факултета у савременом периоду како би се развојем дигиталог репозиторијума омогућила доступност научних резултата наставника и сарадника Факултета.

Мобилност наставника и студената, као један од основних принципа "Болоњског процеса" и програма размене представља једну од активности којима се на Правном факултету посвећује посебна пажња. Студенти нашег Факултета један део студија (најчешће један семестар) реализују на неком од бројних европских универзитета. Део наставника који су укључени у програме размене и мобилности, у својству предавача, ангажовани су на одређеном броју страних универзитета.

Целокупна активност Правног факултета данас могла би се разумети као прихватање савремених наставно-образовних и научно-истраживачких стандарда на европском нивоу, уз очување идентитета и традиционалног приступа правничком образовању.

3. АКТУЕЛНИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је акредитована високошколска установа која поседује дозволу за рад која је издата од стране Министарства просвете и науке Републике Србије 22. децембра 2010. године ([бр. 612-00-02534/2010-04](#)), допуњена решењем Министарства просвете број: [612-00-00609/2023-06 од 28. јула 2023. године](#), а на основу позитивног мишљења Комисије за акредитацију и проверу квалитета о испуњености стандарда за акредитацију високошколских установа и студијских програма, којим се одобрава извођење студијских програма основних струковних студија права, основних академских студија права, мастер академских студија права и докторских академских студија права у складу са важећим нормативним оквиром.

Установа је реакредитована Уверењем о акредитацији високошколске установе Бр. [612-00-00484/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#). Такође, Уверењем о акредитацији студијског програма акредитовани су следећи студијски програми:

- Основне академске студије (ОАС) – Права ([Уверење број: 612-00-00485/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Основне академске студије (ОАС) – Права – Високошколска јединица у Врању ([Уверење број: 612-00-00486/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Основне струковне студије (ОСС) – Права ([Уверење број: 612-00-00489/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер ([Уверење број: 612-00-00487/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер – Високошколска јединица у Врању ([Уверење број: 612-00-00075/5/2023-03 од 25.04.2023. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Јавна управа и администрација ([Уверење број: 612-00-00488/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;

- Докторске академске студије (ДАС) права – ([Уверење број: 612-00-00600/5/2020-03 од 19.05.2021. године](#)) у оквиру образовно научног поља Друштвено – хуманистичке науке и научне области Правне науке.

Уз студијске програме који су акредитовани сходно важећем Закону о високом образовању, на Факултету се још увек реализују основне студије у четворогодишњем трајању за стицање звања дипломирани правник, као и магистарске студије, према Наставном плану из 2005. године. [Одлука ННВ 05 Бр. 716-2 од 26.09.2019. године](#).

Факултет је такође реакредитован и за обављање научноистраживачког рада у свим областима своје делатности, у трећем акредитационом циклусу одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација Министарства просвете, науке и технолошког развоја број [660-01-00014/46 од 18.05.2021. године](#).

Факултет кроз свој рад остварује успешну сарадњу са свим универзитетима и са великим бројем релевантних институција и установа на територији Републике Србије.

На Правном факултету у обављању целокупног наставно-образовног процеса учествује тридесет четири наставника и сарадника, четири сарадника ван радног односа (демонстратора) за помоћ у настави на студијском програму основних академских студија права, као и пет наставника у трећинском радном односу. У стручним службама факултета и администацији запослено је двадесет троје лица.

Према Статуту Правног факултета и наставним плановима (курикулумима) акредитованих студијских програма из 2021. године, на Факултету се од 1. октобра 2021. године реализују сва три нивоа студија:

- Студијски програм основних академских студија, у трајању од четири године (240 ЕСПБ);
- Студијски програм мастер академских студија, у трајању од једне године (60 ЕСПБ), и
- Студијски програм докторских студија, у трајању од три године (180 ЕСПБ).

Садржина студијских програма је у складу са релевантним одредбама Закона о високом образовању, одредбама Статута Факултета и другим нормативним актима. Структура и основни елементи студијских програма усаглашени су са Стандардима за акредитацију студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање. Студијски програми су пројектовани уз пуно поштовање стандарда Националног савета за високо образовање и резултат су критичког преиспитивања постојећих студијских програма које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога стручне правничке јавности.

У току израде студијских програма, Факултет је имао у виду ставове и закључке са седница Конференције државних правних факултета у Републици Србији које се одржавају једном годишње. Ови закључци необавезујућег карактера и усмерени су ка унапређењу квалитета и конкурентности правничног образовања и унапређења мисије академске заједнице дипломираних правника у развоју друштва.

[Допуном уверења о акредитацији ОАС4-ПРАВО Бр. 612-00-00339/2013-04 од 06.02.2015 акредитована је Високошколска јединица Правног факултета у Врању.](#)

А) ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Наставу на основним академским студијама права похађа 870, од укупно 1007 активних студената на свим акредитованим студијским програмима.

Основне академске студије на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици трају четири године и реализују се према студијском програму који је прихваћен и акредитован решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије 2021. године ([Уверење број: 612-00-00486/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)).

Основне академске студије права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици обухватају четири школске године, односно осам семестара. Академска година почиње 1. октобра и завршава се 30. септембра. Школска година има два семестра. За време четворогодишњег студирања, студенти стичу 240 ЕСПБ (60 ЕСПБ бодова по свакој години студија). За упис у прву годину основних академских студија права могу да конкуришу кандидати који су претходно завршили средњу школу у четворогодишњем трајању. При селекцији кандидата за упис на студијски програм, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању, као и резултати постигнути на пријемном испиту из предмета: Српски језик и Историја.

На основним академским студијама права студенти, кроз детаљно упознавање са правним установама (институцијама), појединачним правним гранама и правним областима (међународном и унутрашњом, јавном и приватном, материјалном и формалном), стичу комплетну слику постојећег правног система. Сродне дисциплине (правне гране) обједињене су и изучавају се у оквиру шест катедри - Катедра за грађанскоправне науке, Катедра за кривичноправне науке, Катедра за јавноправне науке, Катедра за теоријскоправне, историјскоправне науке и социологију, Катедре за међународно-пословно правне науке и Катедре за правноекономске науке. Структура студијског програма која поред обавезних предмета подразумева и велики број изборних предмета обезбеђује стицање свеобухватног правничког знања, како у области класичних грана права, тако и оних нових, чији је настанак и развој условљен потребама савременог доба у коме живимо. Кроз различите облике наставних активности (предавања, вежбе, стручне и студијске групе, симулације суђења, итд.) студенти уче и подстичу се да стечена теоријска знања и вештине самостално примењују у пракси. Развија се критички начин размишљања и способност аргументованог и компетентног разматрања конкретног правног проблема. Поред стручних знања које преносе студентима, наставници и сарадници дужни су да својом личношћу и одмереним поступцима пруже прикладан пример студентима о начину понашања у складу са угледом правничке професије. По завршетку студија, студенти Правног факултета могу своје компетенције доказати на широком пољу послова, од обављања послова у правосуђу, јавној управи, локалној самоуправи, јавним службама, привреди и другим. Успешним окончањем студија стиче се звање „дипломирани правник“.

Циљ студијског програма је да студентима омогући стицање општих и посебних теоријских и практичних знања, вештина и способности за самостално обављање правничких послова у органима државне управе и локалне самоуправе, правосуђа, у јавним службама, привредним друштвима, организацијама, удружењима и другим институцијама

правног система. Студент који заврши овај судијски програм стиче квалитетна академска знања која ће му омогућити и да настави своје усавршавање и на мастер студијама из области правних наука.

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА
 Распоред предмета по семестрима и годинама студија
 Правни факултет у Косовској Митровици
 Правни факултет - високошколска јединица у Врању

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1	000001	Увод у право	1	4+3	9
2	000002	Римско право	1	3+3	8
3	000003	Социологија	1	3+1	6
4	000101	Изборни блок 1 (бира се 1 од 2)	1		
	000039	Реторика	1	2+1	4
	000040	Правна и пословна комуникација	1	2+1	4
5	000102	Изборни блок 2 (бира се 1 од 2)	1		
	000041	Основи социологије права	1	2+1	4
	000042	Правно нормирање	1	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				23	31
6	000006	Уставно право	2	3+3	8
7	000007	Енглески језик	2	2+2	6
8	000008	Основи економије	2	3+2	7
9	000103	Изборни блок 3 (бира се 1 од 2)	2		
	000043	Изборно право	2	2+1	4
	000044	Предузетништво	2	2+1	4
10	000104	Изборни блок 4 (бира се 1 од 3)	2		
	000045	Правна историја	2	2+1	4
	000046	Менаџмент предузећа	2	2+1	4
	000047	Локална самоуправа	2	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				21	29
Укупно часова по виду наставе у години и ЕСПБ у години				44	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
11	000011	Увод у грађанско право и стварно право	3	4+3	9
12	000012	Породично право	3	3+3	8
13	000013	Наследно право	3	3+3	8

14	000I05	Изборни блок 5 (бира се 1 од 3)	3		
	000048	Брачно и породично имовинско право	3	2+1	4
	000049	Права личности	3	2+1	4
	000050	Наследно правни уговори	3	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				22	29
15	000015	Кривично право	4	4+3	9
16	000016	Економска политика	4	3+2	7
17	000017	Право интелектуалне својине	4	3+3	7
18	000I06	Изборни блок 6 (бира се 1 од 3)	4		
	000051	Српска правна историја	4	2+1	4
	000052	Парламентарно право	4	2+1	4
	000053	Правни послови грађанског права	4	2+1	4
19	000I07	Изборни блок 7 (бира се 1 од 2)	4		
	000054	Интелектуална својина у информатичком друштву	4	2+1	4
	000055	Криминална политика	4	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				23	31
Укупно часова по виду наставе у години и ЕСПБ у години				45	
				Укупно ЕСПБ	60
ТРЕЋА ГОДИНА					
20	000020	Облигационо право	5	3+3	8
21	000021	Кривично процесно право	5	4+3	9
22	000022	Радно право	5	3+2	7
23	000I08	Изборни блок 8 (бира се 1 од 3)	5		
	000056	Основи економске политике ЕУ	5	2+1	4
	000057	Психологија кривичног поступка	5	2+1	4
	000058	Међународно кривично право	5	2+1	4
24	000I09	Изборни блок 9 (бира се 1 од 4)			
	000059	Право знакова разликовања	5	2+1	4
	000060	Поступак за расправљање заоставштине	5	2+1	4
	000061	Породична медијација	5	2+1	4
	000062	Основи права ЕУ	5	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				24	32
25	000025	Јавне финансије и финансијско право	6	3+2	7
26	000026	Међународно јавно право	6	3+3	8
27	000027	Управно право	6	4+3	9
28	000I10	Изборни блок 10 (бира се 1 од 3)	6		
	000063	Пореско процесно право	6	2+1	4

	000064	Посебно управно право	6	2+1	4
	000065	Криминалистика	6	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				21	28
Укупно часова по виду наставе у години и ЕСПБ у години				45	
Укупно ЕСПБ					60
ЧЕТВРТА ГОДИНА					
	000029	Грађанско процесно право	7	4+3	10
	000030	Међународно приватно право	7	3+3	8
	000031	Пословно право	7	3+3	8
	000111	Изборни блок 11 (бира се 1 од 3)	7		
	000066	Организационо процесно право	7	2+1	4
	000067	Компјутерски криминалитет	7	2+1	4
	000068	Организовани криминалитет	7	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				22	30
	000033	Стручна пракса	8	0+6	3
	000034	Криминологија са пенологијом	8	3+2	7
	000035	Међународно трговинско право	8	3+3	8
	000112	Изборни блок 12 (бира се 1 од 3)	8		
	000069	Међународно радно право	8	2+1	4
	000070	Међународно финансијско право	8	2+1	4
	000071	Право међународне куповине и продаје робе	8	2+1	4
	000113	Изборни блок 13 (бира се 1 од 5)	8		
	000072	Социјално право	8	2+1	4
	000073	Берзанско право	8	2+1	4
	000074	Судско и политичко беседништво	8	2+1	4
	000075	Дипломатско и конзуларно право	8	2+1	4
	000076	Међународни економски односи	8	2+1	4
	000038	Правна клиника	8	2+1	4
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку				20	30
Укупно часова по виду наставе у години и ЕСПБ у години				48	60
Укупно ЕСПБ					240

Б) ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Основне струковне студије права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици трају три године и реализују се према студијском програму који је прихваћен и акредитован решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије 2021. године (Уверење број: 612-00-00489/5/2020-03 од 17.02.2021. године).

Основне струковне студије права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици обухватају три школске године, односно шест семестара. Академска година почиње 1. октобра и завршава се 30. септембра. Школска година има два семестра. За време трогодишњег студирања, студенти стичу 180 ЕСПБ (60 ЕСПБ бодова по свакој години студија). За упис у прву годину основних академских студија права могу да конкуришу кандидати који су претходно завршили средњу школу у четворогодишњем трајању. При селекцији кандидата за упис на студијски програм, вреднују се резултати постигнути у претходном школовању, као и резултати постигнути на пријемном испиту из предмета: Српски језик и Историја. Завршетком студијског програма студенти стичу звање "правник".

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ ПРАВА
Распоред предмета по семестрима и годинама студија
Правни факултет у Косовској Митровици

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	OS0001	Основи права	1	4+4	10
2.	OS0002	Развој правних институција	1	4+3	9
3.	OS0I01	Изборни блок 1 (бира се 1 од 4)	1		
	OS0026	Енглески језик	1	2+1	6
	OS0027	Писање правних аката	1	2+1	6
	OS0028	Основи социологије права	1	2+1	6
	OS0029	Правна информатика	1	2+1	6
4.	OS0I02	Изборни блок 2 (бира се 1 од 4)	1	2+1	6
	OS0030	Организација судске власти	1	2+1	6
	OS0031	Арбитражно право	1	2+1	6
	OS0032	Менаџмент управе	1	2+1	6
	OS0033	Управљање људским ресурсима	1	2+1	6
Укупно часова активне наставе				21	
Укупно ЕСПБ					31
5.	OS0005	Економија за правнике	2	3+3	8
6.	OS0006	Уставно уређење	2	4+4	10
7.	OS0007	Пореско право	2	3+3	8
8.	OS0008	Стручна пракса 1	2	6	3
Укупно часова активне наставе				26	29
Укупно часова насте у години				47	
Укупно ЕСПБ					60
ДРУГА ГОДИНА					
9.	OS0009	Основи породичног и наследног права	3	4+3	9.00

10.	OS0010	Основи својинског и уговорног права	3	4+3	9.00
11.	OS0011	Административно право	3	4+3	9.00
12.	OS0012	Стручна пракса 2	3	6	3.00
Укупно часова активне наставе				27	30
				Укупно ЕСПБ	
13.	OS0013	Кривични судски поступци	4	4+4	10
14.	OS0014	Кривично право	4	3+3	8
15.	OS0103	Изборни блок 3 (бира се 1 од 4)	4	2+1	6
	OS0034	Катастарско право	4	2+1	6
	OS0035	Изборно право	4	2+1	6
	OS0036	Криминалистика	4	2+1	6
	OS0037	Царински систем	4	2+1	6
16.	OS0104	Изборни блок 4 (бира се 1 од 4)	4		
	OS0038	Људска права	4	2+1	6
	OS0039	Одштетно право	4	2+1	6
	OS0040	Прекршајно право	4	2+1	6
	OS0041	Заштита права индустријске својине	4	2+1	6
Укупно часова активне наставе				20	30
Укупно часова насте у години				47	
				Укупно ЕСПБ	
				60	
ТРЕЋА ГОДИНА					
17.	OS0017	Грађански судски поступци	5	3+3	8
18.	OS0018	Увод у право Европске уније	5	3+2	7
19.	OS0019	Пенологија	5	3+2	7
20.	OS0020	Основи радног права	5	3+2	7
Укупно часова активне наставе				21	
				Укупно ЕСПБ	
				29	
21.	OS0021	Управно процесно право	6	3+4	8
22.	OS0022	Основи пословног права	6	3+4	8
23.	OS0105	Изборни блок 5 (бира се 1 од 3)	6	2+1	6
	OS0042	Јавно приватно партнерство	6	2+1	6
	OS0043	Увод у потрошачко право	6	2+1	6
	OS0044	Насиље у породици	6	2+1	6
24.	OS0106	Изборни блок 6 (бира се 1 од 4)	6		
	OS0045	Царински поступак	6	2+1	6
	OS0046	Службеничко право	6	2+1	6
	OS0047	Јавно бележнички поступак	6	2+1	6
	OS0048	Јавно извршитељско право	6	2+1	6
25.	OS0025	Стручна пракса 3	6	6	3
Укупно часова активне наставе				26	31
Укупно часова наставе у години				47	
				УКУПНО ЕСПБ	
				60	

В) МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Након завршених основних академских студија, уз испуњење одређених услова, студенти се могу уписати на мастер академске студије права, општи смер или смер јавна управа и администрација у седишту Правног факултета у Косовској Митровици, или општи смер у акредитованој високошколској јединици у Врању.

Мастер академске студије права трају једну годину (два семестра). Студијски програм састоји се од избора четири предмета (великог броја понуђених предмета подељених према ужим научним областима) стручне праксе и студијског истраживачког рада који је у функцији израде завршног рада. Реакредитацијом студијског програма основних академских студија права, листа изборних предмета је ажурирана, поједини предмети су искључени са листе, а поједини су као нови додати на листу.

Право на упис на други степен мастер академских студија права на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, има лице које је завршило основне академске студије на високошколској установи чији је оснивач Република Србија ако је остварило најмање 240 ЕСПБ ([Правилник о мастер академским студијама права](#)). Кандидати који су завршили Правни факултет, а имају просечну оцену изнад 8 (осам) не полажу пријемни испит и аутоматски се уписују на жељени програм мастер студија. Кандидати који нису завршили правни или њему сродан факултет полажу пријемни испит на бази тестова. Комисију за спровођење пријемног испита предлаже катедра, а именује Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, која истом подноси извештај о реализованом упису.

Студенту се омогућава темељно упознавање са кључним институтима, начелима и решењима одређених грана права. Изучавање релевантних правних феномена оријентисано је интердисциплинарно, чиме се обезбеђује њихово потпуно и правилно разумевање у ширем друштвеном, економском и политичком контексту. По завршетку студија, студент овладава и језичким, комуникацијским, технолошким и другим вештинама које су неопходне за даље академске и професионалне активности и оспособљен је за примену стечених знања у пракси, развијајући способност да на јасан и недвосмислен начин пренесе стечена знања стручној и научној јавности. Завршетком студија студент стиче стручни назив мастер правник, односно стиче укупно 300 ЕСПБ (од чега 240 ЕСПБ на основним и 60 ЕСПБ на мастер академским студијама).

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Општи смер

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Правни факултет у Косовској Митровици

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВИ СЕМЕСТАР					
1.	М00101	Два изборна са листе 1 (бира се 2 од 18)	1	6+4	16
	М00005	Теорија државе и права	1	3+2	8
	М00006	Историја права	1	3+2	8
	М00007	Социологија религије	1	3+2	8
	М00008	Холизам и право	1	3+2	8
	М00009	Економска анализа права	1	3+2	8
	М00010	Економске интеграције и Европска унија	1	3+2	8
	М00011	Систем пореза на доходак грађана	1	3+2	8
	М00012	Малолетничко кривично право	1	3+2	8
	М00013	Право извршења кривичних санкција	1	3+2	8
	М00014	Корпоративно кривично право	1	3+2	8
	М00015	Виктимологија	1	3+2	8
	М00016	Право на мирно уживање имовине	1	3+2	8
	М00017	Биомедицина: медицинскоправни и породичноправни аспекти	1	3+2	8
	М00018	Медицинско право	1	3+2	8
	М00019	Право извршења и право обезбеђења	1	3+2	8
	М00020	Ауторско право и сродна права	1	3+2	8
	М00021	Арбитражно право	1	3+2	8
	М00022	Трговинскоправни послови	1	3+2	8
2.	М00002	Студијско истраживачки рад	1	0	11
Укупно часова активне наставе у блоку				20	
Укупно ЕСПБ					27
ДРУГИ СЕМЕСТАР					
3.	М00102	Два изборна са листе 2 (бира се 2 од 25)	2	6+4	16
	М00024	Морал и право	2	3+2	8
	М00025	Социологија политичких странака	2	3+2	8
	М00026	Римска држава, политички систем и право	2	3+2	8
	М00027	Правно расуђивање	2	3+2	8
	М00028	Правно-економска анализа накнаде штете	2	3+2	8
	М00029	Институције и привредни развој	2	3+2	8

	MO0030	Државни менаџмент и тржишна привреда	2	3+2	8
	MO0031	Пореско подстицајно право	2	3+2	8
	MO0032	Спољно трговинско пословање и царински систем	2	3+2	8
	MO0033	Насилнички криминалитет	2	3+2	8
	MO0034	Трговина људима	2	3+2	8
	MO0035	Посебне доказне радње	2	3+2	8
	MO0036	Посебни кривични поступци	2	3+2	8
	MO0037	Правила унакрсног испитивања	2	3+2	8
	MO0038	Међународно кривично правосуђе	2	3+2	8
	MO0039	Упоредно наследно право	2	3+2	8
	MO0040	Посебни ванпарнични поступци	2	3+2	8
	MO0041	Јавно изшвршитељско право	2	3+2	8
	MO0042	Права детета	2	3+2	8
	MO0043	Патентно право	2	3+2	8
	MO0044	Међународно инвестиционо право	2	3+2	8
	MO0045	Право потрошача	2	3+2	8
	MO0046	Права странаца	2	3+2	8
	MO0047	Право конкуренције	2	3+2	8
	MO0048	Правна клиника имовинског права	2	3+2	8
4.	MO0050	Стручна пракса	2	0	3
5.	MO0004	Мастер рад	2	0	14
Укупно часова активне наставе у блоку				30	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години				50	
Укупно ЕСПБ					33
УКУПНО ЕСПБ					60

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА
 Смер - Јавна управа и администрација
 Распоред предмета по семестрима и годинама студија
 Правни факултет у Косовској Митровици

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1	MA0101	Предмет са листе 1 (бира се 1 од 3)	1	3+2	8
	MA0008	Наука о управи	1	3+2	8
	MA0009	Радно и службеничко право	1	3+2	8
	MA0010	Упоредно уставно право	1	3+2	8
2	MA0102	Предмет са листе 2 (бира се 1 од 4)	1	3+2	8
	MA0011	Правни и административни систем ЕУ	1	3+2	8

	MA0012	Европски службенички системи	1	3+2	8
	MA0013	Право ЕУ	1	3+2	8
	MA0014	Управно процесно право	1	3+2	8
3	MA0003	Студијско истраживачки рад	1	10	11
Укупно часова активне наставе				20	
				Укупно ЕСПБ	27
ДРУГА ГОДИНА					
4	MA0103	Предмет са листе 3 (бира се 1 од 5)	2	3+2	8
	MA0015	Дисциплинско право	2	3+2	8
	MA0016	Локална и регионална самоуправа	2	3+2	8
	MA0017	Јавна својина	2	3+2	8
	MA0018	Аутономно право	2	3+2	8
	MA0019	Управљање јавним финансијама	2	3+2	8
5	MA0104	Предмет са листе 4 (бира се 1 од 3)	2	3+2	8
	MA0020	Правна и пословна комуникација	2	3+2	8
	MA0021	Електронска управа	2	3+2	8
	MA0022	Академско писање	2	3+2	8
6	MA0006	Стручна пракса	2		3
7	MA0007	Мастер рад	2		14
Укупно часова активне наставе				20	33
				Укупно ЕСПБ	60

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Општи смер

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Правни факултет – високошколска јединица у Врању

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВИ СЕМЕСТАР					
1.	20.MAS01	Два изборна са листе 1 (бира се 2 од 18)	1	6+4	16
	20.MAS1	Теорија државе и права	1	3+2	8
	20.MAS2	Историја права	1	3+2	8
	20.MAS3	Социологија религије	1	3+2	8
	20.MAS5	Економска анализа права	1	3+2	8
	20.MAS6	Економске инеграције и Европска унија	1	3+2	8
	20.MAS7	Систем пореза на доходак грађана	1	3+2	8
	20.MAS8	Малолетничко кривично право	1	3+2	8
	20.MAS9	Право извршења кривичних санкција	1	3+2	8
	20.MAS11	Виктимологија	1	3+2	8
	20.MAS12	Право на мирно уживање имовине	1	3+2	8
	20.MAS14	Медицинско право	1	3+2	8

	20.MAS15	Право извршења и право обезбеђења	1	3+2	8
	20.MAS16	Ауторско право и сродна права	1	3+2	8
	20.MAS18	Трговинскоправни послови	1	3+2	8
	20.MAS19	Наука о управи	1	3+2	8
	20.MAS20	Радно и службеничко право	1	3+2	8
	20.MAS21	Упоредно уставно право	1	3+2	8
	20.MAS25	Управно процесно право	1	3+2	8
2.	20.MAS02	Студијско истраживачки рад	1	0	11
Укупно часова активне наставе у блоку				20	
Укупно ЕСПБ					27
ДРУГИ СЕМЕСТАР					
3.	20.MAS03	Два изборна са листе 2 (бира се 2 од 25)	2	6+4	16
	20.MAS26	Морал и право	2	3+2	8
	20.MAS27	Социологија политичких странака	2	3+2	8
	20.MAS28	Римска држава, политички систем и право	2	3+2	8
	20.MAS30	Правно-економска анализа накнаде штете	2	3+2	8
	20.MAS32	Државни менаџмент и тржишна привреда	2	3+2	8
	20.MAS33	Пореско подстицајно право	2	3+2	8
	20.MAS34	Спољно трговинско пословање и царински систем	2	3+2	8
	20.MAS35	Насилнички криминалитет	2	3+2	8
	20.MAS36	Трговина људима	2	3+2	8
	20.MAS37	Посебне доказне радње	2	3+2	8
	20.MAS38	Посебни кривични поступци	2	3+2	8
	20.MAS39	Правила унакрсног испитивања	2	3+2	8
	20.MAS40	Међународно кривично правосуђе	2	3+2	8
	20.MAS41	Упоредно наследно право	2	3+2	8
	20.MAS42	Посебни ванпарнични поступци	2	3+2	8
	20.MAS43	Јавно извршитељско право	2	3+2	8
	20.MAS44	Права детета	2	3+2	8
	20.MAS45	Патентно право	2	3+2	8
	20.MAS47	Право потрошача	2	3+2	8
	20.MAS48	Права странаца	2	3+2	8
	20.MAS49	Право конкуренције	2	3+2	8
	20.MAS50	Правна клиника имовинског права	2	3+2	8
	20.MAS51	Дисциплинско право	2	3+2	8
	20.MAS52	Локална и регионална самоуправа	2	3+2	8
	20.MAS57	Електронска управа	2	3+2	8
4.	20.MAS59	Стручна пракса	2	0	3

5.	20.MAS04	Мастер рад	2	0	14
Укупно часова активне наставе у блоку				30	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години				50	
Укупно ЕСПБ					33
Укупно ЕСПБ					60

Г) ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Докторске академске студије права представљају највишу и завршну фазу школског образовног и истраживачког рада, која се темељи на претходном образовању на основним академским и мастер академским студијама права. Студијски програм траје 3 године и реализује се кроз 6 семестара.

Примарни циљ студијског програма докторских студија права је оспособљавање докторанта за самостални научноистраживачки рад. Важан део програма је планирање и припрема теме докторске дисертације, спровођење истраживања, писање и одбрана дисертације, учешће на научним конференцијама, саопштавање резултата истраживачког рада у научним часописима.

Сврха студијског програма је да докторантима омогући стицање неопходних и продубљених знања и вештина из области права, као и да их оспособи и припреми за самосталан научноистраживачки рад.

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ПРАВА

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Правни факултет у Косовској Митровици

Р.бр.	Шифра	Назив предмета	Б	Активна настава		Остали часови	ЕСПБ
				П	СИР		
ПРВА ГОДИНА							
1	20.DS01	Методологија правних наука	1	7.00	0.00	0.00	10.00
2	20.DS02	Изборна листа 1 (бира се 1 од 3)	1	6.00	3.00	0.00	12.00
		20.DS021 Уставно право	1	6.00	3.00	0.00	12.00
		20.DS022 Грађанско право - општи део	1	6.00	3.00	0.00	12.00
		20.DS023 Кривично право	1	6.00	3.00	0.00	12.00
3	20.DS05	Израда и одбрана семинарског рада 1	1	0.00	6.00	8.00	8.00
4	20.DS03	Изборна листа 2 (бира се 1 од 14)	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS026 Службенички системи	2	6.00	3.00	0.00	10.00

		20.DS027	Међународна људска права	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS028	Системи локалне самоуправе	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS029	Право интелектуалне својине	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS030	Стварно право - одабране теме	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS031	Упоредно породично право	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS032	Право извршења и право обезбеђења	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS033	Посебни парнични поступци	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS036	Државни менаџмент	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS037	Економија европских интеграција	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS052	Криминалистика	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS057	Судска психологија	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS024	Финансијско право	2	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS038	Економска анализа права	2	6.00	3.00	0.00	10.00
5	20.DS06	Израда и одбрана семинарског рада 2		2	0.00	6.00	7.00	8.00
6	20.DS07	Научни чланак 1		2	0.00	8.00	0.00	12.00
ДРУГА ГОДИНА								
7	20.DS04	Изборна листа 3 (бира се 3 од 16)		3	18.00	9.00	0.0	30.00
		20.DS039	Радно право са основама социјалног права	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS025	Уставно судство	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS040	Управно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS041	Међународно јавно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS042	Теорија државе и права	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS043	Правна историја	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS044	Пословно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS045	Међународно приватно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00

		20.DS046	Породично право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS047	Грађанско процесно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS048	Облигационо право – одабране теме	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS049	Кривично процесно право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS050	Криминологија	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS051	Пенологија	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS034	Социјална патологија	3	6.00	3.00	0.00	10.00
		20.DS035	Компаративно кривично право	3	6.00	3.00	0.00	10.00
8	20.DS08		Научни чланак 2	4	0.00	8.00	0.00	12.00
9	20.DS09		Припрема и одбрана пројекта докторске дисертације	4	0.00	12.00	0.00	18.00
ТРЕЋА ГОДИНА								
10	20.DS10		Израда докторске дисертације	5	0.00	15.00	0.0	20.00
11	20.DS12		Извештај о напретку истраживања	5	0.00	5.00	0.0	10.00
12	20.DS11		Израда докторске дисертације	6	0.00	15.00	0.00	15.00
13	20.DS13		Одбрана докторске дисертације	6	0.00	15.00	0.00	15.00
			Укупно ЕСПБ					180

4. УПРАВЉАЊЕ ФАКУЛТЕТОМ

Орган управљања Факултета је Савет факултета.

Савет факултета, у овом тренутку, има 17 чланова и то: 8 чланова Савета из реда наставника и сарадника (7 наставника и 1 сарадник) које бира Наставно-научно веће из својих редова, тајним гласањем; 1 члан бира се из реда ненаставних радника Факултета, тајним гласањем; 5 чланова именује Влада Републике Србије; и 3 члана из реда студената. Измене Закона о високом образовању из 2025. године диктирале су усаглашавање Статута и других општих аката и измену у структури чланова Савета. Општи акти Правног факултета су усклађени са законом, избор чланова Савета по промењеној структури обавиће се након истека мандата садашњих чланова. У овом мандату, функцију председника Савета обавља др Душко Челић, доцент, док је заменик председника др Драган Благоић, ванредни професор Правног факултета.

Орган пословођења на Факултету је декан који руководи радом факултета. Функцију декана обавља др Слободанка Перих, редовни професор. У обављању послова декану помажу продекани факултета које декан именује из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом. Функцију продекана обављају: др Здравко Грујић, ванредни професор - продекан за науку и међународну сарадњу, др Саша Атанасов, ванредни професор

– продекан за наставу и др Данијела Петровић, ванредни професор - продекан за финансије. Студент продекан је Лука Виријевић.

5. БИБЛИОТЕКА

Библиотека Правног факултета Универзитета у Приштини са 30.000 хиљада библиотечких јединица је остала у згради Факултета у Приштини.

Фонд Библиотеке Правног факултета са привременим седиштем у Косовској Митровици садржи око 6.000 наслова.

Део фонда чине докторске и магистарске тезе одбрањене на нашем, али и другим правним факултетима. Библиотека се труди, да упркос бројним проблемима у набавци литературе обезбеди сву потребну обавезну и допунску литературу неопходну за праћење и савладавање процеса наставе од стране студената.

Запосленима и студентима на Правном факултету преко интернета је обезбеђен приступ највећим електронским сервисима са 23.000 часописа-COBISS који обухвата велики број часописа из области друштвених наука у пуном тексту. Преко WEB OPAC сервиса омогућено је претраживање јединственог каталога Виртуелне библиотеке Србије и локалних електронских база библиотека чланица. Да би оптимално одговорила захтевима новог информатичког доба и реформисане наставе, библиотека ће омогућити студентској популацији, али и осталим заинтересованим корисницима, информатичко описмењавање и овладавање целокупним информационам апаратом Библиотеке.

Библиотека је смештена у згради Правног факултета и обухвата простор од око 45 м². У просторијама Библиотеке, на располагању студентима, налазе се и рачунари прикључени на академску мрежу. Библиотеку највише користе студенти, наставници и сарадници Факултета. Библиотечке послове обављају два лица од којих један управник библиотеке, а други библиотекар.

6. РАЧУНСКО-ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР

Рачунско-информациони центар основан је ради обављања информационих послова у области научно-истраживачке делатности и пружања техничке помоћи и подршке наставном процесу и раду стручних служби. Услуге рачунско-информационог центра користе наставници, сарадници, стручни органи Факултета, студенти и студентске асоцијације.

Факултет је повезан у јединствени информациони систем Универзитета у Приштини. На факултету су стално активни e-mail сервер и web сервер (www.pra.pg.ac.rs).

Преко интернета, са факултетске веб презентације, јавности су доступни актуелни подаци о Факултету, наставном и научном раду наставника и сарадника и други подаци о активностима на Факултету. Студентима су на располагању информације о испитним роковима, распореду испита, распореду часова и терминима консултација.

Факултет има развијену модерну локалну мрежу, која покрива све организационе јединице Факултета као и стручне службе. Локална мрежа омогућава брзу и несметану

комуникацију и заједнички рад корисника. Факултет располаже са 52 рачунара који су стално доступни студентима, наставницима и сарадницима факултета.

Радам Центра руководи управник, кога именује декан на период од три године, док стручно-техничке послове обавља администратор мреже.

7. СЕКРЕТАРИЈАТ

Секретаријат Факултета обавља управно-извршне, материјално-финансијске, административно и помоћно-техничке послове.

Послови Секретаријата се групишу у реферате (радна места), а реферати у службе и информациони центар:

1. Служба за опште послове;
2. Служба за наставу и студентска питања,
3. Служба за материјално-финансијске послове.

Унутрашња организација, систематизација послова и задатака, и рад радника Секретаријата ближе се уређују општим актом који доноси декан Факултета.

Радам Секретаријата руководи секретар Факултета Зоран Вукашиновић.

8. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Студентски парламент је орган Факултета путем кога студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету. Студентски парламент има 15 чланова. Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Начин избора чланова и надлежности Студентског парламента регулисане су Статутом Правног факултета и другим општим актима.

Студенски парламент: бира и разрешава председника и подпредседника Студенског парламента Факултета; доноси општа акта о свом раду; бира и разрешава чланове Студенског већа; оснива радна тела која се баве појединим пословима из надлежности Студенског парламента Факултета; предлаже декану кандидата за студента продекана; доноси годишњи план и програм активности Студенског парламента Факултета; доноси финансијски план и усваја извештај о финансијском пословању Студенског парламента Факултета; остварује међуфакултетску и међународну сарадњу; усваја годишњи извештај о раду студента продекана; организује и спроводи ваннаставне активности студената; разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда; обавља и друге послове у складу са законом, Статутом Универзитета и Факултета и Правилником о студентском парламенту.

9. ЦИЉЕВИ И ВИЗИЈА

Од свог оснивања, школске 1961. године, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је у потпуности посвећен остваривању своје основне мисије у образовању правника и развоју научно-истраживачког рада. За 64 година рада Правни факултет је, према актуелним потребама друштва, развио студијске програме који образују студенте за профиле за којима у друштву постоји јасно изражена потреба и у складу са Националним оквиром квалификација Републике Србије.

Општи циљеви Факултета дефинисани су у складу са циљевима високог образовања утврђеним у Закону о високом образовању, Националном оквиру квалификација, Статуту Факултета и Стратегији управљања квалитетом, док се појединачни циљеви реализације студијских програма утврђују посебно према степену студија.

Циљеви Правног факултета су: развој науке и стваралаштва; унапређивање делатности високог образовања; унапређивање квалитета наставе; усавршавање научног подмлатка; и увођење студената у научноистраживачки рад и стварање материјалних услова за рад и развој Факултета.

Основни циљеви Факултета су и повећање ефикасности студирања у смислу пружања могућности студентима да стекну теоријска и стручна знања и професионалне вештине на савременом образовном нивоу. Поред тога, у циљу стицања практичних знања и искустава студената, Факултет развија сарадњу са правосудним органима, привредним субјектима, центрима за социјални рад, казнено-поправним установама, те државном управом и локалном самоуправом. Факултет све више одржава и развија сарадњу са сродним високошколским установама у земљи и региону, уз размену и програме мобилности наставника, сарадника и студената ради унапређења образовне и научне делатности. Имплементирањем и применом новог система управљања квалитетом Правни факултет обезбеђује достизање високих стандарда квалитета образовног, стручног и научноистраживачког рада.

Руководни принцип и крајњи циљ Правног факултета је стварање квалитетних стручњака и посленика правне мисли, као и подизање општег нивоа правне свести као кључног елемента у изградњи и очувању правне државе. Осавремењивањем наставног програма, повезивањем са међународним и домаћим високошколским установама, Факултет недвосмислено показује тенденцију да постане један од респектабилних носилаца развоја правне струке и науке у Републици Србији.

Утврђени основни циљеви обезбеђују остварење мисије Факултета на путу ка бољој, савременијој будућности образовања. Полазећи од тога да је високо образовање основ за, на знању заснованог, развоја друштва и његовог даљег економског и културног напретка, унапређење људских права и слобода, мисија Факултета јесте да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем. Да би остварио своју мисију Факултет се трајно определио да тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствени Европски простор високог образовања. У том смислу Факултет настоји да постигне:

- усаглашеност са највишим националним, европским и светским стандардима и трендовима у домену високошколског образовања;

- остваривари јединство научноистраживачког рада и образовања;
- усаглашава студијске програме са савременим научним и стручним сазнањима;
- развија студијске програме и иновира наставни процес у складу са потребама студената, за стицање одговарајућих научних и стручних знања и вештина;
- системски прати обезбеђење квалитета у областима: студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, вредновања студената, уџбеника и литературе, наставника, сарадника, ненаставне подршке и управљања;
- утемељује културу унапређивања квалитета на свим нивоима укључујући студенте као партнере у побољшању квалитета;
- ствара однос поверења и квалитет услуга кроз јавност у раду;
- остварује и шири сарадњу са међународним високошколским установама;
- ангажује се на плану задовољења свих других потреба студената.

Као једини факултет за образовање правника на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија, Правни факултет Универзитета у Приштини своју образовну мисију и улогу остварује већ 64. година. Наша визија је да постанемо регионални лидер у истраживању и образовању из области правних наука. Пратећи највише европске стандарде високог образовања, примењујући најбоље праксе и следећи проактиван приступ желимо да постанемо реномирана институција која својим студентима улива поверење, настављајући да још успешније обављамо своју важну друштвену и едукативну функцију.

Мисија Факултета је образовање врхунских стручњака у области права, компетентних за обављање правничке професије у правосуђу, тужилаштву, правобранилаштву, државним органима, органима државне управе, органима локалне самоуправе, привреди, јавнобележничкој и јавноизвршилачкој делатности, образовању, организацијама националног и међународног карактера, невладином сектору и другим делатностима.

Факултет остварује своју основну делатност организовањем и остваривањем акредитованих студијских програма на свим нивоима студија и развијањем научноистраживачког и стручног рада у области правних наука.

ДРУГИ ДЕО

ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА У ЦИЉУ САМОВРЕДНОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда 1:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, функционалном организационом структуром, савременим наставним програмима на свим нивоима студија, стручним, научним и педагошким капацитетима наставника и сарадника тежи потпуном испуњавању образовних, научноистраживачких, стручних и развојних захтева окружења у области права, као и обезбеђењу, контроли и унапређењу квалитета рада.

Основни циљеви и задаци Правног факултета усклађени су са циљевима високог образовања коју су утврђени Законом о високом образовању. Стратегија обезбеђења квалитета, Политика квалитета, акциони планови и други нормативни акти, као и стандарди за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, успоставили су основе и механизме обезбеђења квалитета. У складу са циљевима, задацима, стандардима и механизмима обезбеђења квалитета, Правни факултет је опредељен да континуирано и систематски ради на контроли, обезбеђењу и унапређењу квалитета рада.

Правни факултет има предвиђене мере и инструменте за контролу, обезбеђење и унапређење квалитета, заокружен нормативни оквир који се иновира у складу са утврђеним потребама, јасно дефинисане надлежности и овлашћења свих субјеката обезбеђења квалитета, дефинисане области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања), али и недвосмислено утврђено опредељење за изградњу организационе културе квалитета, између осталог, и кроз повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности на Факултету.

Стратегија управљања квалитетом, као кључни документ у области обезбеђења квалитета, као и Акциони планови за њено спровођење, дефинишу стратешке правце деловања Правног факултета у контроли, обезбеђењу и унапређењу квалитета и временски оквир за њихово спровођење. Стратешки документи преиспитују се и усвајају сваких пет година, а акциони планови сваке календарске или школске године.

Важећа Стратегија управљања квалитетом усвојена је 24. фебруара 2021. године од стране Наставно-научног већа Правног факултета, као органа руковођења, и Савета Правног факултета, као органа управљања, за период од 2021. до 2025. године. Она представља трећи стратешки документ усвојен у периоду од 2011. године до данас. Наиме, прва Стратегија

управљања квалитетом за период од 2011. до 2015, друга за временски период од 2016. до 2020. године. У календарској 2025. години биће припремљена и усвојена нова Стратегија управљања квалитетом усаглашена са стратешким документима Владе Републике Србије у овој области.⁶

Стратегија управљања квалитетом, као основни и општи развојни документ у области обезбеђења квалитета, дефинише мисију, визију, циљеве, опредељења и принципе институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђује области обезбеђења квалитета и субјекте система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета. Стратегија управљања квалитетом представља средњерочни план контроле и управљања квалитетом на Правном факултету, у свим областима и стандардима квалитета. На основу Стратегије усвајају се и реализују акциони планови за њено спровођење у току целокупног периода важења, као и за сваку годину примене.

Циљ успостављеног система управљања квалитетом огледа се у обезбеђивању високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, како би се створили услови за укључивање Правног факултета у јединствени европски образовни простор. Обезбеђење и унапређивање квалитета неопходан је предуслов обезбеђивања нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада. Из усвојене Стратегије недвосмислено произлази и опредељење за целовит, конзистентан, стабилан, функционалан, ефикасан, флексибилан и у пуној мери транспарентан систем управљања квалитетом, којим ће се гарантовати усклађеност квалитета наставног и научно-истраживачког рада са постављеним стандардима.

Успостављени систем треба да омогући ефикасно и континуирано праћење, процену, унапређивање и развој квалитета у обављању свих делатности Факултета, успостављање и развијање културе квалитета кроз још веће лично мотивисање свих запослених и студената. Имплементација и развој система управљања квалитетом засновани су на проактивном приступу, што подразумева укључивање свих запослених на Факултету, као и пуну партиципацију студената.

Субјекти управљања квалитетом, као и њихове надлежности и овлашћења утврђени су нормативним оквиром. У првом реду, субјекти управљања квалитетом на Правном факултету су: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређење студирања, Комисија за односе са студентима и менаџер квалитета. Чланови надлежног Одбора за квалитет и комисија редовно прате све области обезбеђења квалитета и примењују механизме за праћење и утврђивање оствареног нивоа квалитета према различитим стандардима обезбеђења. Њихов мандат је временски ограничен на период од три године, како би што већи број наставника, сарадника, запослених и студената био непосредно укључен у контролу квалитета. Наставно-научно веће, као стручни орган Правног факултета, врши избор и именовање чланова одбора, комисија и менаџера за квалитета у тачно одређеним временским интервалима дефинисаним нормативним оквиром.

Ради предузимања координисаних мера за праћење унапређење и развој квалитета, примарну надлежност у управљању квалитетом имају Одбор за квалитет, Комисија за

---

⁶ <https://nitra.gov.rs/lat/ministarstvo/dokumenta/strategije>

праћење и унапређење студирања, Комисија за односе са студентима и менаџер квалитета. Међутим, орган руковођења, декан и продекани Факултета, посебну пажњу, у оквиру старања о законитом функционисању и раду, посвећују обезбеђењу и унапређењу квалитета свих сегмената рада, као и предузимају активности за обезбеђење и унапређење квалитета према различитим стандардима. Значајну улогу у активностима на контроли квалитета имају стручни органи – Наставно-научно веће и Катедре, али и појединачно сви наставници и сарадници у оквиру овлашћења у реализацији наставних и ваннаставних активности, а посебно у оквиру научно-истраживачког рада и повезивања научних сазнања са наставно-образовним процесом. Стручне службе, запослени и администрација имају своју улогу у остваривању стандарда и повећању квалитета у оквиру опште културе квалитета рада, а улога студената је кључна у евалуацији и обезбеђивању квалитета према више предвиђених стандарда.

Стратегија управљања квалитетом доступна је јавности и објављена на Интернет страници Факултета, као и сви други документи који чине указују на испуњеност сваког појединачног стандарда и потребу унапређења.⁷

Код овог стандарда, али и код осталих у Извештају, примењена је SWOT анализа којом се кроз утврђене индикаторе који утичу на квалитет рада Правног факултета утврђују снаге (предности), слабости, могућности и претње (опасност) за сваку област анализе и њихов интензитет утицаја.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Факултет је Стратегијом обезбеђења квалитета дефинисао основне постулате, циљеве, субјекте и мере обезбеђења квалитета у свим сегментима рада; +++
- Мисија, визија и циљеви Правног факултета дефинисани су у општим актима, док из њих проистиче потреба континуиране контроле и обезбеђења квалитета; +++
- Нормативним оквиром је утврђена обавеза Управе и свих запослених да у свом раду буду ангажовани на унапређењу квалитета, +++
- Дефинисани су субјекти контроле квалитета и области; +++
- Охрабрујући резултати у изградњи система обезбеђивања квалитета и примени Стратегије управљања квалитетом за период 2021-2025. године; +++
- Учешће студената у оквиру контроле квалитета обезбеђује се анкетирањем о различитим аспектима рада и квалитетом одређених стандарда; +++
- Акциони план за спровођење Стратегије усваја се сваке године. +++

Слабости:

- Ограничен степен схватања и разумевања значаја Стратегије од стране запослених на Факултету; +++
- Недовољна усмереност људских ресурса у обезбеђењу квалитета; +++
- Недовољна заинтересованост ненаставног особља за примену аката; +++

⁷ <https://pravni.pr.ac.rs/fakultet/samovrednovanje/>

Могућности:

- Сарадња са другим факултетима и институцијама у области унапређења квалитета рада према различитим стандардима; +++
- Константна едукација свих запослених о потреби обезбеђења квалитета; +++

Претње (опасност):

- Неповољно друштвено-политичко окружење на простору АП Косово и Метохија за активизам у обезбеђењу квалитета рада на Факултету; +++
- Недовољна конкретизација и неуједначеност праксе у примени стандарда обезбеђења квалитета; +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1:

Подизање свести и едукација о значају обезбеђења квалитета. У том смислу, Факултет се у овој области и активностима у овом пољу, јављао не само у улози покретача успостављања система за праћење и унапређење квалитета, већ и у улози носиоца активности у оквиру Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Препознајући значај обезбеђења квалитета Факултет је учествовао у изради и имплементацији трогодишњег ТЕМПУС пројекта “Partnership in Quality Assurance Standards Implementation”. Један од значајних циљева овог пројекта био је и промоција културе обезбеђења квалитета и упознавање корисника са стандардима и поступцима у правцу обезбеђења квалитета.

Неопходно је да Одбор за квалитет континуирано ради на промовисању културе квалитета на Факултету и да утиче на све субјекте контроле квалитета да активности спроводе у складу са принципима обезбеђења и унапређења квалитета рада.

Показатељи и прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. [Стратегија управљања квалитетом, Одлука Савета о усвајању Стратегије управљања квалитетом](#)

Прилог 1.2. [Мере и субјекти обезбеђења квалитета - Правилник о квалитету](#)

Прилог 1.2.1. [Одбор за квалитет](#)

Прилог 1.2.2. [Комисија за праћење и унапређење студирања](#)

Прилог 1.2.3. [Комисија за односе са студентима](#)

Прилог 1.2.4. [Менаџер квалитета](#)

Прилог 1.3. [Акциони план за спровођење Стратегије управљања квалитетом за период 2021-2025. година; Одлука о усвајању Акционог плана](#)

Прилог 1.4. [Акциони план за 2022/2023. годину](#)

Прилог 1.5. [Акциони план за 2023/2024. годину](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда 2:

Обезбеђење квалитета је задатак који обједињује деловање свих организационих делова институције и институције као целине. Овај стандард претпоставља постојање целовитог институционалног оквира који чине стандарди квалитета, субјекти обезбеђивања квалитета, области у којима се обезбеђује квалитет и поступци обезбеђивања квалитета. Постављање јасних стандарда, утврђивање субјеката обезбеђивања квалитета и њихових надлежности, као и прописивање одговарајућих процедура поступања омогућава мерљивост, а тиме и праћење квалитета рада Факултета. Нужна претпоставка за обезбеђење квалитета је постојање одговарајућих општих правних аката Факултета којима се овај институционални оквир успоставља. Стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему обезбеђивања квалитета, као и поступци за обезбеђивање квалитета рада утврђени су одговарајућим факултетским актима.

Правни факултет Универитета у Приштини је утврдио начин (стандарде) и поступке обезбеђења квалитета усвајањем Правилника о квалитету у којем су утврђени начини и поступци за обезбеђивање квалитета за сваку област обезбеђења квалитета, као и поступање субјеката за контролу квалитета. Начини и поступци обезбеђења квалитета утврђени су на основу одлуке Наставно-научног већа и Савета Правног факултета и јавно су доступни на интернет страници Факултета. Факултет периодично преиспитује и унапређује начине и поступке обезбеђења квалитета, у првом реду на основу препорука и закључака Одбора за квалитет.

Савет Правног Факултета је на седници одржаној 17. јануара 2008. године усвојио Правилник о квалитету, којим је утврдио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета у установи. Правилником је уређен институционални систем управљања квалитетом у свим областима рада Факултета. Правилником о квалитету уређује се институционални систем управљања квалитетом, утврђују се подручја обезбеђења квалитета, стандарди квалитета рада, састав, надлежност, овлашћења и начин поступања субјеката надлежних за управљање, праћење, процену, унапређивање и развој квалитета и регулишу се друга питања од значаја за обезбеђење квалитета. Циљ успостављања система управљања квалитетом је утврђивање стандарда квалитета рада и регулисање механизма и поступака за управљање, праћење, вредновање, унапређивање и развој квалитета, као и развијање политике и организационе културе квалитета у обављању свих делатности факултета. Правилник о квалитету свеобухватно и детаљно уређује: 1) стандарде и поступке обезбеђења студијских програма; 2) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставног процеса; 3) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета научно-истраживачког и стручног рада; 4) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета наставника и сарадника; 5) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета студената; 6) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета уџбеника и литературе; 7) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета библиотечких и информатичких ресурса; 8) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета управљања и

квалитета ненаставне подршке; 9) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета простора и опреме; 10) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета финансирања; 11) стандарде и поступке за обезбеђење квалитета активне улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Такође, утврђена су подручја обезбеђења квалитета, тј. минимални ниво квалитета рада, одређени субјекти обезбеђења квалитета, њихов састав, улога и задаци као и начин рада и одлучивања (Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студирања, Комисија за односе са студентима, Менаџер квалитета), утврђени стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.

Студијски програми се припремају и усвајају на начин уређен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Приштини и Статутом Правног Факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће, у складу са стандардима за акредитацију студијских програма, утврђеним Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и одговарајућим упутствима Националног савета за високо образовање. У 2021. години, следећи наведену процедуру, сви студијски програми су осавремењени и акредитовани од стране надлежног органа.

Факултет периодично преиспитује начине и поступке за обезбеђење квалитета, и у том смислу, овај систем развија увођењем модерних начина евалуације путем електронских анкета које су у систем обезбеђења квалитета уведене од школске 2018/2019. године. Садржај анкета је више пута измењен, на предлог Одбора за квалитет, како би се обезбедио већи број квантитативних и квалитативних података неопходних за анализу обезбеђења и контроле квалитета.

Представник Правног факултета кога именује Наставно-научно веће Факултета члан је универзитетске Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и прати новине и измене донете у тој равни о којима извештава субјекте обезбеђења квалитета на Факултету. У претходном периоду, наставник Правног факултета био је председник Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Универзитету у Приштини.

Правилник о квалитету учињен је доступним јавности објављивањем на интернет страници Факултета.⁸

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Усвојени стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета; +++
- Усаглашени стандарди у области високог образовања; +++
- Вишегодишња примена стандарда и поступка за унапређивање и обезбеђивање квалитета; +++

---

⁸ <https://pravni.pr.ac.rs/docs/samovrednovanje/Prilog%202.1.pdf>

Слабости:

- Недовољна укљученост једног броја наставника, сарадника и студената у континуирану проверу квалитета; ++
- Недовољна повезаност са релевантим институцијама у подизању стандарда обезбеђења квалитета; ++

Могућности:

- Повећање коришћења сопствених потенцијала у подизању квалитета у свим областима, а нарочито на плану усклађивања студијских програма са достигнућима науке и савременим друштвеним тенденцијама; ++
- Активније учешће студената у процесу унапређивања квалитета наставе и услова рада; ++
- Институционални и правни оквир Републике Србије је стратешки опредељен у правцу обезбеђења и унапређења квалитета високог образовања; +++

Претње (опасност):

- Неповољно окружење на простору АП Косово и Метохија за активизам у обезбеђењу квалитета рада на Факултету; +++
- Недовољна развијеност културе квалитета у академској заједници; ++
- Релевантне државне институције и субјекти од значаја за обезбеђење квалитета у недовољној мери пружају подршку у сфери едукација из домена управљања и унапређења квалитета; ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

Субјекти система обезбеђења квалитета прате имплементацију наведеног система и за сада нису уочене потребе за корекцијом наведеног система. Међутим, у већ напоменути слабостима везаним за интеракцију са осталим друштвеним субјектима, напоменуто је да је потребно подићи ниво сарадње са осталим релевантним друштвеним актерима.

У циљу даљег унапређења квалитета Стандарда 2 неопходно је да се предузму следеће мере и активности:

- вршење редовних периодичних ревизија општих аката Факултета којима су регулисани начини и поступци за обезбеђење квалитета у циљу стварања свеобухватног система квалитета на Факултету;
- активно укључивање већег броја наставника, сарадника, ненаставног особља и студената у поступак самовредновања, као и подизање свести код ових субјеката о значају поступка самовредновања;
- даљи рад на промовисању система квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Доношењем Правилника о квалитету који садржи све елементе који су предвиђени стандардом 2, прописаним од стране Националног савета за високо образовање стандард 2 је испуњен у целини.

Прилог 2.1. [Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.2. [Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

Прилог 2.3. [Усвојени годишњи извештаја о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Прилог 2.3.1. [Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2021/2022. годину](#)

Прилог 2.3.2. [Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2022/2023. годину](#)

Прилог 2.3.3. [Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2023/2024. годину](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Опис стања, анализа и процена стандарда 3:

Систем обезбеђења квалитета подразумева постојање организације, субјеката, одговорности, процедура и процеса управљања квалитетом. Систем дефинише све активности на Правном факултету који се тичу контроле, обезбеђења и унапређења квалитета и базиран је на стриктном поштовању нормативног оквира, надлежности и овлашћења различитих субјеката контроле и обезбеђења квалитета.

Кључни елементи организационе структуре прописани су Статутом Правног факултета, Стратегијом унапређења квалитета, Правилником о квалитету и другим општим актима Факултета. Статут Правног факултета утврђује надлежност и послове органа управљања и органа пословођења у оквиру обезбеђења квалитета, као и послове и задатке наставника, сарадника, стручних тела, служби Факултета и студената у спровођењу политике квалитета рада. За обезбеђење квалитета одговорни су орган управљања, орган пословођења, Одбор за квалитет, комисије надлежне за унапређење квалитета и односе са студентима, менаџер квалитета, али и сви запослени и студенти Правног факултета.

Савет Правног факултета има значајну улогу у систему обезбеђења и контроле квалитета пре свега кроз надлежност у усвајању или изменама Статута, доношењу финансијских планова, усвајању финансијских извештаја, утврђивању плана коришћења средстава за инвестиције и управљање имовином Факултета, доношењу одлуке о расподели финансијских средстава и другим овлашћењима који се изричито одређене Статутом Правног факултета.

Декан Правног факултета има значајну одговорност за утврђивање, спровођење, контролу, обезбеђење и унапређење квалитета кроз обавезу да се стара о законитости и правилности рада на Факултету, што укључује, између осталог и старање о примени стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Надлежности органа руковођења регулисане су Статутом Правног факултета и у делу који се односи на контролу и обезбеђење квалитета. Послове руковођења Факултетом, према пренетим овлашћењима и утврђеним надлежностима од стране декана, обављају продекани. Правни факултет има три именована продекана – за науку и међународну сарадњу, за наставу и за финансије. У оквиру овлашћења и надлежности одговорни су за обезбеђење квалитета у областима које су им поверене.

Стручни органи, Наставно-научно веће и Катедре, имају посебно дефинисана овлашћења о оквиру политике обезбеђења квалитета, као и кључну улогу у усвајању стратешких докумената који се даље разматрају и усвајају на седницама Савета Правног факултета.

Секретаријат, стручне службе, ненаставно особље и студенти имају своју улогу у контроли, обезбеђењу и унапређењу квалитета рада.

Кључну улогу у систему контроле квалитета имају тела чија је искључива надлежност у оквиру послова квалитета: Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређење студирања, Комисија за односе са студентима и менаџер квалитета.

Одбор за квалитет је највиши орган у процесу обезбеђења квалитета, који је одговоран за праћење, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима. Одбор има седам чланова: три из реда наставника, два члана из реда асистената, једног члана из реда студената и једног члана из реда ненаставног особља. Чланове Одбора из реда наставника и асистената бира Наставно-научно веће, тајним гласањем, већином гласова укупног броја чланова. У складу са релевантним одредбама Статута факултета, Наставно-научно веће дефинише тела и поступке у вези са праћењем, обезбеђивањем, унапређењем и развојем квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету.

На седници Наставно-научног већа од 25. септембра 2024. године именовани су нови чланови Одбора за квалитет: проф. др Сава Аксић, председник, проф. др Сузана Димић, проф. др Гордана Дамјановић, асс. Јована Миловић-Кујунџић, асс. Даница Кабашић, Михајло Стоисављевић, студент и Марија Кошанин, ненаставно особље. Мандат чланова траје три године и могу бити бирани највише два пута заредом. Мандат студента члана Одбора траје једну годину. Трајање мандата је ограничено како би што већи број наставника, сарадника, ненаставног особља и студената могао бити непосредно укључен у све аспекте и стандарде контроле квалитета на Правном факултету.

У складу са чланом 13. Правилника о квалитету, а у вези са члана 2. Пословника о раду Одбора за квалитет конституисана је Комисија за праћење и унапређивање студирања, као стална комисија Одбора за квалитет. Комисија је петочлани орган кога чине: продекан за наставу-као председник, два члана из реда наставника, један члан из реда сарадника и један члан из реда студената. У складу са члана 15. Правилника о квалитету, декан је на предлог Одбора донео Пословник о раду Комисије за праћење и унапређивање студирања. У складу са члана 17. Правилника о квалитету, а у вези са члана 2. Пословника о раду Одбора за квалитет као други стални орган конституисана је и Комисија за односе са студентима. Комисија је петочлани орган кога чине: један члан из реда наставника, један члан из реда сарадника, студент-продекан, шеф службе за студенстска питања и један студент дипломских академских студија (студент-саветник). У складу са члана 19 Правилника о квалитету декан је на предлог Одбора донео Пословник о раду Комисије за односе са студентима.

На основу члана 6. став 3. Правилника о квалитету Правног факултета Универзитета у Приштини, Наставно-научно веће Правног факултета је предложило, а декан донео о именовању менаџера квалитета. Послове Менаџера квалитета обавља проф. др Срђан Радуловић.

Именовањем свих чланова тела и комисија, као и менаџера за квалитет, у потпуности је заокружен институционални систем обезбеђења квалитета. Сходно члану 64. Статута и члана 3. Правилника о квалитету, декан факултета управља квалитетом, док је праћење, вредновање и унапређивање квалитета дужност свих јединица, органа и служби Факултета, као и свих запослених и студената.

Студенти су укључени у доношење и спровођење стратегије управљања квалитетом, стандарда, поступака, културе обезбеђења квалитета и у рад Савета Факултета, Наставно-научног већа (по питањима која су од њиховог интереса), Одбора за квалитет, Комисије за праћење и унапређивање студирања и Комисије за односе са студентима.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Дефинисан делокруг свих органа и субјеката у области обезбеђења квалитета; +++
- Систем управљања квалитетом подразумева учешће органа управљања, пословођења, наставног и ненаставног особља и студената; +++
- Институционални оквир система контроле квалитета успостављен је кроз континуирани рад Одбора за квалитет, комисија и менаџера за квалитет; +++
- Дефинисане надлежности свих субјеката контроле квалитета; +++
- Активност свих субјеката обезбеђења квалитета одвија се кроз успостављени систем управљања квалитетом; +++
- Учешће студената у органима и телима у којима се одлучује о питањима која се односе на контролу и обезбеђење квалитета; +++
- Постојање електронског система анкетирања студената након сваког семестра на свакој од година реализације студијских програма на свим нивоима студија; +++
- Дефинисана процедура анализе резултата контроле квалитета према свих стандардима; +++

Слабости:

- Периодична евалуација нормативних аката и измене и допуне оквира контроле квалитета; ++
- Недовољна повезаност Одбора за квалитет, комисија, менаџера са стручним службама Факултета и запосленима у администрацији; ++
- Несистематизовано праћење механизма унутрашње примене корективних мера; +

Могућности:

- Константна едукација чланова Одбора за квалитет у вези са унапређењем рада и успостављања механизма контроле квалитета; ++
- Размена искустава са другим високошколских установа и имплементација позитивних примера и искустава у контроли квалитета; ++
- Даље унапређење система електронског анкетирања и унапређења начина обраде резултата; +++

Претње (опасност):

- Неповољно друштвено окружење на простору АП Косово и Метохија за активизам у обезбеђењу квалитета рада на Факултету; +++
- Недовољна развијеност културе квалитета у академској заједници; ++
- Повишен степен ризика откривања података приликом коришћења електронског система анкетирања; +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

Успостављањем институционалног система осигурања квалитета, доношењем одговарајућих правних аката, као и конституисањем одговарајућих органа испуњен је Стандард 3. Правни факултет Универзитета у Приштини има целовит, заокружен систем обезбеђења квалитета.

Активности ће у наредном периоду бити усмерене на побољшање нивоа културе квалитета кроз интензивирање рад субјеката контроле у правцу ширења културе квалитета, међу свим запосленима на Факултету (како наставног, тако и ненаставног особља) и студентима Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. [Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи](#) (Пословник о раду одбора за квалитет) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.1.1. [Одлука декана о именовању менаџера за квалитет](#)

Прилог 3.2. [Списак свих анкета 2021/2022; 2022/2023; 2023/2024.](#)

Прилог 3.3. [Извештај о раду за 2022. годину](#)

Прилог 3.4. [Извештај о раду за 2023. годину](#)

Прилог 3.5. [Извештај о раду за 2024. годину](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Опис стања, анализа и процена стандарда 4:

Правни Факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици има традицију дугу шездесет четири године у организацији и реализацију основних и последипломских студија у области права. Прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, имајући у виду кадровске и просторне ресурсе, али и потребе за образовањем правника на територији у којој обавља основну деланости, Факултет је 2008. године припремио и акредитовао три студијска програма из области права – основне академске студије права, дипломске академске студије права и докторске академске студије права. Студијски програми су сачињени уз доследну примену стандарда Националног савета за високо образовање – предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС“, бр. 106/206 и 112/2008), као и Правилником о квалитету. Усвојени студијски програми били су истовремено и резултат критичког преиспитивања претходних студијских програма, које је извршено уз пуно уважавање ставова, мишљења и предлога правничке јавности и потребе тржишта рада.

У следећем акредитационом циклусу, 2014. године, Правни факултет је осавременио студијске програме основних академским студија, мастер академских студија и докторских академским студија права прилагођавајући их потребама, захтевима који се од дипломираних правника, мастер правника или доктора правних наука очекују у другој деценији XXI века. Увођење изборности, као принципа приликом припремања курикулума и успостављених стандарда приликом акредитације, али и захтева да се студијски програми прилагоде потребама, интересима и афинитетима студената, подразумевало је укључивање већег броја изборних предмета на свим студијским програмима и стварање конкуретних и компатибилних програма у односу на друге правне факултете у Републици Србији, региону и ширем окружењу.

Потреба осавремењивања студијских програма посебно је била изражена приликом припремања трећег циклуса акредитације, 2021. године. Наиме, поред увођења великог броја изборних предмета распоређених у изборне групе, студијски програми су укључивали и предмете и блокове предмета који су уведени након реализације пројеката у програмској активности "Развој високог образовања" које је финансирало Министарство просвете, од 2017. године. Правни факултет је први пут акредитовао програм основних струковних студија права чијим завршетком се стиче звање "правник"; основне академске студије права са излазним звањем "дипломирани правник" које се реализују у седишту Правног факултета у Косовској Митровици и у акредитованој високошколској јединици у Врању, мастер академске студија права – општи смер и смер јавна управа и администрација, за стицање звања "мастер правник" које се реализују у седишту Факултета; мастер академске студије права – општи смер који се реализује у акредитованој високошколској јединици у Врању, као

и докторске академске студије права за стицање академског назива "доктор правних наука" које се реализују у седишту Правног факултета.

Студијски програми се припремају и усвајају на начин уређен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Приштини и Статутом Правног Факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Сходно утврђеној процедури, предлози студијских програма утврђује се од стране Наставно-научно веће, у складу са одредбама Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма и упутствима. У поступку припреме предлога студијског програма активно учествују сви наставници и сарадници Правног факултета, као и представници студената. У поступку припреме предлога студијског програма Факултет узима у обзир мишљење и консултује представнике државне управе, локалне самоуправе, привреде, финансијских и других организација, као и потреба тржишта рада.

Квалитет студијских програма Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици обезбеђује се, пре свега, кроз праћење и проверу њихових циљева, структуру, радно оптерећење студената, као и кроз перманентно осавременавање садржаја и стално прикупљање података о квалитету студијских програма. Факултет редовно проверава и по потреби изнова одређује циљеве студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима, структуру и садржај студијског програма, радно оптерећење студената мерено ЕСПБ бодовима, исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије.

Факултет обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Студијски програми сачињени су уз компаративну анализу курикулума са курикулумима домаћих и страних високошколских установа које реализују студијске програме у пољу права. Још у току израде првих студијских програма, Факултет је имао у виду заључке Конференције државних правних факултета у Републици Србији, којима и даље придаје несумњив значај у процесу конципирања и унапређења студијских програма. Студијски програми осмишљени су на основу признатих европских образовних програма из области права који су прихваћени и на већини државних правних факултета у Републици Србији, као и државама у окружењу. Ценећи светске токове у вези са назначеном струком у студијске програме унети су опште усаглашене и опште прихваћене квалитете и садржаје који ће омогућити нашим студентима да што лакше обављају своје делатности у сопственим и другим суседним државама. Студентима се на тај начин обезбеђује широко знање из области права и тиме равноправно укључивање у домаће и иностране мултидисциплинарне научно-истраживачке и развојне пројекте.

Уверењем о акредитацији на Факултету се реализују сва три нивоа студија: Основне академске студије (четворогодишње са 240 ЕСПБ бодова); Мастер академске студије (једногодишње са 60 ЕСПБ бодова) и Докторске академске студије (трогодишње са 180 ЕСПБ бодова).

Решењем Комисије за акредитацију из 2021. и 2023. године акредитовани су следећи студијски програми:

- Основне академске студије (ОАС) – Права ([Уверење број: 612-00-00485/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;

- Основне академске студије (ОАС) – Права – Високошколска јединица у Брању ([Уверење број: 612-00-00486/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Основне струковне студије (ОСС) – Права ([Уверење број: 612-00-00489/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер ([Уверење број: 612-00-00487/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер – Високошколска јединица у Брању ([Уверење број: 612-00-00075/5/2023-03 од 25.04.2023. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Мастер академске студије (МАС) права – Јавна управа и администрација ([Уверење број: 612-00-00488/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Докторске академске студије (ДАС) права – ([Уверење број: 612-00-00600/5/2020-03 од 19.05.2021. године](#)) у оквиру образовно научног поља Друштвено – хуманистичке науке и научне области Правне науке.

Студијски програм основних и мастер академских студија права

Садржина студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права је у потпуности усклађена са одговарајућим одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су Правилником о основним академским студијама, као и Правилником о мастер академским студијама. Оба правилника су усклађена са Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа образовања, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету.

Стандарди за акредитацију студијских програма првог и другог степена високог образовања које је донео Национални савет за високо образовање, као и Правилник о квалитету, обухватају квалитете студијских програма, њихову припрему и усвајање, доступност информација о студијским програмима, као и квалитативне и квантитативне показатеље на основу којих се процењује квалитет студијских програма. Поред тога, Правилником о квалитету предвиђају се и поступци за обезбеђење квалитета студијских програма.

Анализа студијског програма основних и студијских програма мастер академских студија права показује да испуњавају све неопходне стандарде њиховог квалитета, што значи да: садрже све елементе који су предвиђени законом; научно су утемељени; имају јасно и недвосмислено дефинисану сврху и улогу у образовном систему (образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања у области права, што студентима обезбеђује стицање компетенција за које је неспорно да су друштвено оправдане и корисне), која је у складу са основним задацима и циљевима Факултета; имају јасно и недвосмислено формулисана циљева (постизање компетенција и академских

вештина, као и методе за њихово стицање), при чему су циљеви студијских програма у складу са основним задацима и циљевима Факултета; обезбеђује студентима стицање општих (анализа, синтеза и предвиђање решења и последица; овладавање методима, поступцима и процесима истраживања; развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; примене знања у пракси; развоја комуникацијских способности и спретности; професионалне етике) и предметно специфичних способности (темељно познавање и разумевање дисциплине одговарајуће струке; решавање конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихове примене; праћење и примена новима у струци; развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја), које су у функцији квалитетног обављања стручних и научних делатности; њихови курикулуми утврђују листу и структуру обавезних и изборних предмета, фонд часова активне наставе и радно оптерећење студената мерено ЕСПБ за сваки предмет, њихов опис, као и распоред предмета по семестрима; у структури курикулума основних академских студија права, изборни предмети су заступљени са најмање 20% од укупног броја ЕСПБ на том програму, односно са најмање 30% на програмима мастер академских студија; курикулуми утврђују да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита; максимални број поена које студент може остварити на предмету је 100, с тим што студент стиче поене кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70; прате савремене светске токове и стање науке и струке у области права и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа у оквиру европског образовног простора; они су усклађени и са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања; обезбеђују ефикасност и рационалност образовног процеса; су флексибилни и отворени за примену иновативних метода наставе и свих стилова учења; обезбеђују широку могућност запошљавања, даљег школовања личног развоја студената; Факултет уписује студенте на наведене студијске програме у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима, а на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности; услови за упис студената на студијске програме, утврђени су Статутом Универзитета, Статутом Факултета, као и одредбама студијских програма; Статутом Факултета су утврђени садржина и начин полагања пријемног испита, критеријуми за избор пријављених кандидата, као и начин објављивања ранг листе; за њихову реализацију Факултет има обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама, као и потребан број сарадника, при чему су сви наставници и сарадници у сталном радном односу са пуним радним временом; укупан број наставника и сарадника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да се оптерећење наставника креће у оквирима стандарда од 180 часова активне наставе годишње (6 часова недељно), а сарадника 300 часова наставе годишње (10 часова недељно); за њихово извођење Факултет има обезбеђене све потребне људске, просторне, техничке,

библиотечке, информатичке и друге ресурсе, примерене карактеру тих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Студијски програм основних и студијски програми мастер академских студија се припремају и усвајају на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Предлог студијског програма утврђује Наставно-научно веће Факултета, с тим што у поступку припреме његовог предлога активно учествују наставници и сарадници Факултета, као и представници студената. Измене и допуне наведених студијских програма усваја Наставно-научно веће на основу извештаја Одбора за квалитет и предлога катедри. На предлог Наставно-научног већа Факултета, наведене студијске програме усваја Сенат Универзитета.

Факултет на сајту чини јавно доступним књигу предмета и књигу наставника путем чега се студентима пружају информације о свим елементима везаним за реализацију студијског програма, за сваки предмет појединачно, али и за студијски програм у целини. Сваки студијски програм је целина међусобно повезаних и усклађених елемената, која обухвата јасно опредељене циљеве, структуру и садржај, методе учења и начине провере знања, исходе учења (квалификације и компетенције студената). Број студената одговара кадровском потенцијалу (максимална просечна оптерећеност наставника је 6 часова активне наставе недељно, а максимална просечна оптерећеност сарадника је 10 часова активне наставе недељно).

Исходи учења базирани су на дескрипторима квалификација који испуњавају међународне и домаће захтеве. Савладавањем датог студијског програма студент стиче опште и предметно специфичне компетенције из области права које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности, под којима се подразумева скуп вештина које би просечан студент требало да зна, уме и може да демонстрира. Компетеније су дефинисане као:

- познавање и разумевање свих области из поља правних и сродних наука;
- способност повезивања знања из различитих области, међусобно и са другим наукама;
- познавање, разумевање и способност примене савремених информационо-комуникационих технологија у стицању и примени знања из области права;
- способност примене стечених знања у решавању практичних проблема;
- способност праћења и примене новина у струци;
- способност за наставак школовања на вишим нивоима студија.

Из наведених компетенција проистичу очекивани исходи студијског програма који су дефинисани у књизи предмета. Исход процеса учења је:

- стечено детаљно универзитетско знање из области правних наука;
- стручност за обављање послова у делатностима које покривају област примене права;
- способност примене стечених знања у решавању конкретних проблема у пракси;
- способност за самостални и тимски рад;
- стечена способност за самосталну израду и објављивање научних радова;
- оспособљеност за даље образовање.

За сваки предмет наведене су наставне методе које се примењују, критеријум оцењивања и вредност ЕСПБ бодаова за дати предмет. Систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. Факултет врши процену оптерећења студената неопходног за

постизање задатих исхода учења путем праћења и прикупљања повратних информација од стране студената у поступку анкетирања. Дат је и предлог мера, односно препоручене и усвојене активности у циљу смањења степена неуспешности при полагању испита.

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања дефинисани су и усклађени са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма и доступни су јавности у електронској форми.

ЕСПБ систем установљен Болоњском декларацијом у потпуности је примењен приликом креирања студијских програма. За једну академску годину додељује се укупно 60 ЕСПБ бодова, 30 по семестру. Како семестар траје 15 недеља, подразумева се осмочасовно радно време студента. На примеру предмета Наследно право укупан број контактних времена је 3+3 (предавања и вежбе), што за 15 радних недеља износи укупно 90 часова, односно 3 ЕСПБ. Остатак бодова до 8 ЕСПБ колико носи овај предмет студент стиче припремом и полагањем колоквијума, израдом и одбраном семинарског рада и припремом и полагањем испита.

Учешће студената у осигурању и оцењивању квалитета студијских програма обезбеђено је тиме што су представници студената чланови Одбора за квалитет и осталих тела у систему осигурања квалитета. Студенти оцењују квалитет студијских програма и на седницама Студентског парламента, који је, пред осталог, надлежан да разматра питања у вези са осигурањем и оценом квалитета наставе, анализом ефикасности студирања, унапређењем мобилности студената и подстицањем њиховог научно-истраживачког рада.

Све информације о акредитованим студијским програмима, условима и начинима њиховог остваривања, као и о условима за стицање стручних, академских и научних назива, Факултет је учинио доступним студентима на завичној интернет страници.

Наставници и сарадници су упознати са свим захтевима које, у оквиру програма мастер академских студија, завршни мастер рад треба да испуни, посебно у оквиру његове академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања. Сви ти захтеви прописани су, најпре, Правилником о мастер академским студијама права, а затим, и посебним Упутством за израду и одбрану мастер рада. Оба правна акта објављена су на сајту Факултета, тако да су доступни наставницима, студентима и најширој јавности.

За достизање очекиваних исхода учења неопходно је да студент учествује у предвиђеним наставним активностима, да извесно време проведе у самосталном раду на обавезној стручној пракси, на припреми за проверу знања и на самој провери знања, што је, иначе, време које се исказује у укупном броју ЕСПБ за наведени предмет.

На студијским програмима основних и мастер академских студија права, оцењивање студената врши се континуираним праћењем рада студената и то на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Наставници и сарадници посебну пажњу и труд у раду са студентима посвећују етапном праћењу њиховог напредовања у студирању и савладавању студијског програма, а на основу тога и оцењивању студената из предмета који чине студијски програм. Током студирања, сваки студент савладава студијски програм полагањем испита. На овај начин студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом Правног факултета Универзитета у

Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Сваки појединачни предмет у студијском програму носи одређени број ЕСПБ бодова, који студент стиче када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета применом јединствене методологије високошколске установе за све предмете. Успешност студената у савладавању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100. У току савладавања наставног програма, студент може да оствари најмање 30, а највише 50 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза.

Начин оцењивања и вредновања предиспитних обавеза:

1. Посећеност и активност на предавањима (0-15 поена). Редовно присуство и активно учешће на предавањима доноси највише 15 поена;

2. Активност на вежбама (0-15). Оцењују се редовност присуства на вежбама и активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања те употребе стручне терминологије;

3. Колоквијум (0-10 поена). Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне, стручно дате и аргументоване одговоре на постављена питања;

4. Семинарски рад (0-10). Оцењују се начин и систематичност обраде теме, оригиналност приступа теми, обим коришћења иностране и домаће литературе, истраживачке методе, језик и стил изражавања.

Укупан број поена које је студент остварио испуњавањем предиспитних обавеза сопштава наставник на последњем часу наставе, на основу података из јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, успеха и ангажовања студената, која се води на предмету.

Коначна оцена на испиту зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту. Успех студената се изражава бројчаном оценом од 5 (није положио) до 10.

Оцењивање	
91-100 поена	10
81-90 поена	9
71-80 поена	8
61-70 поена	7
51-60 поена	6
50 поена и мање	5

Основне академске студије

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, у складу сачлановима 38. и 151. Закона о високом образовању чланом 70. став 8.

Статута Универзитета у Приштини и чланом 46. Статута Правног факултета, а на основу одлуке Наставно-научног већа 05 број 332 од 18. јуна 2020. године о утврђивању предлога студијског програма и одлуке о доношењу студијског програма Сената Универзитета у Приштини број 20-2/120 од 26. јуна 2020. године, утврдио је нови студијски програм првог степена академских студија под називом "Основне академске студије права". Студијски програм ОАС у потпуности иновира постојећи студијски програм ОАС који је акредитован одлуком КАПК Број 612-00-02690/2013-04 од 11.07.2014. године за седиште факултета и одлуком Број 612-00-00339/2013-04 од 06.02.2015. године за Високошколску јединицу у Врању и конципиран је у складу одредбама Закона, Статута Правног факултета и Стандардима и Упутствима за акредитацију студијских програма I и II степена студија Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (у даљем тексту: НАТ).

Циљ студијског програма је образовање студената Правног факултета Универзитета у Приштини за стицање академског звања дипломирани правник и за обављање свих послова у оквиру научне области право (и ужих научних области) према класификацији Националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту: НОКС). Студијски програм "Основне академске студије права" представља програм I степена студија обима 240 ЕСПБ. Исход процеса учења подразумева, на когнитивном нивоу, поседовање напредних академских и стручних знања која се односе на правне теорије, принципе и процесе, укључујући вредновање и критично разумевање и примену знања у оквиру научне области право; решавање сложених правних проблема у нестандартним условима, примењивање вештина успешне комуникације у области права и примену сложених метода и инструмената рада, као вештина; као и предузимљивост у решавању проблема у нестандартним условима у оквиру професије правника и контролу рада и вредновање резултата ради унапређења праксе у области права, као способности. Завршетак студијског програма подразумева стицање академског звања дипломирани правник.

Право на упис на студијски програм "Основне академске студије права" стиче лице које има завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању и положен пријемни испит. Услови уписа утврђују се у Конкурсу за упис који се расписује за сваку школску годину, на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета и Сената Универзитета. Рангирање кандидата врши се на основу укупног броја бодова остварених у току средњошколског образовања и резултата са пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата и утврђене квоте за упис студената.

Курикулум студијског програма "Основне академске студије права" чине обавезни и изборни предмети са дефинисаним садржајем сваког предмета у оквиру Књиге предмета. Укупан број предмета којима се омогућава завршетак четворогодишњих студија, подељених у VIII семестара, на студијском програму је тридесет осам. Курикулум чине двадесеттри обавезна предмета и тринаест изборних блокова (са тридесет осам изборних предмета понуђених у оквиру ужих научних области). Узимајући у обзир однос између укупног броја предмета и изборних блокова (изборних предмета), утврђена је изборност од 21,67%. Сви изборни предмети носе 4 ЕСПБ. На првој години студијског програма предвиђено је шест обавезних предмета и четири изборна блока, на другој години шест обавезних предмета и три изборна блока, на трећој години шест обавезних предмета и три изборна блока и на

четвртој години студијског програма пет обавезних предмета, три изборна блока, Стручна пракса (3 ЕСПБ) и Правна клиника (4 ЕСПБ). У структури студијског програма академско-општеобразовни предмети чине 15,81%, теоријско-методолошки 16,44%, научно-стручни 34,44% и стручно-апликативни предмети 33,31%, у складу са препорученим стандардима НАТ.

Сви предмети који чине курикулум студијског програма "Основне академске студије права" су једносеместрални, утврђене бодовне вредности (која се остварује успешним полагањем испита) и јасно дефинисаних предуслова за упис појединих предмета.

Студијски програм основних академских студија права је упоредив и усклађен са акредитованим иностраним програмима многих правних факултета из европског образовног простора. Наводимо неке са којима наш факултет има потписане и реализоване споразуме о сарадњи (у прилогу су уговори о сарадњи):

- [Правни факултет у Бањој Луци](#)
- [Правни факултет Источно Сарајево](#)
- [Правни факултет Универзитета Црне Горе](#)
- [Правни факултет Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу](#)
- [Правни факултет Осијек, Свеучилиште Ј. Ј. Штросмајера у Осијеку](#)

Програм је упоредив и усаглашен са стандардима европског образовног простора који проистичу из Болоњске декларације. Та усаглашеност се тиче услова уписа, режима студија, њиховог трајања, броја остварених ЕСПБ и исхода студијског програма. У сваком случају постоји усаглашеност око исхода студијског програма и знања и компетенција које стиче студент који заврши основне академске студије права.

Студијски програм остварује се кроз два основна облика активне наставе - предавања и вежбе. Упоредо са основним облицима, примењиваће се и други методи извођења наставе: колоквијуми, семинарски радови, индивидуалне и групне консултације, проучавање појединачних случајева, симулације суђења, студијско истраживачки рад.

Основна сврха студијског програма "Основне академске студије права" на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици представља образовање студената и омогућавање стицања академског звања дипломирани правник. Стицање овог звања омогућава свршеним студентима обављање професије дипломираног правника и најразличитијих послова у правосуђу, тужилаштву, правобранилаштву, државним органима, органима државне управе, органима локалне самоуправе, привреди, јавнобележничкој и јавноизвршилачкој делатности, образовању, организацијама националног и међународног карактера, невладином сектору, и другим делатностима које зависе и од послова које може да обавља лице са звањем дипломирани правник. Компетенције које студенти стичу кроз процес савладавања студијског програма "Основне академске студије права" су неспорно друштвено оправдане и корисне, имајући у виду обим и структуру послова које национални оквир квалификација предвиђа за звање дипломирани правник. Остваривање сврхе студијског програма "Основне академске студије права" у директној је вези са основним циљевима рада високошколске установе из члана 4. ставови 1, 2. и 3. Статута Правног факултета Универзитета у Приштини у којима је предвиђено да "Факултет остварује своју основну делатност организовањем и остваривањем акредитованих студијских програма на свим нивоима студија и развијањем научно-

истраживачког и стручног рада у области правних и пратећих друштвених наука”, односно да се на ”Факултету се организују и изводе студије првог степена (основне академске студије, основне струковне студије, као и да ”Факултет обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка и увођења студената у научноистраживачки рад.”

Циљ студијског програма, на когнитивном нивоу, остварује се кроз процес преношења неопходних знања и вештина, као и развијање способности студената за успешно и самостално обављање послова дипломираног правника. Компетенције будућих дипломираних правника и њихове академске вештине у директној су корелацији са остваривањем основних циљева студијског програма, али и са методолошким приступом у реализацији студијског програма који утиче и на развој креативних способности и овладавање практичним вештинама потребним за обављање професије дипломираног правника.

Појединачни циљеви реализације студијског програма ”Основне академске студије права”, у односу на опште циљеве образовања утврђене у нормативним оквирима НОКС-а, према степену студија, и у односу на преношење знања, вештина или развијање способности су: 1. преношење и усвајање напредних академских и стручних знања која се односе на правне теорије, основне правне принципе и правне процесе (поступке), односно образовање правника са достигнутим напредним степеном теоријских и практичних знања за примену права у пракси; 2. примену права, вредновање и тумачење правних норми; разумевање правних односа и правила; 3. критично преиспитивање функционисања правног система, правних оквира, односа и норми; 4. усвајање вештине решавања сложених проблема у нестандартним условима који доприноси развоју у процесу професионалног рада у области права; 5. примењивање вештина успешне комуникације и интеракцијеу области примене права; 6. усвајање вештине примене сложених метода и инструмената релевантних за област правних наука; 7. развијање способности обављања одговорних и руководећих послова која подразумевају академско звање дипломираног правника; 8. развијање способности самосталног обављања сложених послова у области стварања, примене и тумачења права.

Завршетком студијског програма студент стиче следеће опште способности, које су усаглашене са националним оквиром квалификација: способност критичке анализе нормативног оквира, правних прописа и правних односа у оквиру националног правног система и међународног нормативног оквира који регулише одређену правну област, синтезе напредних академских знања и вештина који се односе на правне теорије, основне правне принципе, правне прописе и њихову примену у пракси; способности предвиђања решења у оквиру научне области право и ужих научних области које чине садржај студијског програма, као и предвиђање последица непосредне примене правних прописа у пракси; овладавање методима решавања правних проблема и поступцима истраживања у циљу изналагања решења практичних правних проблема у свим областима примене права; способност развоја критичког и самокритичког мишљења у области правне теорије и праксе, као и примене основних правних принципа и прописа у оквиру правног система; способност примене напредних академских знања у области права, вредновања и тумачења правних

норми, разумевање правних односа и правила у пракси; развој комуникационих способности и спретности у области примене права, као и сарадње са образовним институцијама, правосудним органима, органима и организацијама државне управе и локалне самоуправе и привреде у области примене права, као и развој и усаглашавање нормативних оквира у складу са међународним окружењем и усвојеним националним приоритетима и опредељењима; развијање способности примене етичких стандарда у оквиру правничке професије.

Мастер академске студије права

Правни факултет, у складу са члановима 38. и 151. Закона о високом образовању чланом 70. став 8. Статута Универзитета у Приштини и чланом 46. Статута Правног факултета, а на основу одлуке Наставно-научног већа 05 број 333 од 18. јуна 2020. године о утврђивању предлога студијског програма и одлуке о доношењу студијског програма Сената Универзитета у Приштини број 20-2/117 од 26. јуна 2020. године, утврдио је студијски програм другог степена академских студија под називом "Мастер академске студије права". Студијски програм иновира постојећи студијски програм мастер академских студија права који први пут акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Број 612-00-906/2008-04 од 11. децембра 2008. године, а реакредитован одлуком Број 612-00-02690/2013-04 од 26.07.2014. године. Студијски програм је конципиран у складу одредбама Закона, Статута Правног факултета и Стандардима и Упутству за акредитацију студијских програма I и II степена студија Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (у даљем тексту: НАТ). Успешан завршетак једногодишњих студија, подељених у II семестра, на студијском програму "Мастер академске студије права" подразумева положених четири испита, по два предмета из изборног блока I и II, обављање студијско истраживачког рада и стручне праксе, као и успешно одбрањен завршни мастер рад. Предмети из изборног блока I имају бодовну вредност од 8 ЕСПБ, предмети из изборног блока II 8 ЕСПБ, студијско истраживачки рад 11 ЕСПБ, стручна пракса (90 часова) 3 ЕСПБ и успешно одбрањени завршни мастер рад 14 ЕСПБ. Имајући у виду начин конципирања студијског програма, проценат изборности предмета износи 74,17%. У структури студијског програма академско-општеобразовни предмети чине 6,13%, теоријско-методолошки 27,60%, научно-стручни 27,87% и стручно-апликативни 38,40% свих предмета, у складу са препорученим стандардима НАТ.

Право на упис на студијски програм "Мастер академске студије права" стиче лице које има завршене основне академске студије (240 ЕСПБ) на Правном факултету Универзитета у Приштини, другом акредитованом правном факултету или факултету друштвених наука (уз положен диференцијални испит) и положен пријемни испит. Услови уписа утврђују се у Конкурсу за упис који се расписује за сваку школску годину, на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета и Сената Универзитета. Рангирање кандидата врши се на основу просечне оцене остварене на основним академским студијама, дужине студирања на основним академским студијама и резултата са пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата и утврђене квоте за упис студената.

Курикулум студијског програма "Мастер академске студије права" чине изборни предмети подељени у два изборна блока са дефинисаним садржајем сваког предмета и јасним предусловима за похађање појединачних предмета.

Циљ студијског програма је образовање студената Правног факултета Универзитета у Приштини за стицање академског звања мастер правник и за обављање послова у оквиру научне области право (и ужих научних области у оквиру научне области право) према класификацији Националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту: НОКС). Студијски програм "Мастер академске студије права" представља програм II степена студија, обима 60 ЕСПБ. Исход процеса учења подразумева, на когнитивном нивоу, поседовање високо специјализованих академских знања која се односе на правне теорије, принципе и процесе, укључујући вредновање, критично разумевање и примену знања у оквиру научне области право као основе за научна и примењена истраживања; усвајање вештина решавања сложених правних проблема на иновативан начин који доприноси развоју у области правних наука, усвајање вештина управљања и вођења сложене комуникације, интеракције и сарадње у области примене права, усвајање вештина примене сложених метода и инструмената рада релевантних за област правних наука; као и развијање способности преузимања руководећих послова у оквиру професије правника; развијање способности да самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте, као и развијање способности контроле рада и евалуације резултата с циљем унапређења праксе у области примене права.

Студијски програм је упоредив и усклађен са програмима истог нивоа у европском образовном подручју. Наводимо неке са којима наш факултет има потписане и реализоване споразуме о сарадњи (у прилогу су уговори о сарадњи):

1. [Правни факултет, Универзитета у Бањој Луци;](#)
2. [Правни факултет Пале, Универзитета у Источном Сарајеву;](#)
3. [Правног факултета Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу;](#)

Програм је упоредив и усаглашен са стандардима европског образовног простора и Болоњске декларације. Та усаглашеност се тиче услова уписа, режима студија, њиховог трајања, броја остварених ЕСПБ и исхода студијског програма. У сваком случају, постоји усаглашеност исхода студијског програма и компетенција које стиче студент овог нивоа студија. Студенти стичу квалитетна и компатибилна знања за наставак свог образовања на другим студијама европских и светских универзитета који у свом саставу имају факултете из домена права.

Основна сврха студијског програма "Мастер академске студије права" на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици представља образовање студената и омогућавање стицања академског звања мастер правник. Стицање овог звања омогућава свршеним студентима обављање професије правника, најразличитијих и најстручнијих послова у правосуђу, тужилаштву, правобранилаштву, државним органима, органима државне управе, органима локалне самоуправе, привреди, јавнобележничкој и јавноизвршилачкој делатности, образовању, организацијама националног и међународног карактера, невладином сектору и другим делатностима које зависе и од послова које може да обавља лице са академским звањем

мастер правник. Компетенције које студенти стичу кроз процес савладавања студијског програма "Мастер академске студије права" су неспорно друштвено оправдане и корисне, имајући у виду обим и структуру послова које национални оквир квалификација предвиђа за звање мастер правник.

Студијски програм "Мастер академске студије права" има јасно дефинисане циљеве који проистичу из основне сврхе студијског програма и тичу се стицања академског звања мастер правник. Циљ студијског програма, на когнитивном нивоу, остварује се кроз процес преношења неопходних знања и вештина, као и развијање способности студената за успешно и самостално обављање послова мастер правника. Компетенције будућих мастер правника и њихове академске вештине у директној су корелацији са остваривањем основних циљева студијског програма, али и са методолошким приступом у реализацији студијског програма који утиче и на развој креативних способности и овладавање практичним вештинама потребним за обављање професије мастер правника.

Појединачни циљеви реализације студијског програма "Мастер академске студије права", у односу на опште циљеве образовања утврђене у нормативним оквирима НОКС-а, према степену студија, и у односу на преношење знања, вештина или развијање способности су: 1. образовање правника са достигнутим високим степеном специјализованих теоријских и практичних знања; 2. поседовање уско специјализованих академских знања која се односе на правне теорије, принципе и процесе; 3. вредновање, критично разумевање и примену уско специјализованих академских знања у оквиру научне области право или других ужих научних области, као основе за будућа научна и примењена истраживања; 4. оспособљеност за научна и примењена истраживања у области правних и других друштвених наука; 5. критично преиспитивање функционисања правног система, правних оквира, односа и норми; 6. примену стечених знања у пракси; 7. вредновање и тумачење правних норми; 8. разумевање и креирање правних правила и односа; 9. усвајање вештина решавања сложених правних проблема на иновативан начин који доприноси развоју у области правних наука; 10. усвајање вештина управљања и вођења сложене комуникације, интеракције и сарадње у области примене права; 11. усвајање вештине примене сложених метода и инструмената релевантних за област правних наука, као основу за будућа научна и примењена истраживања; 12. развијање способности преузимања руководећих послова у оквиру професије правника; 13. развијање способности за самостално вођење најсложенијих пројеката; и 14. развијање способности контроле рада и евалуације резултата с циљем унапређења праксе у области правне теорије и примене права.

Докторске академске студије права

Правни факултет, у складу са члановима 38. и 151. Закона о високом образовању, чланом 70. став 8. Статута Универзитета у Приштини и чланом 46. Статута Правног факултета, [а на основу одлуке Наставно-научног већа 05 број 183 од 5. фебруара 2021. године о утврђивању предлога студијског програма](#) и [одлуке о доношењу студијског програма Сената Универзитета у Приштини број 21-115/33 од 18. фебруара 2021. године](#), утврдио је студијски програм трећег степена академских студија под називом "Докторске академске студије права". Нови студијски програм у потпуности иновира постојећи

студијски програм докторских академских студија права који је акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета број [612-00-906/2008-04 од 23.04.2009. године](#) и број [612-00-02690/2013-04 од 31. октобра 2014. године](#) и конципиран је у складу одредбама Закона, Статута Правног факултета, Правилника Универзитета и Факултета, као и Стандардима и Упутству за акредитацију студијских програма III степена студија Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Циљ студијског програма је образовање студената Правног факултета Универзитета у Приштини за стицање академског назива доктора правних наука и за обављање послова у оквиру научне области право (и ужих научних области у оквиру научне области право) према класификацији Националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту: НОКС). Студијски програм "Докторске академске студије права" представља програм III степена академских студија, обима 180 ЕСПБ. Исход процеса учења подразумева, на когнитивном нивоу, поседовање врхунских теоријских и практичних знања која су потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у области правних наука (и ужих научних области у оквиру научне области право); на нивоу вештина, примену напредне и специјализоване вештине и технике потребне за решавање кључних проблема у истраживањима у области правних наука; на нивоу способности, самостално вредновање савремених резултата и достигнућа у циљу унапређења постојећих и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија, испољавање инвентивности, научног и професионалног интегритета и преданости развоју нових идеја и процеса који су у средишту контекста научне области. Завршетак студијског програма подразумева стицање академског назива "доктор правних наука".

Право на упис на студијски програм "Докторске академске студије права" стиче лице које има: 1. завршене основне академске студије права обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије права обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на Правном факултету Универзитета у Приштини, 2. завршене основне академске студије обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на другом акредитованом правном факултету или факултету друштвено-хуманистичких наука (уз положен диференцијални или квалификациони испит), 3. завршене магистарске студије права према ранијим прописима. 4. Изузетно, на докторске студије, под условима који важе за лица из тачака 1. и 2. овог става, може се уписати и лице које је завршило друге акредитоване основне и мастер академске студије из поља друштвено-хуманистичких и сродних наука, ако испуњава услове овог правилника и под условом да положи одређене испите из програма основних академских студија права, које одреди Наставно-научно веће, на предлог одговарајућих катедри и управника докторских студија.

Кандидат који уписује докторске студије мора знати најмање један страни језик релевантан за ужу научну област којој припада институт из којег намерава да ради докторску дисертацију.

Услов је да су лица од 1. до 4. све претходне нивое студија завршила са просечном оценом најмање 8 (осам), или да имају објављене научне радове у часописима категорисаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, и које положе пријемни испит. Ближи услови уписа утврђују се у [Конкурсу](#) за упис који се расписује

за сваку школску годину, на основу одлуке Наставно-научног већа Факултета и Сената Универзитета.

Курикулум студијског програма "Докторске академске студије права" чини обавезни предмет Методологија правних наука (10 ЕСПБ) и изборни предмети подељени у три изборне листе са дефинисаним садржајем сваког предмета и предусловима за похађање појединачних предмета. Изборну листу I чине три предмета (12 ЕСПБ), изборну листу II четрнаест предмета (10 ЕСПБ) и изборну листу III шеснаест предмета (3x10 ЕСПБ) из више ужих научних области у оквиру научне области право (10 ЕСПБ). Успешан завршетак трогодишњих студија, подељених у VI семестра, на студијском програму "Докторске академске студије права" подразумева положен обавезни испит, по један положени испит са изборних листа I и II, три положена испита са изборне листе III, одбрањена два семинарска рада (2x8 ЕСПБ), објављена два научна рада у часописима категорисаним од стране Министарства (2x12 ЕСПБ), успешно одбрањен пројекат докторске дисертације (18 ЕСПБ), извештавање о поступку израде докторске дисертације (10 ЕСПБ), израда докторске дисертације (2x15 ЕСПБ) и успешно одбрањена докторска дисертација (15 ЕСПБ). Студијски програм остварује се кроз предавања и друге облике извођења наставе.

Основна сврха студијског програма "Докторске академске студије права" на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици представља образовање студената и омогућавање стицања академског назива доктора правних наука. Стицање овог звања омогућава свршеним студентима обављање професије са научним степеном доктора правних наука у образовању и научно-истраживачким институцијама националног или међународног карактера, али и обављање најкомплекснијих и најстручнијих послова у правосуђу, тужилаштву, правобранилаштву, државним органима, органима државне управе, међународним организацијама. Компетенције које студенти стичу кроз процес савладавања студијског програма "Докторске академске студије права" су неспорно друштвено оправдане и корисне.

Студијски програм "Докторске академске студије права" има јасно дефинисане циљеве који проистичу из основне сврхе студијског програма и тичу се стицања академског назива "доктор правних наука". Циљ студијског програма, на когнитивном нивоу, остварује се кроз процес преношења неопходних знања и вештина, као и развијање способности студената за успешно и самостално обављање истраживања у области правних наука и ужих научних области у оквиру научне област право. Компетенције будућих доктора правних наука и њихове академске вештине у директној су корелацији са остваривањем основних циљева студијског програма, али и са методолошким приступом у реализацији студијског програма који утиче и на развој креативних способности и овладавање врхунским теоријским практичним вештинама потребним за стицање академског назива доктора правних наука.

Студијски програм је упоредив и усклађен са програмима истог нивоа у европском образовном подручју. Наводимо неке:

1. [Правни факултет, Универзитета у Бањој Луци;](#)
2. [Правног факултета Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу;](#)
3. [Правни факултет Осиек, Свеучилиште Ј. Ј. Штросмајера у Осиеку;](#)

4. Правни факултет Аристотеловог Универзитета у Солуну.

Програм је упоредив и усаглашен са стандардима европског образовног простора и Болоњске декларације. Та усаглашеност се тиче услова уписа, режима студија, њиховог трајања, броја остварених ЕСПБ и исхода студијског програма. У сваком случају, постоји усаглашеност исхода студијског програма и компетенција које стиче докторанд.

Појединачни циљеви реализације студијског програма "Докторске академске студије права", у односу на опште циљеве образовања утврђене у нормативним оквирима НОКС-а, према степену студија, и у односу на преношење знања, вештина или развијање способности су: поседовање врхунских теоријских и практичних знања која су потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у области правних наука (и ужих научних области у оквиру научне области право) у циљу проширивања и редефинисања постојећих знања у оквиру правне науке; на нивоу вештина, примену напредне и специјализоване вештине и технике потребне за решавање кључних проблема у истраживањима у области правних наука, као и проширивање и редефинисање постојећег знања у области, као и да примену вештина комуникације за објашњавање и критику теорија, методологије и закључака, као и представљање резултата истраживања у односу на међународне стандарде и научну заједницу и развој нових инструмената релевантних за научну област право; на нивоу способности, самостално вредновање савремених резултата и достигнућа у циљу унапређења постојећих и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија, испољавање инвентивности, научног и професионалног интегритета и преданости развоју нових идеја и процеса који су у средишту контекста научне области кроз принцип самовредновања свог рада и достигнућа, као и дизајнирање, анализирање и имплементирање истраживања која чине значајан и оригинални допринос општем знању и професионалној пракси, али и самостално покретање националне и интернационалне сарадње у науци и развоју у области правних наука.

Општи и појединачни циљеви студијског програма усклађени су са савременим правцима развоја правне науке и ужих научних области у оквиру научне области право на регионалном и глобалном нивоу. Циљеви сваког појединачног предмета на студијском програму "Докторске академске студије права" дефинисани су и представљени у силабусима предмета и у Књизи предмета.

Јасно и недвосмислено формулисани општи и појединачни циљеви реализације студијског програма, као и циљеви сваког појединачног предмета, усаглашени су са основним задацима и циљевима представљеним у релевантним одредбама Статута Правног факултета Универзитета у Приштини, али и са потребом интеграције научноистраживачког рада и образовног процеса у циљу побољшања и унапређивања квалитета образовања.

Након успешног завршетка студијског програма докторских студија права студент ће бити оспособљен да организује и спроводи научна истраживања, научно аргументовано дискутује, истражује и презентује резултате свог научног рада, који доприносе развоју научне мисли у области права и развоју правног система, путем усвајања врхунских академских правничких знања и вештина који се односе на основне институте, принципе и проблематику из домена јавноправне, грађанскоправне, кривичноправне, теоријскоправне, правно-историјске, пословноправне, међународно-приватноправне и правно економске области.

Докторске студије оспособљавају студента за самостално решавање практичних и теоријских правних проблема, давање аналитичких одговора на актуелна питања правних наука и праксе. Ове студије дају студенту могућност повезивања знања из сродних правних и других научних области и њихову примену, способност критичке анализе, евалуације и синтезе нових идеја. Студент ће бити оспособљен да уочава и поставља оригиналне и нове истраживачке проблеме, да перманентно и критички прати савремена достигнућа у изабраној научној области, да самостално изради научни рад на основу сопственог истраживања, да активно учествује у креирању и реализацији домаћих и међународних научних пројеката. У свом научном раду студент је дужан да поштује и промовише највише стандарде и принципе етичког кодекса добре научне праксе.

Показатељи квалитета

Правилник о квалитету предвиђа да се квалитативни показатељи квалитета студијских програма очитују кроз: оспособљеност студената за укључивање у радни процес и креативну примену општих и посебних знања и вештина; оспособљеност студената за стваралачки начин размишљања, примену стандарда правног професионализма и правне етике; оспособљеност студената за праћење достигнућа правне науке и струке; оспособљеност студената за учење током читавог живота; оспособљеност студената за самосталан и тимски рад; и могућност запошљавања, професионалног напредовања и даљег школовања.

Као квантитативне показатеље квалитета студијских програма, Правилник о квалитету наводи: просечно трајање студија и просечну оцену; број дипломираних студената у односу на број студената уписаних на прву годину студија; однос буџетских и самофинансирајућих студената; број студената којима је престао статус студента, односно статус студента чије се школовање финансира из буџета; и број студената који се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање. Као поступке за обезбеђење квалитета студијских програма Правилник о квалитету посебно наводи: редовно праћење и проверу циљева, структуре и садржине студијских програма; редовно праћење и провера укупног радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета; прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета; и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и страних правних факултета. Правилник о квалитету прописује да су за праћење, оцењивање и побољшавање квалитета студијских програма одговорни Одбор за квалитет, Наставно-научно веће и катедре, с тим што Одбор за квалитет организује редовно и систематско прикупљање и анализу података који пружају увид у квалитативне и квантитативне показатеље квалитета студијских програма. На крају сваке академске године Одбор за квалитет анализира и разматра прикупљене податке о квалитету свих студијских програма и на основу тога припрема годишњи извештај. Годишњи извештај о квалитету студијских програма садржи налаз и мишљење Одбора у погледу квалитета студијских програма, као и предлоге за унапређивање њиховог квалитета. Извештај Одбора доставља се катедрама Факултета на разматрање. Катедре су дужне да размотре извештај и утврде

предлоге за осавремењивање студијских програма и обезбеђивање њихове упоредивости са студијским програмима домаћих и страних правних факултета сличног профила и капацитета. На основу извештаја Одбора и предлога катедри, Наставно-научно веће усваја измене и допуне студијског програма у циљу унапређивања његовог квалитета. Квалитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се испитивањем мишљења о квалитету студијских програма свих студената на студијским програмима које Факултет организује.

Из Извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање квалитета студијских програма мастер академских студија произлази да студенти високим оценама оцењују исходе учење и квалитет наставног процеса. Веома високим оценама студенти оцењују чињеницу да су критеријими за упис студената године унапред прописани и јавно објављени, а сличним оценама вреднована је информисаност о правима и обавезима које имају. Студенти позитивно оцењују студијски програм у смислу да подстиче повезивање знања из различитих области а позитивно је вреднован и исказ да се кроз наставу подстиче вештина критичког размишљања и вредновања наставног садржаја. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, студенти су у анкетама вредновали високим оценама. Студенти су веома високим оценама оценили професионалност управе Факултета, као и однос ненаставног особља Факултета и сарадњу са запосленима у администрацији.

Квантитативни показатељи квалитета студијских програма утврђују се на основу података из службене евиденције које, у виду годишњег извештаја, Одбору за квалитет доставља Служба за наставу и студентска питања. Наведени извештај садржи податке о: укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних правника (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма, као и просечно трајање студија у претходне три школске године.

Правни факултет Универзитета у Приштини настоји да одржи и негује контакте са својим дипломираним студентима. Дипломирани студенти, на добровољној основи, достављају Факултету податке о запослењу. Након истека приправничког стажа послодавци попуњавају упитник о оцени студентових стечених стручних знања и вештина који достављају Факултету путем анкете. Овим путем Факултет прикупља податке о нивоу задовољства послодавца знањима и вештинама које су студенти стекли студирањем. Прикупљени резултати оваквих испитивања дипломираних студената и њихових послодаваца пружају Факултету вредне информације о квалитету студијских програма, али и евентуалној потреби за њиховим осавремењивањем како би што боље одговорили захтевима тржишта.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Дугогодишње академско наслеђе Правног факултета; +++
- Акредитовани студијски програми на сва три нивоа студија; +++
- Студијски програми креирани у скалду са европском образовном праксом; +++

- Осавремењени студијски програми, усклађени и конкретни са државним, регионалним и европским институцијама; +++
- Усаглашеност студијских програма са потребама тржишта рада; +++
- Јасно дефинисани циљеви студијских програма према прописаним стандардима; +++
- Јасно дефинисани исходи учења према прописаним стандардима; +++
- Јасно утврђен систем оцењивања и напредовања студената; +++
- Јасно дефинисана структура ЕСПБ бодова за сваки појединачни предмет; +++
- Адекватна заступљеност предмета према структури (АО, ТМ, СА, НС) +++
- Јасно дефинисана процедура провере квалитета; +++
- Континуирано праћење и евалуација студијских програма; +++
- Највише оцене квалитета студијских програма који се реализују; +++

Слабости:

- Могућност стицања великог броја поена на предиспитним обавезама може утицати на смањење мотивисаности студената за даље учење и савладавање студијског програма; ++
- Неуједначен степен спремности наставника да примене иновативна решења у наставном процесу; ++
- Потреба за већим степеном редовне евалуације током и након завршетка обавеза на одређеном предмету који се реализује у оквиру студијског програма; +

Могућности:

- Унапређење сарадње са другим домаћим и међународним високошколским установама; +++
- Успостављање сарадње и размене информација са Националном службом за запошљавање; ++
- Формализовање сарадње са екстерним субјектима код којих се студенти почињу да раде након завршетка студијских програма; +++

Претње (опасност):

- Осавремењивање студијских програма подразумева процедуре и временски период који захтева поступак пред Националним телом за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању; +++
- Изостаје финансијска подршка за праксу студената; +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

При креирању студијских програма од значаја су резултати вредновања студијског програма као и коментари, мишљења и ставови које су испитаници дали изјашњавајући се о појединим аспектима студијског програма. Наведене повратне информације треба узети у обзир у већој мери приликом креирања студијских програма. Нажалост, друштвено окружење не пружа адекватну подлогу за анализу и повратне информације од стране Националне службе за запошљавање и тржишта рада.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. [Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Табела 4.2. [Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години \(до 30. 09.\) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Табела 4.3. [Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године \(до 30.09.\) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Прилог 4.1. [Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

Прилог 4.2. [Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

Прилог 4.3. Документација о најмање три акредитована инострана програма оснивних академских студија права, са којим је програм усклађен

1. [Правни факултет у Бањој Луци](#)
2. [Правни факултет Источно Сарајево](#)
3. [Правни факултет Универзитета Црне Горе](#)
4. [Правни факултет Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу](#)
5. [Правни факултет Осијек, Свеучилиште Ј. Ј. Штросмајера у Осијеку](#)

Прилог 4.4. Документација о најмање три акредитована инострана програма мастер академских студија права, са којим је програм усклађен

1. [Правни факултет, Универзитета у Бањој Луци;](#)
2. [Правни факултет Пале, Универзитета у Источном Сарајеву;](#)
3. [Правног факултета Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу;](#)

Прилог 4.5. Документација о најмање три акредитована инострана програма докторских академских студија права, са којим је програм усклађен

1. [Правни факултет, Универзитета у Бањој Луци;](#)
2. [Правног факултета Јустинијан Први, Скопље, Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу;](#)
3. [Правни факултет Осијек, Свеучилиште Ј. Ј. Штросмајера у Осијеку;](#)
4. [Правни факултет Аристотеловог Универзитета у Солуну.](#)

Прилог 4.6. [Закон о високом образовању](#)

Прилог 4.7. [Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма](#)

Прилог 4.8. [Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#)

Прилог 4.9. [Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа](#)

Прилог 4.10. [Правилник о стандардима за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма](#)

Прилог 4.11. [Правилник о квалитету](#)

Прилог 4.12. [Правилник о начину полагања и оцењивања на испиту](#)

- Прилог 4.13. [Измена и допуна Правилника о начину полагања и оцењивања на испиту](#)
- Прилог 4.14. [Правилник о основним студијама](#)
- Прилог 4.15. [Правилник о мастер студијама](#)
- Прилог 4.15.1. [Измена Правилника о мастер студијама](#)
- Прилог 4.16. [Правилник докторских студија](#)
- Прилог 4.17. [Правилник о изменама Правилника о докторским студијама](#)
- Прилог 4.18. [Статут Универзитета](#)
- Прилог 4.19. [Статут Правног факултета](#)
- Прилог 4.20. Уверење о акредитацији високошколске установе Бр. [612-00-00484/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)
- Прилог 4.21. Уверење о акредитацији Основне академске студије (ОАС) – Права ([Уверење број: 612-00-00485/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.22. Уверење о акредитацији Основне академске студије (ОАС) – Права – Високошколска јединица у Врању ([Уверење број: 612-00-00486/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.23. Уверење о акредитацији Основне струковне студије (ОСС) – Права ([Уверење број: 612-00-00489/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.24. Уверење о акредитацији Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер ([Уверење број: 612-00-00487/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.25. Уверење о акредитацији Мастер академске студије (МАС) права – Општи смер – Високошколска јединица у Врању ([Уверење број: 612-00-00075/5/2023-03 од 25.04.2023. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.26. Уверење о акредитацији Мастер академске студије (МАС) права – Јавна управа и администрација ([Уверење број: 612-00-00488/5/2020-03 од 17.02.2021. године](#)) у оквиру поља друштвено – хуманистичких наука;
- Прилог 4.27. Уверење о акредитацији Докторске академске студије (ДАС) права – ([Уверење број: 612-00-00600/5/2020-03 од 19.05.2021. године](#)) у оквиру образовно научног поља Друштвено – хуманистичке науке и научне области Правне науке.
- Прилог 4.28. Акредитација НИО [660-01-00014/46 од 18.05.2021. године](#).
- Прилог 4.29. [Информатор за студенте Основне академске студије права](#)
- Прилог 4.30. [Информатор за студенте Мастер академске студије права - општи смер](#)
- Прилог 4.31. [Информатор за студенте Мастер академске студије права - јавна управа и администрација](#)
- Прилог 4.32. [Информатор за студенте Основне струковне студије права](#)
- Прилог 4.33. [Информатор за студенте Докторске академске студије](#)
- Прилог 4.34. [Правилник о критеријумима и условима преношења ЕСПБ бодова](#)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис стања, анализа и процена стандарда 5:

Правни факултет посвећен је остваривању свих стандарда квалитета наставног процеса. Статутом Факултета и Правилником о квалитету дефинисани су параметри, циљеви и индикатори квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, као и поступци за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника.

Статут Правног факултета предвиђа да се студије изводе према Плану извођења наставе, који усваја Наставно-научно веће, а којим се утврђује: 1) наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму; 2) места извођења наставе, у складу са дозволом за рад; 3) почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе; 4) облици наставе (предавања, практична настава, семинари, вежбе, консултације, теренски рад, провера знања и др.); 5) начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; 6) попис препоручене литературе и 7) остале чињенице важне за уредно извођење наставе.

Правилник о квалитету предвиђа да се квалитет наставног процеса обезбеђује кроз: доношење и поштовање планова рада на предметима, интерактивност наставе, професионални рад наставника и сарадника, коректан и отворен однос према студентима, разумевање и уважавање потреба студената, поштовање различитих стилова учења и редовно праћење и вредновање рада студената током наставе. Правилник прописује да стандарди квалитетанаставног процеса обухватају: стандарде квалитета планова рада(силабуса), стандарде квалитета наставе и стандарде квалитета оцењивања.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка школске године, донесе и студентима учини доступним план рада и силабусе сваког предмета на свим студијским програмима. Настава су у школској години реализује се у складу са усвојеним планом рада.

За све предмете, у оквиру акредитованих студијских програма, осим сумарних силабуса, који чине Књигу предмета, постоје и детаљни планови рада, чији се квалитет обезбеђује доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада, применом одговарајућих мера у случају непоштовања тих правила, као и доследним поштовањем правила о процедури разматрања, усвајања и измена плана рада. Увидом у садржину планова рада, утврђено је да су силабуси сачињени у складу са Правилником о квалитету, тј. уз доследну примену правила о садржини, структури и форми плана рада. Сваки од силабуса садржи назив предмета, статус и профил предмета, бодовну вредност предмета исказану у ЕСПБ, имена, презимена и академска звања свих наставника и сарадника на предмету, време пријема студената, предуслове за упис предмета, кратак опис садржине и структуре предмета, обавезну и допунску литературу, облике наставе, методе рада студената током наставе (предиспитне активности), максимални и минимални број поена које доноси сваки облик предиспитних активности, критеријуми и мерила за оцену

успешности студената у предиспитним активностима, као и сразмеру поена стечених предиспитним активностима и на завршном испиту у структури укупне оцене студента на предмету. Облици предиспитних активности студената, које се оцењују, утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савлађивања наставног предмета и реално могућно. Планови рада садрже план предавања и вежби, са тематским јединицама по недељама.

Облици предиспитних активности студената које се оцењују могу бити:

- учешће студената у раду на часовима наставе и вежби;
- учешће студената у дискусијама, анализи случајева, изради задатака и другим облицима рада на часовима предавања и вежби;
- самостални индивидуални рад студента ван часа - самостални пројекат, семинарски рад који се презентује на неком од облика наставе;
- самостални групни рад студената - реализација групног пројекта, групни семинарски радови или презентације, и
- учешће у облицима провере знања на часовима наставе - пропитивање, колоквијум, решавање задатака, тестирање и сл.

Конкретни облици предиспитних активности утврђени су тако да њихово испуњење буде у функцији савладавања наставног предмета. Приликом утврђивања конкретних облика предиспитних активности које су предмет оцене, узима се у виду: природа предмета (опште-образовни, уско-стручни, позитивно-правни, теоријско-емпиријски и сл.), потребе и могућности студената, као и број и величину групе.

План рада садржи план предавања и вежби, са тематским јединицама и недељама њихове обраде на предавањима, односно вежбама (календар).

Квалитет планова рада остварује се:

- доследним поштовањем правила о садржини, структури и форми плана рада,
- предузимањем одговарајућих мера у случају непоштовања правила о садржини, структури и форми плана рада,
- доследним поштовањем правила о процедури разматрања и усвајања плана рада, и
- изменама плана рада.

Јединствени предлог плана рада на предмету израђује предметни наставник, са сарадницима на предмету. У случају да има више наставника на предмету, они су дужни да израде јединствени план рада, укључујући и распоред предавања на предмету која ће сваки од њих одржати у току семестра. Уколико међу наставницима не постоји сагласност око појединих елемената, плана рада или распореда предавања на предмету, ти елементи се утврђују одлуком катедре. Када међу наставницима нема сагласности у погледу уџбеника који ће на предмету бити коришћен као обавезна литература, катедра може одлучити да сваки од предложених уџбеника представља обавезну литературу, уколико у потпуности покрива наставну материју, при чему студенти слободно бирају један од уџбеника.

Наставник и сарадник на предмету дужни су да нацрт плана рада израде и упуте га својој катедри најкасније до 15. септембра текуће академске године за наредну академску годину. На седници катедре разматра се и усваја план рада за сваки предмет са катедре. Уколико катедра заузме став да план рада не задовољава услове у погледу садржине, структуре и форме, враћа га предметном наставнику на измену и одређује му рок, који не може бити дужи од седам дана, да изврши потребне измене. Уколико наставник у

остављеном року не поступи по налогу катедре, катедра томе обавештава продекана за наставу и Одбор за квалитет, предлажући предузимање одговарајуће дисциплинске мере према наставнику, при чему декан одређује другог наставника на предмету или другог наставника са катедре и оставља му рок да припреми нацрт Плана рада.

Усвојене планове рада катедре упућују Наставно-научном већу, које их разматра и усваја. Научно-наставно веће усвојене планове рада за наредну академску годину упућује продекану за наставу најкасније до краја септембра текуће академске године. Продекан за наставу коначне планове рада упућује студентској служби. Студентска служба обједињује и штампа планове рада на предметима по годинама студија и дистрибуира их студентима приликом уписа године.

Стандарди квалитета наставе обухватају:

- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике предавања;
- Стандарде квалитета у погледу садржине, метода и динамике вежби;
- Стандарде професионалног понашања наставника и сарадника, и
- Стандарде професионалног односа међу наставницима и сарадницима.

Наставник је дужан да садржину предавања и других облика наставе перманентно иновира и усклађује их са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Предавања треба да покрију најмање 75% градива предвиђеног планом рада на предмету. Предавања морају бити осмишљена тако да буду корисна за савладавање градива и припрему испита. Један део предавања наставник треба да посвети примерима, илустрацијама, задацима и другим облицима практичне примене теоријског знања. Наставник на предавања треба да долази припремљен, да предаје разумљиво и јасно, на начин који држи пажњу слушаца, на начин који стимулише критичко размишљање студената, да примењује интерактивне методе наставе, да укључује примере из праксе и да подстиче студенте на креативност, самостално истраживање и примену стеченог знања. Наставник је дужан да перманентно унапређује своје педагошке и дидактичко-методичке способности. Наставник је дужан да прати, евидентира и оцењује успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Наставник је дужан да предавања на предмету изводи према плану рада који је усвојен пре почетка наставе и познат студентима. Тематске јединице предавања обрађују се по редоследу и по недељама који су предвиђени Планом рада на предмету, уз дозвољена мања одступања. Наставник је дужан да током часа обради претежни део садржаја тематске јединице предвиђене планом рада за тај час. Наставник је дужан да наставу одржава у временским терминима предвиђеним планом рада, тј. да наставу започне и заврши на време. Наставник изузетно може, у случају спречености, у договору са студентима и Службом за наставу и студентска питања да промени место и термин одржавања наставе, што мора бити објављено.

Такође, сарадник је дужан да садржину вежби перманентно иновира и усклађује је са најновијим научним сазнањима и достигнућима. Садржина вежби одређује се тако да оне буду корисне за разумевање и савладавање градива и припрему испита.

Вежбе обавезно морају да укључе следеће облике рада са студентима:

- појашњавање материје из уџбеника и са предавања - сарадници су дужни да на вежбама разраде основне елементе материје која је обрађена на предавањима;

– примена знања - претежни део вежби мора бити посвећен неком од облика примене знања стечених на предавањима и читањем уџбеника (анализа случаја из праксе, обрада примера и илустрација, израда задатака, симулације, групне дискусије, индивидуалне и групне презентације студената);

– провера знања- сарадници су дужни да на вежбама континуирано проверавају знање студената - путем колоквијума, решавања тестова и сл, те да прате остваривање предиспитних обавеза студената.

Сарадник треба да користи разноврсне интерактивне облике рада, као што су дискусије, симулације, анализа случајева из праксе, учење базирано на проблему, индивидуална и групна истраживања и др. Сарадник треба да обезбеди активно учешће што већег броја студената у раду. Сарадник је дужан да перманентно унапређује своје дидактичко-методичке способности. Сарадник је дужан да прати, евидентира и оцењује успех студената у остваривању предиспитних обавеза. Сарадник изводи вежбе на предмету према Плану рада који је усвојен пре почетка наставе, познат студентима и усклађен са потребама и могућностима студената. Тематске јединице вежби морају се обрађивати по редоследу и по датумима који су предвиђени планом рада на предмету, уз дозвољена мања одступања. Сарадник током часа вежби обрађује претежни део садржине тематске јединице предвиђене планом рада за тај час. Сарадник је дужан да вежбе одржава у временским терминима предвиђеним распоредом часова, тј. да час вежби започне и заврши на време. Сарадник изузетно може, у случају спречености, у договору са студентима и Службом за наставу и студентска питања, да промени место и термин одржавања вежби, што мора бити објављено. Присуство вежбама је обавезно, о чему је сарадник дужан да води евиденцију. Дужности предвиђене овим чланом има и наставник који изводи вежбе.

Наставници и сарадници на истом предмету дужни су да перманентно размењују информације у погледу наставе и студената. Наставници и сарадници дужни су да у међусобном опхођењу поштују правила академског понашања и да евентуалне несагласности и сукобе решавају споразумно. Шеф катедре може посредовати у циљу споразумног решавања сукоба. Уколико наставник, односно сарадник, не поштује предвиђена правила, катедра је дужна да, на захтев наставника, сарадника или шефа катедре, размотри настали проблем и предложи начин његовог превазилажења. Шеф катедре може упозорити наставника, односно сарадника због непоштовања предвиђених правила, а ако су због повреде правила угрожени квалитет наставе и интереси студената, може предложити декану доношење одговарајуће дисциплинске мере против наставника, односно сарадника.

Распоред предавања и вежби за дати семестар обавезно се објављује на огласној табли Факултета и интернет страници Факултета. На исти начин се студенти обавештавају и о свим изменама у распореду предавања и вежби.

На Факултету се редовно проводи анкетање студената о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, два пута у току године за сваки семестар.

Полагање испита на Факултету уређено је Правилником о квалитету и Правилником о полагању испита. Правилник о квалитету садржи, најпре, општа правила о оцењивању, при чему се посебно наглашава да оцењивање мора бити објективно и непристрасно, као и учестало и организовано. Посебно се уређују време оцењивања, облик завршног испита,

правила полагања завршног испита, број и начин полагања завршног испита, као и приговор на оцену и поступак по приговору на оцену. Обезбеђење квалитета у оцењивању студената остварује се редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата у оцењивању. Контрола квалитета у оцењивању остварује се контролом наставних дневника рада и вредновањем квалитета оцењивања путем анонимног оцењивања од стране студената, док се контрола резултата у оцењивању, односно пролазности на испитима врши на основу података (извештаја) о резултатима оцењивања, односно пролазности на испитима студената.

На седници Одбора разматрају се: резултати студентске анкете и утврђују предлози општих мера које треба предузети како би се настава уредно одвијала у складу са Планом извођења наставе и плановима рада на предметима.

Наставно-научно веће разматра извештај Комисија за праћење и унапређивање студирања, резултате студентске анкете, извештаје катедри, извештај декана о евентуалним дисциплинским мерама према наставницима и сарадницима и предлоге Одбора у погледу предузимања општих мера.

Наставно-научно веће усваја извештаје и предлоге општих мера.

Контрола квалитета садржине и метода наставе врши се на основу резултата студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника путем анонимног анкетирања студената.

Резултати студентског вредновања наставног рада наставника и сарадника користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као дела опште политике факултета у области обезбеђења квалитета рада.

На седници Одбора разматрају се предлози општих мера које треба предузети како би се побољшао квалитет наставе на Факултету.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Компетентност наставника и сарадника; +++
- Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе; +++
- Интерактивно учешће студената у наставном процесу; +++
- Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе; +++
- Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења; ++
- систематско праћење квалитета и начина реализације наставе; +++
- висока мотивисаност већине наставника и сарадника за унапређивање квалитета наставног процеса; ++
- редовна информисаност студената о свим сегментима наставног процеса; ++
- активно учешће студената у евалуацији педагошког рада и квалитету наставног процеса; ++

Слабости:

- разлика у посећености предавања и вежби из појединих предмета; ++
- недовољна мотивисаност студената за учешће у наставним активностима; ++

- већа оријентисаност студијских програма у правцу теоријске обраде садржаја предмета; +
- Потреба за већим степеном редовне евалуације током и након завршетка обавеза на одређеном предмету који се реализује у оквиру студијског програма; +

Могућности:

- Увођење додатних механизма праћења квалитета наставе; +++
- Стимулисање присуствовања и активности студената на настави; +
- Коришћење савремених технологија у процесу наставе; ++

Претње (опасност):

- Недовољно материјалних средстава за осавремењивање наставе, ++
  - Неприхватање савремених облика наставе од стране наставника +
- Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

По одржавању седнице Наставно-научног већа, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима чије су оцењивање студенти вредновали ниском просечном оценом и на чијим је испитима пролазност испод просечне пролазности на години студија на којој се предмет налази. Састанку присуствују, поред наставника и продекана за наставу, по потреби, шеф одговарајуће катедре и/или чланови Одбора за квалитет. Током разговора, утврђују се узроци лошег квалитета у оцењивању и лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за унапређивање оцењивања. Уколико у две узастопне године оцењивање наставника на предмету студенти буду вредновали знатно нижом оценом у односу на оцену којом је вредновано оцењивање других наставника са године на којој се предмет налази и/или пролазност на предмету који наставник предаје буде испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити унапређивање квалитета оцењивања.

Уколико наставник, односно сарадник, одбије предложене мере, или те мере не доведу до побољшања квалитета у оцењивању и резултата оцењивања у наредном испитном року, декан, на предлог Одбора за квалитет, доноси одлуку у складу са Законом о раду, Правилником о раду, односно уговором о раду.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. [Статут Универзитета](#)

Прилог 5.2. [Статут Правног факултета](#)

Прилог 5.3. [Правилник о начину полагања и оцењивања на испиту](#)

Прилог 5.4. [Измена и допуна Правилника о начину полагања и оцењивања на испиту](#)

Прилог 5.5. [Правилник о основним студијама](#)

Прилог 5.6. [Правилник о мастер студијама](#)

Прилог 5.7. [Измена Правилника о мастер студијама](#)

Прилог 5.8. [Правилник докторских студија](#)

Прилог 5.9. [Правилник о изменама Правилника о докторским студијама](#)

Прилог 5.10. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса - Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2021/2022. годину](#)

Прилог 5.11. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса - Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2022/2023. годину](#)

Прилог 5.12. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса - Извештај одбора за квалитет о студентском вредновању студијског програма, квалитета педагошког рада наставника и сарадника и рада, факултета и стручних служби за школску 2023/2024. годину](#)

Прилог 5.13. [Споразум о сарадњи са Државним универзитетом Министарства финансија Руске Федерације](#)

Прилог 5.14. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом из Шјауљаја - Литванија](#)

Прилог 5.15. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Св. Климент Охридски Универзитета у Софији](#)

Прилог 5.16. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Бањој Луци](#)

Прилог 5.17. [Анекс споразума о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Бањој Луци](#)

Прилог 5.18. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Јустининијан први у Скопљу](#)

Прилог 5.19. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Подгорици](#)

Прилог 5.20. [Споразум о научно-стручној и пословно-техничкој сарадњи са Службом за управљање кадровима Владе Републике Србије](#)

Прилог 5.21. [Споразум о сарадњи са Државним правобранилаштвом у Врању](#)

Прилог 5.22. [Споразум о сарадњи са Градским јавним правобранилаштвом у Врању](#)

Прилог 5.23. [Споразум о сарадњи са Општином Рашка](#)

Прилог 5.24. [Споразум о сарадњи са Општином Трговиште](#)

Прилог 5.25. [Споразум о сарадњи са Основним јавним тужилаштвом Владичин Хан](#)

Прилог 5.26. [Споразум о сарадњи са Основним јавним тужилаштвом у Врању](#)

Прилог 5.27. [Споразум о сарадњи са Вишим јавним тужилаштвом у Врању](#)

Прилог 5.28. [Споразум о сарадњи град Врање](#)

Прилог 5.29. [Споразум о сарадњи са ПР Јавним извршитељем Александром Николићем у Врању](#)

Прилог 5.30. [Споразум о сарадњи са Правним факултетом Универзитета Унион у Београду](#)

Прилог 5.31. [Меморандум о пословној сарадњи Народна банка Србије](#)

Прилог 5.32. [Споразум о сарадњи ПИО Косовска Митровица](#)

Прилог 5.33. [Споразум о сарадњи Универзитетска библиотека](#)

Прилог 5.34. [Споразум о сарадњи Основни суд у Врању](#)

Прилог 5.35. [Споразум о сарадњи Виши суд у Новом Пазару](#)

Прилог 5.36. [Споразум о сарадњи Правни факултет Осијек](#)

Прилог 5.37. [Споразум о сарадњи Правни факултет Штип](#)

Прилог 5.38. [Споразум о сарадњи Агенција за мирно решавање спорова](#)

Прилог 5.39. [Споразум о сарадњи Институт за кримилошка и социолошка истраживања](#)

Прилог 5.40. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

Прилог 5.41. [Извештај одбора за квалитет](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Опис стања, анализа и процена стандарда 6:

Правни факултет Универзитета у Приштини у од свог оснивања, 1961. године имао је за циљ да подстиче и прати научноистраживачки рад. Повезујући образовну и научноистраживачку делатност, Факултет је успео да допринесе развоју друштва, помогне у решавању друштвених дилема, потпомогне развој науке и научног стваралаштва и свакако, унапреди правничко образовање и правну струку. Непрекидно радећи на стварању бољих услова за научноистраживачки рад, његовим праћењем и унапређењем, факултет утиче на усавршавање научног подмлатка, повезује се са другим високошколским установама у циљу заједничког рада на пројектима и размени искустава, ствара чвршће везе са правосудним институцијама и другим друштвеним организацијама. У својој историји рада дугој 64 године, Правни факултет реализовао је низ научноистраживачких пројеката. Реализовани пројекти на Факултету или у сарадњи са другим високошколским институцијама и друштвеним организацијама.

Правни факултет је одлуком Одбора за акредитацију научноистраживачких организација надлежног министарства из 2021. године реакредитован као научно-истраживачка организација, коју чине сви наставници и сарадници Факултета. Као акредитована научно-истраживачка организација, Правни факултет финансира научна истраживања својих истраживача, објављује научне часописе, организује и реализује самосталне научно-истраживачке пројекте, организује међународне и националне научне скупове, обавља издавачку делатност и друге активности којима се промовише активно учешће у научно-истраживачкој делатности. Од краја 2023. године Правни факултет је део система буџетског финансирања научно-истраживачке делатности која, иако у симболичном или ограниченом обиму, представља подстрек истраживачима за активније обављање научно-истраживачког рада.

Правни факултет подстиче и стимулише научноистраживачки и стручни рад и научну продукцију наставника и сарадника тако што у границама својих финансијских могућности обезбеђује литературу, приступ базама података, као и рачунарску и другу опрему која је неопходна за научноистраживачки и стручни рад. Уз то, Факултет има и посебан фонд за научно и стручно усавршавање и презентовање резултата рада својих научних истраживача на научним скуповима у земљи и у иностранству, као и посебан фонд за објављивање резултата научноистраживачког рада.

Наставници и сарадници Факултета који су засновали радни однос са пуним радним временом дужни су да одговарајући део свог радног времена посвете свом научном и стручном усавршавању, научно-истраживачком раду, писању уџбеника и другог наставног материјала и усавршавању научног подмлатка. Планом научно-истраживачког рада Факултета утврђује се минималан број научних и стручних радова које је наставник, односно

сарадник дужан да објави у току академске године, као и минимални број научних и стручних скупова на којима треба да учествује. Квалитет научноистраживачког и стручног рада обезбеђује се контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада и њиховим кориговањем, евидентирањем и вредновањем резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у циљу утврђивања и праћења њихове научне компетенције, доследном применом правила о рецензирању научних радова, као и вредновањем научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у звања. Контрола спровођења развојне политике, стратегије и планова рада врши се на крају сваке академске године, кроз контролу реализације планова рада факултетских центара, кроз контролу реализације индивидуалних планова рада и контролу укупног научноистраживачког и стручног рада. Факултет, преко својих органа и центара, континуирано прати и вреднује резултате научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника, разматрањем њихових извештаја и утврђивањем научне и стручне компетенције наставника и сарадника који чине део годишњег извештаја Центра за научна истраживања и издаваштво и Одбора за квалитет.

Резултате индивидуалног и колективног научноистраживачког и стручног рада Факултет објављује, како би их учинио доступним правничкој и широј јавности. Научне публикације објављују се у оквиру Центра за научна истраживања и издаваштво, чија је делатност уређена Правилником о раду Центра. Издавачки савет Центра за публикације, у складу са утврђеним приоритетима Факултета и финансијским могућностима, доноси годишњи Издавачки план и подноси Наставно-научном већу и Одбор за квалитет извештај о научно-истраживачким резултатима наставника и сарадника.

Правни факултет је издавач два научна часописа категорисана од стране надлежног министарства: Зборник радова Правног факултета у Приштини и Српска правна мисао (саиздавач са Правним факултетом Универзитета у Бања Луци). Оба часописа категорисана су као М53, док је Зборник радова Правног факултета у Приштини у 2023. години имао категорију М52. Факултет континуирано ради побољшању квалитета часописа, добијању више категорије и видљивости објављених научних и стручних радова.

Факултет је у претходном периоду организовао велики број међународних и националних научних скупова и конференција, између осталих, и:

- XV међународни научни скуп под називом "Савремени изазови у остваривању и заштити људских права" одржан маја 2025. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у саорганизацији са Институтом за упоредно право и Институтом за криминолошка и социолошка истраживања из Београда;

- XIV међународни научни скуп под називом "Динамика савременог правног поретка" одржан маја 2024. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у саорганизацији са Институтом за упоредно право и Институтом за криминолошка и социолошка истраживања из Београда;

- XIII међународни научни скуп под називом "Право између идеала и стварности" одржан маја 2023. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- XII међународни научни скуп под називом "Заштита људских права и основних слобода у светлу међународних и националних стандарда" одржан маја 2022. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- XI међународни научни скуп под називом "Правни систем у времену нове реалности" одржан маја 2021. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- X међународни научни скуп под називом "Правна традиција и интегративни процеси" одржан маја 2020. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп „800 година аутокефалности Српске Православне Цркве“, одржан 28. новембра 2019. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици ;

- Научни скуп са међународним учешћем „Право у функцији развоја друштва“, одржан 24. 05. 2019. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Универзално и особено у праву“, одржан 18. 05. 2018. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Људска права између идеала и изазова стварности“, одржан 23.06. 2016. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп (трећи по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2015. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Правни систем и заштита од дискриминације“, одржан 23.06.2015. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп (други по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2014. на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Право и друштвена стварност“, одржан 24.06. 2014. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп (први по реду) „Законодавство Републике Србије-стање, циљеви и даљи развој“, одржан децембра 2013. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

- Научни скуп са међународним учешћем „Међународно хуманитарно право“, одржан у јуну 2013. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици;

Правни факултет од 2013. године реализује самосталне научно-истраживачке пројекте. У том периоду окончано је четири научно-истраживачких пројеката које су имали трогодишњи период трајања: „Законодавство Републике Србије – стање, циљеви и даљи

развој“ за период 2013-2015. године; „Начела добре владавине – начело правне сигурности и начело правичности“ за период 2016-2018. године; „Правни аспекти савремених друштвених кретања у Републици Србији“ - за период 2019. – 2021. године. „Правни поредак Србије и актуелни међународни и регионални процеси“ - за период 2019. – 2021. године. Самостални научно истраживачки пројекта „Систем заштите људских права и основних слобода“ - за период 2025. – 2027. години тренутно је у првој години реализацији. Наставници и сарадници учествовали су на пројектима које је финансирао надлежно министарство у сарадњи са истраживачима из других институција. Такође, као појединачни истраживачи, наставници и сарадници учествују на конкурсима Фонда за науку.

Правни факултет је реализовао и следећа два пројекта министарства: „Јавна управа и администрација“, на мастер академским студијама права, који је суфинансирао Министарство просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије. Уговор број: 401-00-007231/2017-06 од 30. новембра 2017. године. Пројекат је изабран на Јавном конкурсима за пријаву и учешће у пројектима који се суфинансирају у оквиру програмске активности Министарства просвете, науке и технолошког развоја 0014 „Развој високог образовања“. Реализатор пројекта је Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Руководилац пројекта је проф. др Слободанка Перић. Пројекат је реализован у периоду септембар 2018 – мај 2019. године. Пројекат под називом „Компјутерски криминалитет“ који је финансиран у оквиру програмске активности „Развој високог образовања“ (Одлука Министарства Број: 612-00-01968/2017 од 30. новембра 2017. године). Руководилац пројекта је доц. др Здравко Грујић.

У сарадњи са Еразмус плус канцеларијом у Косовској Митровици, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици и Правни факултет у оквиру својих потреба и интересовања реализовано је више програма мобилности наставника и студената Правног факултета. У овом тренутку, студенти основних студија се налазе на неколико универзитета у Шпанији, Пољској и Бугарској, а прилику да студенти докторских академских студија бораве у Италији биће реализован почетком наредне године. У оквиру програма мобилности, више наставника Правног факултета одржало је предавања на више европских универзитета. Учешће на међународним научним скуповима у иностранству представља начин да, поред представљања самосталних научних резултата, наставници и сарадници промовишу рад Правног факултета и иницирају даљу научну сарадњу са истраживачима из различитих земаља и континената.

Правни факултет је у протеклих десетак година, упркос познатој нестабилној политичкој ситуацији у свом непосредном окружењу на Косову и Метохији, остварио запажене резултате на пољу научно-истраживачке делатности. Од 2010. године факултет је обновио континуитет у издавању часописа Зборник радова Правног факултета у Приштини, док се од 2017. године часопис налази на Листи категоризованих научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја налази у категорији М53. Зборник излази два пута годишње годишње. Часопис се уређује преко платформе Open Journal System, а Факултет је од прошле године члан Crossref-а и самостално додељује doi бројеве, и за друга издања која Правни факултет објављује. Од 2020. године, у саиздаваштву са Правним факултетом Универзитета у Бања Луци, Правни факултет издаје часопис Српска правна мисао.

У оквиру издавачке делатности Правног факултета објављено је преко сто уџбеника, монографија, тематских зборника радова и практикума.

Велику улогу у развоју и презентацији научноистраживачког рада Факултета има Центар за научна истраживања и издаваштво. Центар организује истраживачке подухвате, научне скупове, семинаре и припреме за издавање и објављивање публикација у складу са годишњим планом издавачке делатности и општим условима под којима се објављују публикације; организује стручну помоћ наставницима и сарадницима факултета и другим ауторима у припреми њихових текстова за штампу и издавање прихваћених рукописа; дистрибуира публикације факултета; организује представљање публикација факултета; шири интересовање студената и грађана за научно-истраживачку делатност и публикације факултета путем штампе, радија, телевизије и на други начин; обавља друге делатности предвиђене Правилником о организацији и раду Центра за научна истраживања из издаваштво. Од 2015. године Факултет издања представља на Сајму књига у Београду, а у сарадњи са Канцеларијом за Косово и Метохију Владе Републике Србије.

Факултет у континуитету обезбеђује услове за научноистраживачки рад, систематски прати и оцењује обим научно-истраживачког рада наставника и сарадника. Како би поспешео научноистраживачки рад наставника и сарадника факултет подстиче њихов развој, обезбеђујући литературу, приступ базама података, објављујући резултате рада у тематским и редовним зборницима радова са циљем њиховог приближавања научној, стручној и широј јавности. Факултет се стара о обављању научно-истраживачког рада у складу са универзалним принципима добре научне праксе, што подразумева праћење најновијих научних достигнућа, коректно цитирање и могућност провере изнетих резултата.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада; ++
- Перманентност научног истраживања и међународне сарадње; ++
- Праћење и оцењивање научноистраживачког рада наставника и сарадника; +++
- Усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким опредељењем земље и европским циљевима; +
- Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес; ++
- Подстицање наставника и сарадника на публикавање резултата истраживања; ++
- Континуирана издавачка делатност; +++
- Брига о научноистраживачком подмлатку; +++

Слабости:

- Недовољан број радова са SSCI листе; ++
- Недовољан број радова у часописима категорије M20, ++
- Недовољно учешће у националним пројектима које финансира Фонд за науку, +
- Недовољно учешће истраживача у међународним пројектима; +

Могућности:

- Повећање броја радова са SSCI листе; +++
- Повећање броја радова категорије M20; +
- Учешће у националним и међународним пројектима; ++

Претње (опасност):

- Недовољно издвајање средстава за буџетско финансирање научног рада; ++
- Недовољна мотивисаност наставника за учешће на конкурсима за финансирање научних пројеката; ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6.

На основу изнетих чињеница о организацији и резултатима научноистраживачког рада, сматра се да је Стандард 6 на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици у великој мери испуњен.

У наредном периоду Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици мора да оствари веће резултате на плану:

- јачања институционалне сарадње са страним универзитетима и научним институцијама;
- даљег јачања институционалне сарадње са факултетима и институтима у Републици Србији;
- подношења пријава научних пројеката на конкурсе за пројекте које финансира Фонд за науку,
- подношење пријава научних пројеката који се финансирају из међународних извора;
- већег ангажовања наставника и сарадника за припремање пројеката у оквиру позива Фонда за науку;
- поспешивања већ остварене сарадње и остваривању нове и квалитетне сарадње са другим високошколским установама и организацијама у земљи, региону, иностранству на плану научноистраживачког рада;
- организовања обуке наставника за аплицирање и руковођење пројектима намењеним научноистраживачком раду;
- повезивања са истраживачима из других образовних установа и научних институција у циљу припремања заједничких пројеката, као и заједничко учешће на конкурсима за финансирање научних пројеката.

г) Показатељи и прилози за стандард 6.

Табела 6.1. [Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.2. [Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима](#)

Табела 6.3. [Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.](#)

Табела 6.4. [Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. \(Навести референце са редним бројем\)](#)

Табела 6.5. [Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката \(име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати\) у високошколској установи у претходне три школске године](#)

Табела 6.6. [Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.](#)

Табела 6.7. [Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.](#) - ГОРАН

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. [Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#)

Прилог 6.3. [Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.](#) - ГОРАН

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис стања, анализа и процена стандарда 7:

Квалитетно наставно особље представља једну од основних претпоставки за успешан рад Правног факултета. Стручност наставника и сарадника и њихова способност да пренесу своје знање омогућавају остваривање утврђених циљева високог образовања. На њима је важна улога да образују будуће генерације правника који ће обављати неке од најодговорнијих послова у друштвеној заједници. Осим тога, истраживања наставника и сарадника Факултета представљају значајан ослонац правној пракси и свима онима који се у свом свакодневном раду суочавају са потребом тумачења норми које примењују.

Стандарди квалитета наставника и сарадника, као и поступци за њихово обезбеђивање дефинисани су Правилником о квалитету, док су критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника предвиђени Законом о високом образовању, Препорукама Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Приштини, Ближим критеријумима за избор у звања наставника, Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања сарадника Правног факултета, као и Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа - демонстратора.

Правилником о квалитету одређени су стандарди квалитета наставника и сарадника који се односе на њихове стручне и педагошке компетенције, на квалитет њихове личности, као и на њихов однос према Факултету. Наставници и сарадници Факултета су, пре свега, високо оспособљени за наставни, научно-истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва и да интегришу нова научна сазнања у наставни процес, као и да својим моралним квалитетима допринесе изградњи савременог друштва. Уз то, наставници и сарадници факултета оспособљени су и за примену савремених наставних метода и мотивисани су за организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, за разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, за примену интерактивних и иновативних метода наставе, за развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, као и за коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави. Свему томе треба додати да се од наставника и сарадника Факултета очекује да у комуникацији са студентима буду коректни, праведни и објективни, да испољавају спремност на сарадњу и пружање помоћи у раду, да буду доследни у поштовању договорених правила, као и да су привржени и одани Факултету и да допринесе његовом развоју и угледу у академској и друштвеној заједници, у неповољном политичком и друштвеном окружењу на простору АП Косово и Метохија.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су јавности на интернет страници Факултета, а Књига наставника је саставни део прилога у документацији за акредитацију студијских програма. Квалитет наставника и сарадника остварује се различитим поступцима, а нарочито: вођењем адекватне кадровске политике, доследном применом критеријума за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима, перманентним праћењем и подстицањем наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника, као и сталним подизањем нивоа педагошких и дидактичко-методичких, али и управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника. Кадровска политика Факултета је дугорочна и адекватна, што обезбеђује развој Факултета као образовне и научне институције, као и довољан број квалитетних наставника и сарадника.

Наставници и сарадници Правног факултета у Приштини морају да испуњавају стандарде квалитета наставника и сарадника који су прописани Правилником о квалитету, односно да их карактерише: висока оспособљеност за наставни и научно-истраживачки и стручни рад; мотивисаност да максимално допринесе развоју науке и научног стваралаштва; могућност и способност да интегришу нова научна знања у наставни процес; морални квалитети који служе за узор студентима; као и могућност и способност да својим укупним радом и деловањем допринесе изградњи савременог друштва, које свој развој заснива на знању као једној од основних компаративних предности.

Највећи број наставника и сарадника факултета је оспособљен за примену савремених наставних метода, организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената, разумевање и уважавање различитости међу студентима и различитих стилова перцепције и учења, развијање и усавршавање метода за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената и коришћење савремених информационах технологија, дидактичких и других средстава у настави.

Квалитет наставника и сарадника факултет обезбеђује: поштовањем законских и других прописа о избору наставника и сарадника, континуираним праћењем наставне и научно-истраживачке делатности наставника и сарадника, као и сталним поспешивањем нивоа њихових педагошких, комуникацијских и управљачких компетенција.

Факултет приликом избора кандидата у звање наставника, поштујући законске и друге прописе о избору наставника и сарадника, посебно оцењује и вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју и остварењу квалитета наставе и других делатности факултета, резултате педагошког рада кандидата, као и резултате остварене у обезбеђивању научно-наставног подмлатка.

Како би постигао задовољавајући ниво квалитета наставника и сарадника, факултет, сходно својим могућностима, обезбеђује наставном кадру могућност за континуирано усавршавање путем различитих инструмената, и то: обавештавањем о конкурсима за стипендије, о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству, обезбеђивањем литературе, омогућавањем приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације

заједничких пројеката и друго одобравања плаћених одсустава ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника факултета је на задовољавајућем нивоу, што потврђују резултати анкетања студената. Квалитет педагошког рада наставника и сарадника студенти су оцењивали помоћу великог броја индикатора.

Студенти су исказали задовољство поштовањем које наставници и сарадници показују према њима, спремношћу наставника и сарадника на сарадњу, припремљеношћу наставника и сарадника, разумљивим одговорима које им пружају на постављена питања, као и разумљивошћу њихових излагања. Резултати анкетања показују да су укупне оцене педагошког рада наставника и сарадника за претходне три школске године врло добре.

Факултет је својим актима детаљно регулисао начин праћења и вредновања квалитета педагошког рада наставника и сарадника, укључујући и периодичну студентску анкету и предвидео је корективне мере за обезбеђење задовољавајућег нивоа квалитета.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника; +++
- вишегодишње искуство наставника Факултета; ++
- усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање; +++
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника; +++
- дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка; ++
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди; +
- вредновање педагошких способности; +++
- вредновање истраживачких способности; +++
- уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника и сарадника. ++

Слабости:

- национална опредељеност правних наука као препрека научном и стручном усавршавању млађих истраживача у иностранству; ++
- недовољно финансијских средства за финансирање усавршавања наставника и сарадника; ++
- недостатак дугорочног програма за развој кадрова; +

Могућности:

- међународна сарадња и учешће на програмима мобилности омогућавају размену наставног особља и стицање иностраног искуства +++
- укључивање наставника у будуће пројекте који се институционално финансирају; +
- повезивање са истраживачима са установа из земље и иностранства; ++

Претње (опасност):

- недовољна институционална подршка усавршавању запослених; ++
- недостатак средства за финансирање ангажовања младих истраживача; ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7.

Правни факултет у Приштини у највећој мери испуњава Стандард 7. Факултет ће у наредном периоду:

- водити адекватну кадровску политику и доследно примењивати критеријуме за избор и заснивање радног односа са наставницима и сарадницима,
- у континуитету пратити и подстицати наставне, научно-истраживачке и стручне активности наставника и сарадника.
- Факултет ће већу пажњу посветити промовисању научних резултата наставника и сарадника у научној и стручној јавности.

г) Показатељи и прилози за стандард 7.

Табела 7.1. [Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. [Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Прилог 7.1. [Правилник о начину и поступку утврђивања предлога за стивање звања и заснивања радног односа наставника](#)

Прилог 7.1.1. [Правилник о ближим условима за избор у звање наставника](#)

Прилог 7.1.2. [Правилник о условима, начину и поступку избора у звање сарадника](#)

Прилог 7.1.3. [Измена и допуна Правилника о условима, начину и поступку избора у звање сарадника - 2024. година](#)

Прилог 7.1.5. [Измена и допуна Правилника о условима, начину и поступку избора у звање сарадника - 2025. година](#)

Прилог 7.2. [Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе - MARA](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис стања, анализа и процена стандарда 8:

Правни факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама. Пре периода уписа студената на студијске програме Факултет на различите начине обавештава потенцијалне студенте о свим подацима од значаја, а посебно о подацима о студијским програмима, предметима на појединим студијским програмима, условима и поступку уписа.

На студијске програме основних академских студија права и основних струковних студија права уписују се студенти који су током средњошколског образовања стекли довољан квантум знања за успешно укључивање у процес високошколске наставе на факултету и који су након положеног пријемног испита стекли право уписа на факултет. Потенцијални студенти се о акредитованим студијским програмима могу информисати путем интернет странице и информатора факултета који се ажурира за сваку школску годину и који факултет објављује пре почетка наставе.

Право на упис имају сва лица држављани Републике Србије и страни држављани који испуњавају услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије и Статутом Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, без обзира на националну, верску, расну и полну припадност.

Селекција студената врши се по унапред утврђеним и јавно доступним критеријумима конкурса за упис и на основу вредновања резултата постигнутих у претходном школовању и пријемном испиту. Установа обезбеђује једнакост студената у приступу студијским програмима, а избор студената врши путем конкурса, у складу са законом и општим актима Универзитета и Факултета. Приликом селекције студената Факултет води рачуна и осигурава по једно место за особе са инвалидитетом, једно место за припаднике ромске националности и једно место за држављане Републике Србије који су у претходној школској години средњу школу завршили у иностранству.

Право на упис на студијски програм основне академске студије права и програм основних струковних студија права имају сви кандидати који поседују диплому о завршеној средњој школи у четворогодишњем трајању и који се на основу успеха у средњој школи и резултата постигнутих на тесту заузму одговарајуће место на ранг листи у оквиру броја студената који Факултету, за сваку школску годину, одобрава Влада Републике Србије за упис у прву годину студија. Конкурс за упис студената расписује декан, а спроводи га Комисија за упис коју именује Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, на предлог декана. Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије

се студирање не финансира из буџета. Конкурс се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године. Ближе одредбе поступка и начина спровођења пријемног испита уређене су Правилником о процедури пријема студената. Кандидат који конкурише за упис у прву годину студија полаже пријемни испит из предмета српски језик и историја. Редослед кандидата за упис у прву годину студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњој школи (максимално 40 поена) и резултата постигнутог на пријемном испиту (максимално 60 поена). Јединствена ранг листа кандидата објављује се на огласној табли Факултета и доставља се Универзитету у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Учесник конкурса који сматра да су његова права повређена може поднети приговор декану у року од три дана од дана објављивања јединствене ранг листе на огласној табли Факултета. По приговору учесника конкурса, декан доноси решење у року од 24 сата од дана подношења приговора. По окончању поступка по евентуалним приговорима, односно жалбама кандидата, објављује се коначна ранг листа са редоследом кандидата за упис у прву годину Основних академских студија права.

Право на упис студената на мастер академске студије права, на Правном факултету, има лице које је завршило основне академске студије које је остварило најмање 240 ЕСПБ. Кандидати који су завршили Правни факултет Универзитета у Приштини и који су остварили просечну оцену изнад 8 (осам) не полажу пријемни испит, већ се њихово рангирање кандидата врши на основу просечне оцене остварене на основним академским студијама права и просечне дужине студирања на основним академским студијама. Кандидати који нису завршили правни факултет полажу допунски испит. Испуњеност услова за упис проверава комисија од три наставника коју именује декан. Поступак уписа и број студената који се уписује на прву годину студија на студијски програм Мастер академске студије права Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици регулисан је Законом, Статутом факултета, Правилником о мастер студијама и одлуком Владе Републике Србије о броју студената, а у складу са дозволом за рад надлежног министарства. Право на упис имају сва лица држављани Републике Србије и страни држављани који испуњавају услове предвиђене Законом о високом образовању Републике Србије и Статутом Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, без обзира на националну, верску, расну и полну припадност. Конкурс за упис студената расписује декан, а спроводи га Комисија за упис коју именује Наставно-научно веће Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, на предлог декана. Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета. Ближе одредбе поступка и начина спровођења пријемног испита уређене су Правилником о мастер студијама.

Упис на докторске академске студије права регулисан је Правилником о докторским студијама. Редослед кандидата за упис на прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама и остварених научних резултата. Од

студената уписаних на докторске студије права, очекује се да активно владају барем једним страним језиком.

Процес образовања је организован на начин који свим студентима пружа једнаке могућности и спречава сваки вид дискриминације по било ком основу.

Услови студирања, права и обавезе студената, режим студија и остале информације о студијском програму описани су у курукулуму студијског програма који је потенцијалним студентима доступан преко интернет странице установе и информатору факултета који се издаје сваке школске године.

Правни факултет унапред упознаје студенте са обавезом праћења и похађања наставе. На интернет страници Факултета благовремено се објављује распоред наставе. Наставници и сарадници студенте ближе упознају са планом и програмом наставног предмета, правима и обавезама студената међу којима је и обавеза похађања наставе (предавања и вежби), као и са терминима индивидуалних консултација. Извршавање обавеза студента на студијама верификује се приликом уписа године и овере семестра. Студент стиче право да полаже испит из наставног предмета када испуни све предиспитне обавезе утврђене студијским програмом. Правилник, као и Књига предмета у којој су наведене предиспитне обавезе, налазе се на интернет страници Факултета, те се студенти и на тај начин упознају са својим обавезама.

На Правном факултету студенти се оцењују у складу са критеријумима, правилима и процедурама, који су унапред објављени. Оцењивање студената врши се у складу са правилима испитивања и провере знања студената прописаним Правилником о начину полагања и оцењивања на испиту. Студенти се о начину провере знања обавештавају и од стране предметних наставника и сарадника. Резултат остварен на испиту оцењује се сагласно одредбама Закона, Статута Факултета и наведеног Правилника, а оцењивање на испиту мора бити објективно и непристрасно, односно наставник не сме вршити дискриминацију студената ни по ком основу. Наставник је дужан да користи уједначене критеријуме за оцењивање свих облика предиспитних активности студената и у свим испитним роковима. Наставници и сарадници непрекидно прате и оцењују рад студената током наставе, а укупна оцена студента одређује се на основу броја поена остварених током наставе и оцене знања које студент покаже на испиту. Наставник је дужан да приликом коначног оцењивања студента урачуна поене остварене у предиспитним активностима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Оцењивање се у свему спроводи у складу са чланом 104 Закона о високом образовању.

У процесу образовања на Факултету студенти су активно укључени у процес наставе, а њихов рад током наставе континуирано се прати и оцењује на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Наставник и сарадник дужни су да током наставе континуирано прате и оцењују предиспитне активности студената и да оцену изразе поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100. У току савладавања наставног програма, студент може да оствари најмање 30, а највише 50 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза.

Начин оцењивања и вредновања предиспитних обавеза:

1. Посећеност и активност на предавањима (0-15 поена)

Редовно присуство предавањима и активно учешће на истим, доноси највише 15 поена.

2. Активност на вежбама (0-15)

Оцењује се редовност присуства на вежбама и активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, коректности и аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања те употребе стручне терминологије.

3. Колоквијум (0-10поена)

Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне, стручно дате и аргументоване одговоре на постављена питања.

4. Семинарски рад (0-10)

Оцењује се начин и систематичност обраде теме, оригиналност приступа теми, обим коришћења иностране и домаће литературе, истраживачке методе, језик и стил изражавања.

Укупан број поена које је студент остварио испуњавањем предиспитних обавеза сопштава наставник на последњем часу наставе, на основу података из јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, постигнућа и ангажовања студената, која се води на предмету.

Оцењивање укупних резултата - коначна оцена

Коначна оцена савладаности наставне материје зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту. Успех студената се изражава бројчаном оценом од 5 (није положио) до 10.

Оцена студента се одређује на основу табеле:

Оцењивање	
91-100 поена	10
81-90 поена	9
71-80 поена	8
61-70 поена	7
51-60 поена	6
50 поена и мање	5

Приликом оцењивања предиспитних активности студената, наставник и сарадник дужни су да примењују критеријуме и мерила који су утврђени планом рада на предмету. Укупан број поена остварених предиспитним активностима чини збир поена остварених индивидуалним и групним радом студента у току трајања наставе. Успех у испуњавању предиспитних обавеза које се једнократно оцењују (семинарски рад, есеј, учешће у симулацији суђења и сл.) оцењује и изражава се кроз одређени број поена.

Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма.

Факултет, пре свега, преко Одбора за квалитет анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената нарочито у погледу прилагођености метода

оцењивања предмету, праћења и оцењивања рада студената током наставе, односа оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени, као и у погледу способности студента да примени знање. Методе оцењивања студената и знања, прописане наведеним Правилником, у складу су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма..

Правни факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима и пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима мере уколико дође до неправилности у том погледу. Одбор за квалитет периодично анализира пролазност на испитима и успех студирања на појединим студијским програмима. У случају када се уочи да студенти имају тешкоће у савладавању градива одређеног предмета предузимају се мере са циљем помагања студентима у виду организовања додатне наставе, групних консултација и слично.

Обезбеђење, контрола и унапређивање квалитета у оцењивању остварује се:

- редовним праћењем и контролом квалитета у оцењивању и резултата оцењивања, и
- предузимањем корективних мера у случају да су квалитет у оцењивању и резултати оцењивања испод стандардног нивоа квалитета, и
- вредновањем оцењивања путем анонимног анкетирања студената.

На седници Одбора за квалитет разматрају се извештај о вредновању оцењивања, извештај о резултатима оцењивања, као и предлози катедри, уколико их има, и утврђују се предлози општих мера које треба предузети како би се побољшао квалитет у оцењивању.

По одржавању седнице Наставно-научног већа, продекан за наставу организује појединачне разговоре са наставницима чије су оцењивање студенти вредновали ниском просечном оценом и на чијим је испитима пролазност испод просечне пролазности на години студија на којој се предмет налази. Састанку присуствују, поред наставника и продекана за наставу, по потреби, шеф одговарајуће катедре и/или чланови Одбора за квалитет. Током разговора, утврђују се узроци лошег квалитета у оцењивању и лоших резултата оцењивања и разматрају се мере за унапређивање оцењивања. Уколико у две узастопне године оцењивање наставника на предмету студенти буду вредновали знатно нижом оценом у односу на оцену којом је вредновано оцењивање других наставника са године на којој се предмет налази и/или пролазност на предмету који наставник предаје буде испод просечне пролазности на години на којој се предмет налази, Одбор за квалитет предлаже декану предузимање мера које ће обезбедити унапређивање квалитета оцењивања.

Студенти су укључени у рад органа управљања и стручних органа факултета, у складу са законом и општим актима Факултета, активно учествују у систему обезбеђивања квалитета, одговорно евалуирају све сегменте наставног рада и рада органа и служби факултета и доприносе изградњи културе квалитета. Студенти су партнери у образовном процесу, јасно артикулишу своје интересе, потребе и очекивања и залажу се за њихово остваривање.

На захтев Студентског Парламента Факултет организује и спроводи бројне студијске посете казнено поправним установама, судовима опште и посебне надлежности и другим установама и институцијама у Републици Србији.

Ради организованог остваривања заједничких интереса, студенти могу да оснивају студентске организације, бирају органе управљања, планирају програме рада, реализују пројекте и друге активности, остварују сарадњу са студентским и другим организацијама у земљи и иностранству и сл.

Студенти активно доприносе развоју студентског парламентаризма и уживају пуну подршку Факултета у самоорганизовању и учешћу у раду Студентског парламента.

Студенти непосредно и преко својих представника расправљају о свим питањима везаним за студирање и студентски живот на факултету и предлажу мере за унапређење услова студирања и превазилажење проблема у наставном процесу.

Факултет финансијски подржава заједнички и организовани рад студената.

Факултет Финансијским планом утврђује средства за финансирање рада Студентског парламента.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- процедура пријема студената; +++
- једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама; +++
- доступност информација о студијама; +++
- доступност процедура и критеријума оцењивања; ++
- анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере; ++
- усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма; ++
- објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања; +
- праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере; +
- студентско организовање и учествовање у одлучивању. +++

Слабости:

- неповољно друштвено-политичко окружење отежава рад на планирању и развоју каријере студената; +++
- исходи учења на појединим предметима нису прецизно дефинисани; +
- објективност наставника се мери на основу електронских анкета којима се изражава субјективан став студентата на који могу да утичу различити фактори; +
- пасивност одређеног броја студената током целокупног наставног процеса; +

Могућности:

- обезбеђивање веће финансијске подршке раду студентских организација; +++
- коришћење електронских платформи и друштвених мрежа за бољу информисаност студената; +
- даља едукација наставника у коришћењу савремених средстава извођења наставе; +

Претње (опасност):

- нижи ниво стеченог знања из средње школе негативно се одражава на квалитет знања нових студената; ++

- смањен ниво заинтересованости за упис на студије права; +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

С обзиром да су креирање и реализовање студијског програма и планова рада у складу са стандардима и доследно поштовање правила о оцењивању студената, која обезбеђују објективност, јавност и транспарентност у оцењивању, неки од кључних фактора у обезбеђењу квалитета студената, установа ће, у складу са потребама организовати обуку за наставно особље у циљу усавршавања праћења рада и метода оцењивања знања студената.

У наредном периоду, установа ће деловати у правцу унапређења и неговања релације професор – студент на виши ниво јер је релација професор-студент кључна за побољшање квалитета образовног система, а самим тим и квалитета студената.

Факултет ће у наредном периоду интензивирати настојања у правцу предузимања мера и активности у циљу организовања радионица, практичне обуке за студенте, а нарочито на процесно правним предметима и уско стручним правним предметима.

Такође, у циљу даљег унапређења овог стандарда у наредном периоду Факултет ће предузети следеће мере:

- Мере мотивисања студената за постизање успеха и развијања здравог такмичарског духа у настави и ваннаставним активностима;
- Промовисање услова за међународне студентске размене и конкретних предности размене;
- Развијање индикатора за препознавање проблема у полагању испита и израда и примена мера којима би се проблеми отклонили;
- Обезбеђивање институционалних услова за равноправно укључивање заинтересованих студената у научноистраживачки рад и пројекте.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. [Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

Табела 8.2. [Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

Табела 8.3. [Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

Прилог 8.1. [Правилник о процедури пријема студената](#)

Прилог 8.2. [Правилник о начину полагања и оцењивања на испиту](#)

Прилог 8.2.1. [Измена и допуна Правилника о начину полагања и оцењивања на испиту](#)

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 10:

Квалитет уџбеника и литературе

Правни факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребном обиму и на време. Сва литература неопходна за савлађивање градива доступна је студентима Факултета. Неопходна литература обухвата основни уџбеник намењен образовању студената Факултета који покрива целину или највећи део програма предмета, чији је аутор садашњи или бивши професор Факултета; допунски уџбеник неког другог домаћег или страног аутора који се користи на другом универзитету у земљи и иностранству, који покрива целину или део програма предмета; монографије и чланке; практикуме, текстове и збирке прописа и друге материјале који садрже материју наставне дисциплине.

Наставни и испитни материјал доступан је студентима за коришћење преко Библиотеке Факултета. Библиотека обезбеђује корисницима коришћење релевантне библиотечко-информационе грађе и извора у просторијама Библиотеке и приступом путем електронске мреже.

Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Уџбеници из наставних предмета предвиђених студијским програмима на Факултету, који су одлуком Наставно-научног већа одређени као обавезна литература за припрему испита, обухватају целокупну испитну материју и доступни су студентима у довољном броју примерака. Важно је нагласити и да се испитна литература стално иновира, тако да прати развој правне науке и промене у законодавству. Када су у питању академски начин излагања и сажимања материје, уџбеници су врло високог квалитета. Треба, такође, истаћи да су уџбеници прилагођени педагошким и образовним захтевима наставе. На Правном факултету постоји богата издавачка делатност. Почети делатности сежу у најраније године рада Факултета. Циљеви издавачке делатности су обезбеђивање неопходне испитне литературе за студенте и упознавање јавности са резултатима научних истраживања наставног особља Факултета.

Правилником о уџбеницима Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 05 бр. 329 од 18. јуна 2020. године, уређује се поступак одређивања, израде, објављивања, коришћења, праћења и оцене квалитета уџбеника који се користе у процесу образовања на свим нивоима студија овог Факултета. У складу са наведеним Правилником, Факултет благовремено обезбеђује студентима уџбенике који су потребни за савладавање и припрему испита. Факултет објављује за сваку школску годину Информатор који садржи листу обавезне и допунске литературе потребне за припрему испита, као и испитна питања за сваки предмет појединачно.

Издавачка делатност Факултета ближе је регулисана Правилником о организацији и раду Центра за научно истраживачку делатност и издавачкој делатности Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Центар за научна истраживања и издаваштво организује објављивање и издавање уџбеника, монографија, зборника радова, научних и стручних публикација и других издања едукативног садржаја.

Центар за научна истраживања и издаваштво планира и организује своје годишње активности у складу са Издавачким планом Факултета. Поменути Центар у свом саставу има Издавачки одбор који планира и усмерава издавачку делатност.

Факултет обезбеђује и унапређује квалитет препоручене литературе за припрему и савладавање испита. Контролу квалитета, садржаја, структуре, стила и обима текста врше рецензенти, катедра и Наставно-научно веће. Контролу квалитета уџбеника обављају и студенти путем анонимног анкетирања, које обухвата вредновање садржине, структуре и стила, као и поштовање правила о обавезној литератури. Ово анкетирање се спроводи крајем зимског и летњег семестра и на основу истог, произилази да су квалитет уџбеника позитивно оценили.

Квалитет библиотеке

Библиотека Правног факултета Универзитета у Приштини је посебна организациона јединица овог Факултета, намењена пружању библиотечких услуга у процесу наставе и научног и стручног рада за област правних наука. У свом саставу има читаоницу и одељење за издавање библиотечког материјала. Задаци библиотеке су:

- Набавка, инвентарисање, каталогизација и класификација библиотечког материјала;
- Чување, заштита и давање на коришћење библиотечког материјала;
- Оспособљавање корисника за избор и коришћење библиотечког материјала,
- Оспособљавање корисника за избор и коришћење информационих извора;
- Израда библиографија и пружање библиографских информација;
- Сарадња са другим библиотекама и другим одговарајућим институцијама;
- Депозитно чување публикација на свим медијима које издаје Правни факултет;
- Депозитно чување докторских дисертација, магистарских теза и мастер радова који су одбрањени на Факултету.

Правилник о раду и коришћењу библиотеке 05 бр. 330 од 18. јуна 2020. године, као што и сам назив говори, садржи правила о коришћењу библиотечког фонда. Библиотека набавља библиотечки материјал куповином, разменом, примањем поклона и завештања.

На Факултету је формиран Библиотечки одбор састављен од представника свих катедри и његов је задатак да прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Такође, Одбор се стара да сви предмети предвиђени студијским програмом буду покривени одговарајућом литературом.

Библиотека је фебруара 2017. године, Дозволом бр. ДУКА 796 од 03.02.2017. године, постала пуноправни члан система [Cobiss](#), који представља организовани модел повезивања библиотека у библиотечко-информациони систем са узајамном каталогизацијом, библиографско-каталожском базом података, локалним базама података библиотека учесница, базом података о библиотекама и осталим функцијама. Сви унети подаци видљиви су у узајамној библиографско-каталожској бази података Cobiss/Опак и могуће их је on line претражити.

Библиотека има приступ интернету, а фонд библиотеке је, кроз базу података, доступан за претраживање путем интернета.

Библиотека располаже са 5779 монографских публикација. Поред тога, библиотечки фонд чине докторске дисертације, магистарске тезе, мастер радови и часописи референтних правних институција који излазе периодично, као и књиге различитог садржаја из области друштвено-хуманистичких наука. Библиотека Правног факултета у седишту у Приштини је након НАТО агресије остала у згради из које су наставници, сарадници и запослени протерани 1999. године. Богат библиотечки фонд са преко 30.000 публикација и даље није доступан студентима, нити је било могуће преко представника цивилне мисије Уједињених нација на Косову и Метохији извршити попис и пребацивање библиотечког фонда у просторије привременог седишта Правног факултета.

У Библиотеци су запослене две особе. Радом Библиотеке руководи Управник, док са студентима ради дипломирани библиотекар, сходно Правилнику о организацији и систематизацији радних места. Запослени у Библиотеци су компетентни и високо мотивисани за пружање квалитетних услуга свим корисницима. Особље Библиотеке пружа стручну помоћ студентима, наставницима и сарадницима у претраживању библиотечког фонда, база података и обезбеђује им коришћење публикација.

У саставу библиотеке је и читаоница, корисне површине 45 м² са 15 места. Читаоница ради сваког радног дана од 8 до 15 часова.

Библиотечки одбор, Одбор за квалитет и Наставно-научно веће врше редовно праћење, контролу и оцењивање рада Библиотеке. Наведена контрола се врши разматрањем годишњег извештаја о раду, као и спровођењем анкетања и читањем коментара, критика и предлога.

Библиотека, као значајна научно-истраживачка јединица, од велике је користи не само наставницима, сарадницима и студентима нашег Факултета, него и правницима и стручњацима из других установа у граду и региону.

Квалитет информатичких ресурса

У просторијама Факултета се свим наставницима, сарадницима, студентима и ненаставном особљу обезбеђује коришћење савремене рачунарске опреме, као и приступ Интернету. Уз то, све просторије студентских организација имају одговарајућу рачунарску опрему и приступ Интернету. Одговарајућом аудио-визуелном опремом за извођење савремене наставе снабдевене су учионице у којима се изводи настава.

Факултет се стара о редовном одржавању и модернизацији рачунарске опреме.

Ради стручног и ефикасног обављања рачунарских и информатичких послова, Факултет је обезбедио услове за рад Информационом центру, а организација, статус и делатности овог Центра су предвиђени Статутом Факултета.

Путем веб презентације, Факултет се представља и информише студенте, запослене и јавност о свом наставном, научно-истраживачком и издавачком раду, као и о резултатима тог рада. Факултет је обезбедио и електронска издања свих својих штампаних издања како би олакшао приступ истима. Издања су доступна као интегрални текст у PDF формату.

У Информационом центру запослен је један дипломирани инжењер електротехнике који одржава опрему, стара се о мрежи и интернет презентацији Факултета. Запослени је компетентан и квалификован за пружање услуга свим корисницима.

Радам Информационог центра управља Стручни одбор који је задужен за праћење и унапређивање функционисања наведеног центра.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему; +++
- Покривеност предмета уџбеницима и училима; ++
- Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа) ++
- Факултет има дугу традицију у издавачкој делатности; +
- Доступност библиотечког фонда студентима; +
- Одговарајући број запослених у библиотеци; +
- Тренд повећања библиотечког фонда; +

Слабости:

- Просторни ресурси Факултета за потребе библиотеке и читаоница су ограничени; +
- Ограничен обим литературе на страним језицима; +
- Недоступност фонда из седишта Факултета у Приштини; +
- -

Могућности:

- Интензивнија сарадња са установама које се баве библиотечком делатношћу; ++
- Већа доступност база са електронским изворима; +

Претње (опасност):

- Ограниченост средстава за набавку нових публикација и обогаћивање библиотечког фонда; ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

Факултет ће наставити да улаже у библиотечки фонд и осавремењивање рачунарске опреме. Факултет ће у наредном периоду утицати на наставнике да едукативни материјал припремају у електронском облику и учине га доступним студентима, као и да користе савремену комуникациону технологију. Такође, Правни факултет ће у наредном периоду предузети и следеће активности:

- Интензивирање рада на обуци студената-корисника електронских база података;
- Куповина рачунарске и софтверске опреме у границама расположивих финансијских средстава, али и конкурисањем за средстава код надлежних министарстава;
- Израда анкете за вредновање рада Библиотеке.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. [Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

Табела 9.2. [Попис информатичких ресурса](#)

Прилог 9.1 [Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. [Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

Прилог 9.3. [Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 10:

Правни факултет својим Статутом, а у складу са законом, утврдио органе управљања и органе пословођења, као и њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом. Поред тога, Статутом Факултета и одговарајућим општим актима, утврђени су и стручни орган Факултета, његове организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола. Остваривање права и заштита интереса студената у надлежности је Студентског парламента, као и студента-продекана.

На основу Статута Факултета, орган управљања је Савет Факултета, орган пословођења је декан, а стручни орган је Наставно-научно веће Правног факултета. Организационе јединице Факултета су Наставно-научна јединица (Катедра), Научно-истраживачка јединица (Центар за научна истраживања и издаваштво, Библиотека и Информациони центар), Јединица за квалитет, Правна клиника и Секретаријат.

Савет Правног факултета у Приштини је у 23. јула 2020. године донео нови Статут, на предлог Наставно-научног већа, усаглашен са Законом о високом образовању. Статут је потврђен и одлуком органа Универзитета у Приштини. Надлежност и одговорност органа управљања, пословођења и других унутрашњих јединица детаљно је регулисана Статутом факултета.

Орган управљања је Савет факултета, а надлежност је регулисана чланом 25. Статута Правног факултета. Савет Факултета:

1. доноси Статут Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
2. бира и разрешава Декана тајним гласањем;
3. доноси финансијски план, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
4. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
5. усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
6. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;
7. даје сагласност на расподелу финансијских средстава;
8. доноси План јавних набавки, на предлог Наставно-научног већа Факултета;
9. доноси Правилник о расподели и коришћењу средстава;
10. доноси одлуку о висини школарине, на предлог Наставно-научног већа;
11. подноси Влади Републике Србије извештај о пословању, најмање једанпут годишње;
12. доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;
13. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;
14. доноси одлуку о усвајању плана јавних набавки;

15. одлучује о свим приговорима и жалбама наставника, сарадника, запослених и студената против првостепених одлука органа пословођења;

16. доноси одлуке у складу са Законом, овим Статутом и другим актима Факултета;

17. обавља и друге послове у складу са Законом и овим Статутом.

Орган пословођења је декан, који руководи радом Правног факултета. Декану у раду помажу продекани који се именују из реда наставници који су у радном односу на Факултету са путним радним временом. Према Статуту, декан има следећа овлашћења и надлежности:

1. представља и заступа Факултет у земљи и иностранству;

2. стара се о законитости и правилности рада и пословања Факултета;

3. организује и руководи радом Факултета;

4. потписује службене акте, документа и јавне исправе;

5. члан је Сената Универзитета, у складу са Статутом Универзитета;

6. председник је Наставно-научног већа;

7. предлаже дневни ред седница Наставно-научног већа;

8. предлаже Наставно-научном већу Факултета нацрт Статута;

9. предлаже Савету и Наставно-научном већу опште акте, у складу са Законом и Статутом;

10. доноси општа акта Факултета из своје надлежности;

11. расписује конкурс за заснивање радног односа и стицање звања, на предлог Катедре;

12. именује и разрешава продекане Факултета;

13. именује и разрешава координаторе Факултета;

14. усмерава и усклађује рад продекана, координатора и стручних органа факултета;

15. именује и разрешава шефа Катедре, на предлог Катедре (поштујући принцип ротације), на основу Статута Универзитета и у складу са одредбама овог Статута;

16. именује управника Центра за научна истраживања и издаваштво;

17. именује и разрешава управника Библиотеке;

18. именује и разрешава управника Центра за научна истраживања и издаваштво;

19. именује и разрешава управника Правне клинике, из реда наставника Факултета;

20. именује и разрешава чланове Издавачког одбора Центра за научна истраживања и издаваштво, Библиотечког одбора и стручног одбора Информационог центра;

21. именује главног и одговорног уредника часописа који издаје Факултет, а на његов предлог и чланове редакције;

22. именује руководиоце и других организационих јединица Факултета;

23. има наредбодавна овлашћења у области финансијског пословања;

24. покреће и води дисциплински поступак и изриче дисциплинске мере;

25. предлаже Комисију за упис студената, Комисију за спровођење пријемног испита и Комисију за припремање тестова за полагање пријемног испита;

26. образује и друге сталне и повремене комисије и друга помоћна тела из своје надлежности;

27. доноси одлуке о накнадама које плаћају студенти и друга лица за поједине услуге;

28. предлаже основе пословне политике Факултета;

29. предлаже годишњи програм рада и план развоја Факултета;

30. предлаже унутрашњу организацију Факултета;

31. подноси годишњи извештај о резултатима пословања Факултета;
32. одлучује о одморима и одсуствима радника;
33. одлучује о службеним путовањима;
34. доноси решење о удаљењу запосленог са рада;
35. доноси општи акт о унутрашњој организацији, систематизацији послова и задатака, и рад радника Секретаријата Факултета;
36. извршава одлуке Савета и Наставно-научног већа Факултета;
37. извршава правоснажну одлуку суда донету у поступку за заштиту права радника;
38. извршава решење инспектора рада донето у поступку заштите права запосленог;
39. извршава одлуке других органа донетих у поступку контроле рада Факултета и органа Факултета;
40. закључује уговоре о делу, вршењу привремених и повремених послова, о ауторском делу и друге уговоре;
41. доноси одлуку о потреби заснивања радног односа са радником;
42. врши избор између пријављених кандидата на оглас за пријем у ненаставној јединици;
43. одлучује о начину утврђивања резултата пробног рада;
44. закључује уговоре о раду;
45. доноси одлуке о трајном и привременом распоређивању радника Факултета на послове и радне задатке;
46. доноси одлуку о почетку и завршетку радног времена и раду дужем од пуног радног времена;
47. одлучује о захтевима за усавршавање у земљи и иностранству, на предлог Катедре;
48. непосредно организује и припрема рад Факултета у ванредним приликама и ратним условима;
49. обавештава запослене о свом раду и пословању, нарочито о развојним програмима и плановима Факултета;
50. предлаже решења о питањима од значаја за обављање делатности Факултета;
51. обавља и друге послове утврђене Законом и Статутом.

Стручни орган Факултета је Наставно-научно веће које чине сви наставници и сарадници Факултета, које својство члана стичу избором у звање и заснивањем радног односа на Факултету са најмање 70% радног времена. Наставно-научно веће, према Статуту:

1. одлучује о питањима наставне, научне и стручне делатности Факултета;
2. утврђује предлог Статута Факултета;
3. утврђује предлоге свих студијских програма које остварује Факултет;
4. предлаже Универзитету одлуку о матичности Факултета;
5. евидентира кандидате и утврђује предлог кандидата за избор Декана Факултета;
6. евидентира кандидате и утврђује предлог кандидата за избор Ректора Универзитета;
7. бира представнике Факултета у Савет Факултета;
8. бира представнике Факултета у Савет Универзитета и Сенат Универзитета, у складу са Статутом Универзитета;
9. утврђује предлог Финансијског плана Факултета;
10. утврђује предлог Извештаја о пословању и предлог Годишњег обрачуна Факултета;

11. утврђује предлог Плана јавних набавки;
12. утврђује предлог Плана инвестиција Факултета;
13. усваја Кодекс професионалне етике;
14. усваја годишњи Издавачки план Факултета;
15. усваја Стратегију научно-истраживачког рада на Факултету;
16. усваја годишњи извештај о раду Центра за научна истраживања и издаваштво;
17. утврђује предлог одлуке о висини школарине;
18. доноси одлуку о образовању Катедри;
19. доноси одлуку о утврђивању ужих научних области;
20. доноси одлуку о припадности појединих наставних предмета ужој научној области и Катедри;
21. доноси општи акт о ближим условима за избор у звање наставника Факултета;
22. образује комисије за припрему извештаја за избор у звање наставника и сарадника, на предлог одговарајуће Катедре;
23. утврђује предлог за избор у звање наставника Факултета;
24. бира у звање сараднике Факултета;
25. доноси план извођења наставе на свим нивоима студија,
26. доноси одлуку о распоређивању наставника и сарадника за извођење наставе и испита за сваку школску годину, на предлог Катедре;
27. доноси одлуку о обавезној и допунској литератури за савладавање наставних садржаја и припремање испита, на предлог Катедре;
28. одобрава теме за израду завршних мастер радова, на предлог Катедре;
29. одређује ментора за израду завршног мастер рада, на предлог Катедре;
30. одобрава теме за израду магистарских теза, на предлог Катедре;
31. утврђује предлог о подобности теме, кандидата и ментора за израду докторске дисертације, на предлог Катедре;
32. образује за комисију за оцену магистарске тезе, на предлог Катедре;
33. образује комисију за одбрану завршних, специјалних, мастер радова и магистарских теза, на предлог Катедре;
34. предлаже чланове комисије за подобност теме, за преглед и оцену и одбрану докторских дисертација, на предлог Катедре;
35. одобрава јавну одбрану докторских дисертација;
36. утврђује предлог ужих научних области које се изучавају на Факултету;
37. утврђује политику запошљавања и ангажовања наставника и сарадника;
38. утврђује предлог одлуке о образовању и других унутрашњих организационих јединица или посебног правног лица чији је циљ комерцијализација резултата научно-истраживачког рада;
39. утврђује стандарде и мере за праћење, обезбеђење, унапређење, развој и контролу квалитета студијских програма, наставе и услова рада и рада наставника и сарадника;
40. утврђује програм образовања током читавог живота;
41. уређује ближе услове и начин остваривања студијских програма на даљину који се изводи на Факултету;

42. утврђује предлог за продужење радног односа наставнику, у звању редовног професора, који је навршио 65 година живота уз најмање 15 година стажа осигурања;
43. доноси Правилник о избору у звања наставника и сарадника Факултета;
44. доноси друга општа акта из своје надлежности у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом;
45. доноси Пословник о раду,
46. доноси акт о коришћењу књижног фонда;
47. прописује начин и поступак самовредновања на Факултету, у складу са утврђеним стандардима и условима за самовредновање и оцењивање квалитета;
48. прописује услове и начин узимања у обзир мишљења студената приликом оцењивања педагошког рада наставника, у складу са општим актом Универзитета;
49. дефинише тела и поступке у вези са праћењем, обезбеђивањем, унапређењем и развојем квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Факултету;
50. доноси програм научно-истраживачког рада и разматра извештаје о њиховом остваривању;
51. даје мишљење Универзитету о броју студената за упис у прву годину свих врста и нивоа студија на Факултету;
52. даје мишљење о предлогу норматива и стандарда услова рада високошколских установа, као и материјалним средствима за њихово остваривање;
53. даје мишљење о предлогу листе стручних, академских и научних назива из одговарајућих области и скраћенице тих назива;
54. даје мишљење о предлогу стандарда и поступка за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, спољашњу проверу квалитета високошколских установа, издавање дозвола за рад акредитације високошколских установа, акредитације студијских програма;
55. спроводи јединствену политику чији је циљ стално унапређење квалитета наставе и усавршавање научноистраживачког и стручног рада;
56. подстиче развој делатности Факултета,
57. образује комисије за пријем студената, на предлог Декана;
58. сарађује са Сенатом Универзитета;
59. покреће иницијативу за додељивање почасног доктората,
60. доноси Правилнике о свим нивоима студија и студијских програма;
61. најмање једном годишње разматра извештај о остваривању програма научних истраживања;
62. обавља и друге послове утврђене Законом и овим Статутом.

Орган Факултета је и Студентски парламент, чији је рад регулисан Статутом факултета и чија је належност фокусирана на остваривање права и заштиту интереса студената.

Поштујући принципе функционалности и рационалности организација факултета утврђена је у складу са законом. Факултет чини пет организационих јединица: Наставно-научна јединица (Катедра), Научно-истраживачка јединица (Центар за научна истраживања и издаваштво, Библиотека и Информациони центар), Јединица за квалитет, Правна клиника и Секретаријат факултета (члан 50. Статута Факултета).

Наставно-научну јединицу чине катедре.

Факултет има следеће катедре:

1. Катедра за теоријскоправне, историјскоправне науке и социологију;
2. Катедра за кривичноправне науке;
3. Катедра за грађанскоправне науке;
4. Катедра за правноекономске науке;
5. Катедра за јавноправне науке;
6. Катедре за међународно-пословно правне науке.

Послови Секретаријата факултета груписани су у три службе: Служба за опште послове, Служба за наставу и студентска питања и Служба за материјално-финансијске послове (члан 68. Статута факултета).

У складу са уредбом о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Сл. гласник РС“, бр. 81/2017 и 6/2018), а након добијене сагласности Савета Правног факултета 04 Бр. 173 од 29.03.2018. године, декан Правног факултета је 2018. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова на Правном факултету Универзитета у Приштини којим су дефинисана су сва радна места на факултету и описан је круг дужности и одговорности за свако радно место.

Правилником о организацији и систематизацији радних места утврђени су поступци и процедуре за рад запослених у одговарајућој служби, као и обрасци које свака службе користи у свом раду. Правилником је предвиђен:

- детаљан опис послова за свако радно место, са стандардизацијом процедура у обављању посла;
- одговорност сваког радника на радном месту у служби, индикатори квалитета и процедура контроле квалитета;
- систем превентивних и корективних мера;
- обавеза поступања по налогу надређеног радника или органа, која је у вези са описом радног места;
- поступање по налогу којим се прекорачују обавезе утврђене описом радног места, и
- процедура ангажовања ненаставног радника из једне службе за краткорочно обављање послова у другој служби и недопуштена понашања радника у служби, којима се ремети радна дисциплина, не испуњава радна обавеза или се радна обавеза испуњава испод утврђених стандарда квалитета, за свако радно место у служби. На тај начин стандардизован је рад запослених у службама, дефинисан је очекивани ниво квалитета рада и предвиђене су мере за обезбеђење предвиђеног нивоа квалитета рада (чл. 196. Правилника о квалитету).

Правилником о раду, Законом о раду и Колективним уговором утврђени су услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља. Како би упустио најквалитетнији кадар, факултет објављује јавни позив или расписује конкурс. Сам процес избора кандидата пријављених на јавни оглас, односно конкурс, спроводи комисија.

По закључивању уговора о раду, запослени се уводи у посао. Сваки запослени на факултету има свој персонални досије, у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама и др.

Факултет је обезбедио редовно и систематско праћење, контролу и оцењивање рада органа пословођења, шефова служби и ненаставних радника, при чему је посебна пажња

посвећена праћењу и оцењивању њиховог односа према студентима и мотивације у раду са студентима. Контролу квалитета рада ненаставних радника врше секретар и шефови служби. Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у Правилнику о раду и у уговорима о раду и доследно се примењују.

Факултет подстиче ненаставно особље на усвајање и развијање културе квалитета, на посвећеност раду и максимално залагање на послу до степена изврсноности, на развијање професионалног односа према корисницима услуга и др. Предвиђене су, такође, и корективне мере за отклањање узрока некавалитетног рада запослених у службама (надзор над радом запосленог, мере због повреде радне дужности и радне дисциплине и сл.), као и начин њихове примене (чл. 205. Правилника о квалитету).

Рад и деловање управљачког, наставног и ненаставног особља су доступни оцени студената.

У складу са Правилником о квалитету, на крају академске године, шефови служби су дужни да секретару факултета поднесу годишњи извештај о раду службе, у коме сумирају резултате рада, евидентирају евентуалне тешкоће и слабости и предлажу мере за њихово превазилажење. На основу ових извештаја, секретар припрема годишњи извештај о свом и раду Секретаријата. У извештају се утврђују остварени резултати, тешкоће и слабости у раду и евентуални узроци пада квалитета и предлажу мере за побољшање квалитета рада.

Рад органа пословођења и служби факултета оцењују студенти факултета путем анонимног анкетања. Резултати трогодишњег анкетања студената показали су да су студенти углавном задовољни радом факултетских служби. Рад управе факултета студенти су претходних година оцењивали високим оценама.

Број ненаставних радника, степен њихове стручности у складу су са стандардима за акредитацију. Ненаставно особље факултета квалификовано је и компетентно и својим радом успешно пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и обављању научно-истраживачке и осталих делатности факултета.

Факултет перманентно осавременењава процес рада у службама, увођењем нових информационих технологија и процедура што захтева стално усавршавање и образовање управљачког и ненаставног особља.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа у организацији и управљању Факултетом су јасно и прецизно дефинисане Статутом; +++
- Дефинисаност организационе структуре; +++
- Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење; +++
- Добра координација служби за ненаставну подршку; ++

Слабости:

- Индикатори за мерење квалитета рада ненаставног особља нису у довољној мери прецизирани и разрађени; ++
- Не постоји прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља; ++

- Не постоје програми стручног усавршавања ненаставног особља; +

Могућности:

- Укључивање ненаставног особља у послове контроле и унапређења квалитета; ++
- Едукација и усавршавање ненаставног особља; +

Претње (опасност):

- Ретка примена корективних мера смањује мотивисаност ненаставног особља за рад;+
- Преоптерећеност ненаставног особља у појединим периодима (упис, крај академске године, одржавање научних скупова на Факултету и слично); ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10:

Факултет ће у наредном периоду наставити да побољшава услове рада ненаставног особља обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада у складу са својим материјалним и техничким могућностима.

Показатељи и прилози за Стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11. Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 11:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици поседује одговарајући простор у погледу обима и структуре, тако да задовољава стандарде за акредитацију високошколских установа, који важе у погледу простора.

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици користи укупно 2042,56 м² корисне површине (у згради у Приштини бруто простор износио 6063 м²) и то:

Редни број	Просторија	Број	Број места	Површина м ²
1.	Амфитеатар	1	180	300
2.	Слушаонице, учионице	18	825	1302
3.	Вежбаонице	-	-	-
4.	Лабораторије	-	-	-
5.	Компјутерске лабораторије	1	40	118
6.	Радионице	-	-	-
7.	Библиотеке	1	15	45
8.	Читаонице	1	14	35
9.	Сале	1	45	80
10.	Правна клиника	1	19	22, 56
УКУПНО				1902, 56
11.	Наставни кабинети	-	-	-
12.	Лабораторије за рад наставног особља	-	-	-
13.	Студентска служба	1	4	30
14.	Секретаријат	1	8	70
15.	Студентски парламент	1		40
				140
УКУПНО		27	1150	2042, 56
				2,47 м²/студенту

Иако Факултет задовољава стандарде квалитета у погледу простора, који су дефинисани правилима о акредитацији, постоји потреба да се просторни капацитети повећају када је Универзитет урадио идејни пројекат за комплетну реконструкцију старе зграде Основне школе "Бранко Радичевић" у Косовској Митровици, где је предвиђено преко 8900 м² корисне површине, а за потребе Правног факултета, Економског факултета, Природно-математичког факултета и зграде Ректората у Приштини. Значајан корак учињен је на тај начин да би се створили услови за примену савремених, интерактивних облика наставе. Планом је предвиђено око 1423,50 м² корисне површине за Правни факултет.

Факултет располаже са укупно 52 савремена рачунара, 10 видео пројектора, 16 штампача, 5 скенера, 3 фотокопир апарата и осталом пратећом опремом.

Детаљна спецификација опреме садржана је у Инвентару опреме.

Факултет води одговарајућу набавну и финансијску политику како би обезбедио услове за квалитетно извођење наставе и задовољио потребу запослених и студената за завременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Факултет је студентима обезбедио једну учионицу опремљену савременим техничким и осталим уређајима, који студентима омогућавају рад на рачунарима, штампање, скенирање материјала.

Услуге фотокопирања студентима пружа студентска служба. Фотокопирање службених материјала организовано је у интерној фотокопирници факултета.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби, висок ниво хигијене свих просторија, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Факултет је установио процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и брзо отклањање кварова техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се: праћењем и усклађивањем просторног капацитета и опреме у складу са потребама наставног процеса, имајући у виду број студената стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетања студената и запослених, доследном применом законских правила утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимање корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене, и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Анкетирање студената, запослених и ненаставних радника показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и захтев да квалитет ових ресурса буде још бољи.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената; ++
- Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме; +
- Усклађеност капацитета опреме са бројем студената; +
- Континуирано осавремењавање информатичких ресурса; ++

-

Слабости:

- Простор за наставнике и сараднике треба повећати и осавременити; ++

Могућности:

- Завршетак радова на изградњи нове зграде унапредио би укупне капацитете и решио проблем управљања имовином; ++

Претње (опасност):

- Смањивање укупних прихода што може довести до застоја у набавци потребне опреме; ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11:

Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме. Планирано је опремање учионица адекватним озвучењем, као и нова климатизација свих просторија на факултету, при чему ће проиоритет имати учионички простор.

г) Показатељи и прилози за Стандард 11.

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12. Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 12:

Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачког рада и професионалних активности, чиме је обезбеђена финансијска стабилност.

Средства за обављање делатности Факултет обезбеђује из средстава која обезбеђује Министарство просвете Владе Републике Србије, а другим значајним изворима финансирања сматрају се приходи од школарине студената, као и средства за финансирање научно-истраживачког и стручног рада, као и део средстава Министарства науке, технолошког развоја и иновација за финансирање научно-истраживачког рада, одржавања међународних и националних научних скупова, објављивања часописа и тематских зборника радова (у ограниченом обиму).

Правни основ стицања и расподеле прихода је дефинисан Законом о високом образовању, а само пословање ближе је уређено Статутом факултета и правилницима у складу са Статутом и Законом.

Факултет редовно доноси годишњи финансијски план прихода и расхода, план јавних набавки, које усваја Савет факултета децембра месеца године. Факултет редовно извршава сва плаћања добављачима и сопственим средствима покрива недостајући износ текућих расхода. Факултет планира распоред и намену финансијских средстава на основу анализе пословања из предходних година.

Финансијско пословање Факултет сумира на годишњем нивоу у виду извештаја о финансијском пословању који усваја Савет факултета најкасније до 28. фебруара наредне године за претходну годину.

Квалитет финансирања остварује се: доследним поштовањем правила о припреми и усвајању Финансијског плана и других финансијских аката, контролом коришћења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих мера у случају нерационалног или ненаменског трошења средстава.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности; +++
- Дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научно истраживачки и стручни рад; ++
- Факултет анализира и самостално планира распоред и намену финансијских средстава; ++

- Обезбеђена је финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду; ++
- Обезбеђена је јавност и транспарентност финансирања и начина употребе финансијских средстава; +++

Слабости:

- Пад интересовања студирања на правним факултетима; +++

Могућности:

- Конкурисање код Фонда за науку за учешће у домаћим научно-истраживачким пројектима; ++
- Доступност међународних фондова за финансирање научних пројеката; ++

Претње (опасност):

- Неповољне друштвено-политичке околности и окружење за дугорочно планирање финансија и коришћења финансијских средстава; +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12:

С обзиром да средства са којима Република као оснивач факултета, преко Министарства просвете учествује у укупном финансирању, а посебно у финансирању текућих материјалних трошкова, нису довољна и не обезбеђују жељено и очекивано унапређење услова рада факултета, Правни факултет ће наставити да указује на овај проблем. С друге стране, покушаће да обезбеди сопствена средства користећи законске и статутарно дефинисане делатности.

Факултет ће у наредном периоду настојати да подстиче учешће наставника и сарадника у научним пројектима које финансира Фонд за науку, као и на учешће на међународним конкурсима за финансирање научно-истраживачких пројеката.

Показатељи и прилози за Стандард 12:

Прилог 1. [Финансијски план за 2022.](#)

Прилог 2. [Финансијски план за 2023.](#)

Прилог 3. [Финансијски план за 2024.](#)

Прилог 4. [Финансијски извештај за 2022.](#)

Прилог 5. [Финансијски извештај за 2023.](#)

Прилог 6. [Финансијски извештај за 2024.](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 13:

Правни Факултет даје значајан акценат улози студената у процесу обезбеђења квалитета. Студенти активно учествују у систему обезбеђења квалитета, пре свега кроз рад својих организација, а затим и кроз одговорно евалуацију свих сегмената наставног процеса, рада органа и служби Факултета чиме доприносе изградњи културе квалитета.

Студенти су организовани у оквиру студентских организација, чији рад обједињује Студентски парламент који делегира своје чланове за Наставно-научно веће Факултета (20% студента) и Савет Факултета (три студента). Студентски парламент је орган Факултета путем кога студенти остварују и штите своја права и интересе на Факултету. Студентски парламент има 15 чланова. Право да бирају и да буду бирани за члана Студентског парламента имају сви студенти Факултета уписани на студије у школској години у којој се бира Студентски парламент. Начин избора чланова и надлежности Студентског парламента регулисане су Статутом Правног факултета и другим општим актима. Студенски парламент: бира и разрешава председника и подпредседника Студенског парламента Факултета; доноси општа акта о свом раду; предлаже декану кандидата за студента продекана; доноси годишњи план и програм активности Студенског парламента Факултета; остварује међуфакултетску и међународну сарадњу; организује и спроводи ваннаставне активности студената; разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научно-истраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студенског стандарда; обавља и друге послове у складу са законом, статутима Универзитета и Факултета и Правилником о студентском парламенту.

Представници студената су чланови Комисије за праћење и унапређивање студирања (један студент основних академских студија права), Комисије за односе са студентима (један студент мастер академских студија права) и Одбора за квалитет (један студент основних академских студија права).

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се:

- радом студентских представника у стручним органима Факултета и органима управљања (Наставно-научно веће, Савет факултета),
- учешћем представника студената у раду органа за обезбеђење квалитета (Одбор за квалитет, Комисија за праћење и унапређивање студената, Комисија за односе са студентима),

- редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби у поступку анкетирања који спроводи надлежни орган факултета,

- изражавањем мишљења о свим општим актима факултета којима се утврђује Стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, и

- изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета.

На тај начин студенти се подстичу на активно укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивање процеса наставе, метода испитивања и др.

Правила о учешћу студената у процесу обезбеђења квалитета садржана су у Правилнику о квалитету.

У поступку самовредновања, Факултет организује и спроводи два пута годишње (на крају сваког семестра) анкетирање ради утврђивања ставова и мишљења студената о квалитету студијских програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и факултетских служби, као и о квалитету свих других елемената који су предмет оцењивања у поступку самовредновања.

Од изузетне важности су и предлози, сугестије и коментари које студенти овим путем наводе и који се у процесу анализе разматрају и служе као показатељ у ком смеру треба предузети мере које ће студијски програм приближити циљу.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета, +++
- Учешће студената у самовредновању; +++
- Студентска евалуација установе, студијских програма и наставе; +++

Слабости:

- Ограничен допринос студента због неразумевања могућности обезбеђења квалитета у најразличитим областима рада Факултета; ++
- Недовољно разумевање процеса контроле квалитета; ++

Могућности:

- Унапређење квалитета кроз сарадњу са студентима који су завршили студије; ++
- Примена корективних мера може утицати на подизање свести студената о њиховој улози у контроли и обезбеђењу квалитета; ++

Претње (опасност):

- Неповољне друштвено-политичке околности и окружење обесхрабрују студенте за озбиљније учешће у процесима контроле и унапређења квалитета; +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Руководство Факултета треба да континуираним активностима развија културу квалитета чиме ће поспешити масовније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања које се не треба схватити као l'art pour l' art.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.1.1. [Статут факултета](#)

Прилог 13.1.2. [Правилник о квалитету](#)

Прилог 13.1.3. [Одлука одбор за квалитет](#)

Прилог 13.1.4. [Комисија за праћење и унапређење студирања](#)

Прилог 13.1.5. [Комисија за односе са студентима](#)

Прилог 13.1.6. [Менаџер квалитета](#)

Прилог 13.1.7. [Правилник о раду и организацији Студентског парламента](#)

Прилог 13.1.8. [Парламент и студент продекан](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 14:

Факултет обезбеђује континуирано и систематско праћење спровођења поступака за обезбеђивање квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, на начин и у поступку утврђеним Правилником о квалитету и Правилником о самовредновању.

Спровођење поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета, у складу су са претходно наведеним општим актима Факултета. У поступку оцењивања квалитета учествују студенти Факултета, а послове задатака везаних за спровођење евалуација обављају Комисија за унапређење студирања, Комисија за односе са студентима и Одбор за квалитет. Саветодавну улогу у процесу има менаџер за квалитет. Нажалост, Факултет нема повратну информацију од послодаваца из разлога што привредни и економски живот на овим просторима није стабилан и мониторингован. У пар наврата, захваљујући проактивности чланова тела задужених за спровођење квалитета повратне информације обезбеђене су од стране појединих бивших студената.

У поступку процене квалитета рада Факултет је користио резултате четворогодишњег ТЕМПУС пројекта, односно искуства Универзитета Linneus у Шведској, La Sapienza у Италији и Јагелонског Универзитета у Кракову у Пољској.

Факултет редовно, периодично (једном у три године) врши проверу нивоа квалитета рада у свим унапред дефинисаним сегментима рада. Свакако да су студенти први и најважнији субјекат у процесу самовредновања.

Установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета; +++
- Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета; +++
- Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству; +
- Редовност процеса прикупљања података о квалитету; +++
- Сви резултати о процени квалитета су јавно доступни; +++

Слабости:

- Недовољна развијеност алумни клуба; ++
- Недостатак мера за стимулацију учешћа студената и ненаставног особља у контроли и обезбеђењу квалитета; ++

Могућности:

- Коришћење позитивних искустава међународних образовних институција у контроли квалитета; ++
- Развијање заједничке методологије унапређења квалитета са другим факултетима и институцијама; ++

Претње (опасност):

- Недовољно развијена свест унутар друштва о значају примене система праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета у високом образовању; +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Факултет ће у наредном периоду обезбедити да се стриктно примењују правила о обезбеђењу квалитета рада, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета, и предузимање корективних мера, у складу са Правилником о квалитету. Ради остваривања постављених циљева, потребно је да настави са поштовањем предвиђених процедура и предузимањем мера за обезбеђење квалитета, да се брижљиво и систематично прати њихова примена и оцењује да ли се оне успешно спроводе, какви су практични ефекти подстицајних и корективних мера и какав је тренд у свим областима обезбеђења квалитета.

У наредном периоду посебна пажња биће посвећена ширењу културе квалитета међу запосленима и студентима путем сталних разговора о квалитету, расправа о начинима побољшања квалитета и слично. Такође, одговарајућим мерама унапређиваће се институционална подршка наставном и ненаставном особљу ради повећања њихових стручних компетенција, укључујући и одговарајућу едукацију у циљу унапређења знања, способности и вештина за разумевање идеје квалитета, начина функционисања система обезбеђења квалитета, као и предузимање мера ради побољшања услова рада и повећања мотивисаности за рад.

Факултет ће перманентно пратити начин функционисања успостављеног система обезбеђења квалитета и, ако буде потребно, вршиће потребне иновације у погледу индикатора квалитета, метода прикупљања и обраде података и друго. Нарочито ће водити рачуна о томе да се уочени недостаци уклоне.

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе <https://pravni.pr.ac.rs/fakultet/samovrednovanje/>

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Опис стања, анализа и процена Стандарда 15:

Садржина студијског програма докторских академских студија права усклађена је са релевантним одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета и Статута Факултета. Структура и основни елементи наведених студијских програма утврђени су и Правилником о докторским академским студијама права, који је усклађен са Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија, предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, као и са Правилником о квалитету. Правни факултет је компетентан, тј. има способност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад.

Правни факултет, у складу са члановима 38. и 151. Закона о високом образовању, чланом 70. став 8. Статута Универзитета у Приштини и чланом 46. Статута Правног факултета, [а на основу одлуке Наставно-научног већа 05 број 183 од 5. фебруара 2021. године о утврђивању предлога студијског програма](#) и [одлуке о доношењу студијског програма Сената Универзитета у Приштини број 21-115/33 од 18. фебруара 2021. године](#), утврдио је студијски програм трећег степена академских студија под називом "Докторске академске студије права". Нови студијски програм у потпуности иновира постојећи студијски програм докторских академских студија права који је акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета број [612-00-906/2008-04 од 23.04.2009. године](#) и број [612-00-02690/2013-04 од 31. октобра 2014. године](#) и конципиран је у складу одредбама Закона, Статута Правног факултета, Правилника Универзитета и Факултета, као и Стандардима и Упутству за акредитацију студијских програма III степена студија Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Циљ студијског програма је образовање студената Правног факултета Универзитета у Приштини за стицање академског назива доктора правних наука и за обављање послова у оквиру научне области право (и ужих научних области у оквиру научне области право) према класификацији Националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту: НОКС). Студијски програм "Докторске академске студије права" представља програм III степена академских студија, обима 180 ЕСПБ. Право на упис на студијски програм "Докторске академске студије права" стиче лице које има: 1. завршене основне академске студије права обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије права обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на Правном факултету Универзитета у Приштини, 2. завршене основне академске студије обима 240 ЕСПБ и мастер академске студије обима 60 ЕСПБ (укупно 300 ЕСПБ) на другом акредитованом правном факултету или факултету друштвено-хуманистичких наука

(уз положен диференцијални или квалификациони испит), 3. завршене магистарске студије права према ранијим прописима. 4. Изузетно, на докторске студије, под условима који важе за лица из тачака 1. и 2. овог става, може се уписати и лице које је завршило друге акредитоване основне и мастер академске студије из поља друштвено-хуманистичких и сродних наука, ако испуњава услове овог правилника и под условом да положи одређене испите из програма основних академских студија права, које одреди Наставно-научно веће, на предлог одговарајућих катедри и управника докторских студија. Кандидат који уписује докторске студије мора знати најмање један страни језик релевантан за ужу научну област којој припада институт из којег намерава да ради докторску дисертацију.

Основна сврха студијског програма "Докторске академске студије права" на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици представља образовање студената и омогућавање стицања академског назива доктора правних наука. Стицање овог звања омогућава свршеним студентима обављање професије са научним степеном доктора правних наука у образовању и научно-истраживачким институцијама националног или међународног карактера, али и обављање најкомплекснијих и најстручнијих послова у правосуђу, тужилаштву, правобранилаштву, државним органима, органима државне управе, међународним организацијама. Компетенције које студенти стичу кроз процес савладавања студијског програма "Докторске академске студије права" су неспорно друштвено оправдане и корисне. Студијски програм "Докторске академске студије права" има јасно дефинисане циљеве који проистичу из основне сврхе студијског програма и тичу се стицања академског назива "доктор правних наука". Циљ студијског програма, на когнитивном нивоу, остварује се кроз процес преношења неопходних знања и вештина, као и развијање способности студената за успешно и самостално обављање истраживања у области правних наука и ужих научних области у оквиру научне област право. Компетенције будућих доктора правних наука и њихове академске вештине у директној су корелацији са остваривањем основних циљева студијског програма, али и са методолошким приступом у реализацији студијског програма који утиче и на развој креативних способности и овладавање врхунским теоријским практичним вештинама потребним за стицање академског назива доктора правних наука. Појединачни циљеви реализације студијског програма "Докторске академске студије права", утврђене су у односу на опште циљеве образовања утврђене у нормативним оквирима НОКС-а.

Стандардима и упутствима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, у делу који се односи на примену Стандарда 15 предвиђено је да високошколска установа самовреднује акредитоване студијске програме докторских студија, односно докторске школе које високошколска установа реализује самостално или заједно са другом високошколском или научно-истраживачком установом из земље или иностранства". Квалитет програма докторских академских студија права се оцењује у поступку самовредновања, као и одговарајућом спољашњом провером. Поступак самовредновања се спроводи једном у три године. У том поступку битну улогу имају мишљења студента као једног од субјеката наставног процеса. Евалуација квалитета студијског програма обухвата: квалитет наставног процеса; затим проверу мишљења студената о квалитету свих облика наставе, а на основу анонимних

анкета којима се испитује квалитет рада наставника у погледу одржавања наставе, садржаја наставе, методике извођења наставе, педагошких квалитета рада наставника (посебно дидактичког осавремењивања наставе), квалитета уџбеника, осталог наставног материјала и начина на који наставници оцењују студенате. Испитују се и мишљења студената о раду студентске службе и библиотеке. Евалуација квалитета студијског програма подразумева и вредновање научно-истраживачког рада и резултата наставника ангажованих на студијском програму докторских академских студија права, повезаности научних резултата са образовним радом, оспособљавање студената докторских студија за научно-истраживачки рад, учешће у научним истраживањима, ангажовање у својству истраживача у реализацији научних пројеката, објављивање научних резултата, учествовање на научним скуповима у земљи и иностранству и слично.

Правни факултет није предвидео постојање докторске школе, нити је иста, у тренутку израде овог Извештаја, основана. Та активност, након доношења одлуке од стране надлежних тела Универзитета, биће реализована у следећем периоду.

Правни факултет редовно проверава спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки, рад ценећи:

- број докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, одбрањених у високошколској установи за области у којима изводи докторске студије, имајући у виду однос броја докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката према броју дипломираних студената и према броју наставника;

- однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научноистраживачке или уметничкоистраживачке пројекте;

- квалитет научноистраживачког и уметничкоистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију; и

- остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету.

Правни факултет поседује значајно искуство у организовању последипломских студија, испрва магистарских студија као и докторских студија, а данас мастер и докторских академских студија права.

Одговарајућим нормативним актима Правног факултета утврђена је структура студијског програма који се реализује.

Студије се организују и реализују из научних области за које је Факултет матичан. Докторске студије се окончавају испуњењем предвиђених активности – слушањем наставе, пријављивањем и полагањем свих испита, пријављивањем, израдом и одбраном три семинарска рада, израдом и објављивањем два научна рада и израдом идејне скице, пријавом, израдом и успешном одбраном докторске дисертације.

Наставу на докторским студијама изводи 18 предавача, од чега су 8 редовни професори, 9 ванредних професора и један наставник у звању доцента.

У складу са условима који су дефинисани одговарајућим стандардима за акредитацију докторских студија, компетентност наставника који изводе наставу и који се налазе у својству ментора на овим студијама се процењује на основу научних радова објављених у одговарајућим међународним и домаћим часописима, радова објављених у зборницима са међународних и домаћих научних скупова и на основу монографија.

Наставници су објавили одговарајуће монографије и радове у категоријама М14, М11, М23, М24, М51, М31, М32, М33, М34. На факултету постоје одговарајући механизми којима се редовно прати научноистраживачки рад наставника. На званичној интернет страници Факултета објављен је попис библиографских референци сваког од наставника. Попис се редовно ажурира.

Правни факултет прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи:

- научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења;
- доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;
- развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју;
- поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Докторске студије права представљају највишу и завршну фазу школског образовног и истраживачког система, која се утемељује на претходном правном образовању на основним академским и мастер академским студијама права. Примарни циљ студијског програма докторских студија права је оспособљавање докторанада за самостални научноистраживачки рад. Важан део програма је учешће на истраживачком пројекту, планирање и припрема теме докторске дисертације, спровођење истраживања, писање и одбрана дисертације, учешће на научним конференцијама, саопштавање резултата истраживачког рада у научним часописима. Сврха студијског програма је да докторандима омогући стицање неопходних знања и вештина из области права, да их оспособи и припреми за самосталан научно-истраживачки рад, рад у пракси, или рад на Универзитету. Нови студијски програми нуде нове методе у наставном процесу и оцењивању студената. То подразумева стално радно ангажовање и активно учешће студената у свим облицима извођења наставе. Предиспитне активности студената вреднују се и изражавају кроз поене који се урачунавају у укупан збир поена неопходних за позитивну оцену на испиту. Коначна оцена формира се сабирањем поена са предиспитних активности и поена остварених на усменом делу испита.

Континуирано се прати и оцењује научноистраживачки рад студената. С тиме се почиње од прве године студија. Факултет студентима докторских студија обезбеђује одговарајуће ресурсе за истраживање и писање научних радова, семинарских радова и саме докторске дисертације. Тако студентима стоји на располагању библиотека факултета и одговарајући информатички и електронски ресурси, па тако и приступ значајнијим базама иностраних научних часописа. Посебна пажња се посвећује потреби да се студенти у свом научноистраживачком раду придржавају највиших академских стандарда истраживања и писања научних радова и да поштују принципе етичког кодекса научноистраживачког рада. Све је то предвиђено и одговарајућим одредбама Статута Правног факултета, као и одредбама Кодекса о академском интегритету.

Правни факултет установа прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи:

- друштвене потребе и потребе развоја науке, уметности, образовања и културе; и
- своје материјалне и научноистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија.

Услови за упис су предвиђени Правилником о докторских студијама Правног факултета а истакнути су и на званичној веб страници факултета. Поред тога, факултет сваке године издаје одговарајући Информатор са свим потребним обавештењима. Електронска верзија Информатора се налази и на званичном сајту факултета.

Приликом одређивања услова за упис и броја студената, факултет узима у обзир друштвене потребе и потребе развоја науке. Наравно то све треба ускладити и са сопственим ресурсима и обратно. Циљ и сврха докторских студија се огледа у томе да се од студената створе самостални научни истраживачи који ће у току научне и стручне каријере дати квалитетан допринос развоју својих професија и научне мисли. У току докторских студија настоји се да се студенти оспособе да самостално и критички анализирају историјске и актуелне друштвене, политичке и правне проблеме на високом научном нивоу.

Факултет у основи располаже одговарајућим ресурсима који студентима омогућавају успешан научноистраживачки рад. Реч је о информатичким ресурсима факултета, најзначајнијим међународним електронским базама научних часописа, библиотеци, дидактичкој опреми, просторијама намењеним одржавању наставе. У наредном периоду ће се поклонити значајна пажња неопходном усавршавању и модернизацији проторија намењених одржавању наставе, као и приступу додатним значајним међународним електронским базама научних часописа.

Правни факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија.

Факултет је креирао адекватан студијски програм, адекватну структуру курикулума студијског програма и план наставе. Напредовање студената је подложно сталном праћењу, анализи и оцењивању од стране ментора и наставника на докторским академским студијама права.

Студијски програм садржи: 1. обавезне предмете, 2. изборне предмете и 3. научно истраживачки рад који се односи на припрему, израду и одбрану три семинарска рада, израду и објављивање два научна рада, припрему и израду идејне скице докторске дисертације, као и обављање студијско истраживачког рада из предмета који су у функцији непосредне израде докторске дисертације. Настава на докторским студијама изводи се кроз предавања, извођење вежби семинара, консултација и других облика наставе. Распоред наставе се благовремено објављује на званичној интернет страници факултета. Студенти су у обавези да уредно похађају све облике наставе на докторским студијама. То се евидентира одговарајућим записницима, као и потписом предметних наставника у студентској књижици, индексу.

Пошто је циљ докторских студија да се студент оспособи за самостално и критичко преиспитивање одређених проблема, акценат је стављен на дискусију између наставника и студента. Зато се у оквиру предиспитних обавеза посебно вреднује активност студената у

групама за дискусију. У групама за дискусију оцењују се активности које су посебно исказане у облику припремљености за теоријска и практична излагања о појединим питањима, учешће у излагању посматране проблематике или у решавању практичних или теоријских проблема, тачности и аргументованости датих одговора, начина и систематике излагања и употребе стручне терминологије. Активност у групама за дискусију се оцењује у распону од 0-15 поена. У оквиру предиспитних обавеза је предвиђено и да је кандидат обавезан да у сарадњи са наставником, односно научно-истраживачким тимом осмисли и припреми научно-истраживачки рад са валидним резултатима. Правилником је предвиђено и да је у току треће године академских докторских студија права студент је дужан да изради и одбрани идејну скицу докторске дисертације. У договору са ментором, студент одређује датум одбране идејне скице докторске дисертације. Одбрана идејне скице докторске дисертације је јавна. У току треће године академских студија права студент обавља студијско - истраживачки рад из предмета у функцији израде докторске дисертације.

Правилником је предвиђено и да се компетентност кандидата за израду докторске дисертације утврђује на основу броја, природе, карактера и врсте научних и стручних радова које је кандидат објавио из предмета његове дисертације. Компетентним за израду докторске дисертације сматра се кандидат који је објавио најмање један научни рад, објављен у целини, из научне области из које се пријављује дисертација, у међународним или водећим домаћим часописима или два научна рада из уже научне области саопштена на међународним или домаћим скуповима.

Приликом израде тих радова кандидат је, по природи ствари, упућен на одговарајућу сарадњу и координацију са својим ментором на докторским студијама.

Одговарајућа катедра је дужна да Наставно научно већу проследи пријаву докторске дисертације са својим ставом о пријави и кандидату и предлогом комисије која ће оценити научну заснованост теме и подобност кандидата у року од 30 дана. По пријему пријаве Наставно научно веће факултета разматра предлог одговарајуће катедре и доноси одлуку о испуњености услова за пријаву докторске дисертације. Комисија за оцену научне заснованости дисертације и подобности кандидата, коју не формирало Наставно научно веће факултета, подноси том већу свој извештај. У њему посебно наводи: да ли предложени нацрт докторске дисертације обезбеђује научни приступ проблему и у којој мери је вероватно да ће крајњи исход рада имати статус научног, а не стручног рада; да ли образложење предмета, метода и циља уверљиво говори да је предложена тема од значаја за развој науке и примену резултата у пракси; да ли образложење дисертације омогућава закључак да је у питању оригинална идеја или оригиналан начин анализирања проблема; да ли су дефиниције предмета истраживања, основних појмова, варијабли, затим предложене хипотезе, извори података, методе прикупљања, инструменти и методе анализе података те предложена литература урађени тако да задовољавају критерије науке и чине вероватним поштовање научних принципа у изради коначне верзије докторске дисертације. Ако Наставно научно веће факултета прихвати извештај Комисије за оцену научне заснованости дисертације и подобности кандидата, на истој седници доноси одлуку о одређивању ментора кандидата. Наставно научно веће на предлог одговарајуће катедре кандидату може одредити и коментора у случају да је тема мултидисциплинарна, односно да је из предмета уже области из које није и ментор.

Из свега наведеног се јасно може видети да факултет непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија.

Правни факултет прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког, односно уметничког окружења за своје студенте. Активности Факултета на овом пољу већ детаљно набројане у оквиру анализе испуњености услова које испостављају Стандарди 5, 6 и 7. На Правном факултету се посебна пажња посвећује потреби за повећањем броја ментора и у ту сврху се подстичу они наставници који још увек немају статус ментора да одговарајућим радом и резултатима остваре неопходне услове. Они, пак наставници који су већ ментори на докторским студијама се подстичу да наставе са још квалитетнијим радом и на научном и на наставном плану.

Правни факултет депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених научноистраживачких резултата које је кандидат остварио. Ова обавеза је предвиђена у оквиру главе V Репозиторијум докторских дисертација Правилника о докторским студијама Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Универзитетска библиотека као организациона јединица Универзитета формира регистар и базу у електронском облику (Дигитални репозиторијум Универзитета) у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација (писаних делова докторских уметничких пројеката на факултетима Универзитета, заједно са извештајем комисије за оцену докторске дисертације) докторског уметничког пројекта (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

У докторској дисертацији се као обавезни саставни делови налазе и: потписана изјава о ауторству којом се тврди да у докторској дисертацији нема делова којима се нарушавају ауторска права других особа; потписана изјава да су и штампана и електронска верзија докторског рад истоветне; потписана изјава којом се овлашћује Универзитетска библиотека да дисертацију чува у Дигиталном репозиторијуму Универзитета, те је учини доступном јавности, под условима дефинисаним лиценцом за коју се аутор одлучи.

Универзитет је дужан да копију садржаја који се чува у Дигиталном репозиторијуму достави у централни репозиторијум који води надлежно министарство.

Информација о одбрани докторске дисертације са одговарајућим подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се на званичној интернет страници факултета, као и огласној табли, у прописаном временском року.

SWOT анализа:

Снаге (предности):

- компетентност наставника и ментора на докторским студијама; ++
- блиска сарадња ментора и студената доктроских академских студија; ++
- поступак самовредновања подразумева целовиту процедуру контроле квалитета и
усаглашен је са највишим стандардима универзитетске заједнице; +++
- број наставника укључених у извођење наставе на докторским студијама и број
наставника са статусом ментора је све већи; ++
- остварена је значајна сарадња са научноистраживачким институцијама у земљи и
иностраништу; +
- постоје адекватни механизми за континуирано праћење и оцењивање
научноистраживачког рада студената; ++
- студенти се на одговарајући начин оспособљавају да самостално и критички расуђују
и да адекватно употребљавају стечена знања у одређеним подручјима; +
- поштовање правила етичког кодекс и добра научна пракса; ++
- приликом одређивања услова за упис и приликом одређивања броја студената,
факултет се труди да узме у обзир друштвене потребе, потребе развоја науке, као и
сопствене ресурсе; ++
- стално улагање у побољшање квалитета материјалних и научноистраживачких
ресурса, као и дидактичких средстава; +
- постоји адекватни нормативни оквир, као и наставни и научни стандарди на
факултету и Универзитету који омогућавају Факултету да непрекидно прати и анализира
напредовање студента и да развија адекватан менторски систем као подршку студенту
докторских студија; +
- велико искуство наставника у научноистраживачком раду и високо постављени
стандарди од стране Факултета; ++
- наставници подnose редовне извештаје о свом раду и о објављеним резултатима
научноистраживачког рада; +++
- јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављених
научноистраживачких резултата кандидата; ++
- постојање и доступност дигиталног репозиторијума доктроских дисертација; +++
- укљученост студената докторских студија у научноистраживачке пројекте које
самостално финансира Правни факултет; +++

Слабости:

- Недовољна заинтересованост и посвећеност студената приликом изјашњавања о
предлозима за побољшање квалитета студија; ++
- број одбрањених докторских дисертација; +
- број наставника је укључен у научноистраживачке пројекте које финансира Фонд за
науку; ++
- непостојање софтвера за откривање плагијата на факултету, користи се
Универзитетски; ++
- трајање доктроских академских студија и дужи период завршетка; ++

Могућности:

- повезивање са међународним образовним институцијама у реализацији докторских студија и програма размене и мобилности; ++
- укључивање наставника у пројектно финансирање научних истраживања; ++
- укључивање младих истраживача у научне пројекте; +

Претње (опасност):

- смањено интересовање одличних студената за упис на докторске студије; +
- Изазови да се у савременом друштву одржи академска етика и честитост; +
- Хиперпродукција научних радова због квантификације резултата као кључног параметра у поступцима напредовања наставника и оцењивања институција; ++
- Уписивање докторских студија као начин испуњавања времена до проналаска запослења; +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

На основу анализе студијског програма докторских академских студија права може се рећи да су њиме у битној мери испуњени прописани услови:

- Њиме је предвиђено 180 ЕСПБ бодова, уз претходно остварено најмање 300 ЕСПБ бодова на основним академским и мастер академским студијама;
- курикулум студијског програма докторских академских студија права садржи одговарајућу листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис.
- Предвиђена је израда докторске дисертације као завршног дела студијског програма докторских студија, која је самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области;
- наставници ангажовани на извођењу докторских студија испуњавају услове дефинисане одговарајућим Стандардима који се односе на њихове компетенције;
- циљеви докторских студија су јасно дефинисани. Огледају се у савладавању студијског програма докторских студија права и одбрани докторске дисертације којом докторанди стичу научна знања и дају нове доприносе науци и друштву чиме се стварају услови за њихово квалитетно обављање стручне, научне и образовне делатности;
- услови за упис и студирање докторских студија су јасно и прецизно прописани одговарајућим Правилницима и учињени су доступним јавности како у штампаном облику, тако и на званичној интернет страници факултета.

Анализа научне компетентности наставника ангажованих на докторским студијама и досадашњих резултата у раду показује да наставно особље има потребне научне квалификације за извођење студијског програма докторских студија.

За извођење студијског програма докторских студија обезбеђени су одговарајући ресурси који су примерени програму и циљевима докторских студија и броју предвиђених студената.

Студенти, на одговарајућим прописима предвиђени начин, учествују у осигурању и оцењивању квалитета студијског програма докторских академских студија права.

Предлог мера и кативности за унапређење квалитета:

- Набавка софтвера за откривање плагијата;
- Међу приоритетима треба да буде појачана активност руководства и наставног кадра на обезбеђењу приступа фондовима ресорног министарства намењеним научноистраживачком раду, и посебно међународним фондовима намењеним научноистраживачком раду;
  - Интензивирање сарадње са друштвеним и привредним окружењем;
  - Интензивирање сарадње са другим висошколским установама у земљи и иностранству;
  - Рад на мотивацији студената за учешће у разнородним научноистраживачким пројектима и за објављивање научних радова.

Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

Табела 15.2. [Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на висошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа... \)](#)

Табела 15.3. [Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија висошколске установе](#)

Прилог 15.1 [.Правилник докторских студија](#)

Прилог 15.2. [Правилник о изменама Правилника о докторским студијама](#)

Прилог 15.3 [Правилник о раду докторске школе](#)

Прилог 15.4 [Правилник о избору ментора](#)

Прилог 15.5 [Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)